

ଜହ୍ନ ମାସ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୯୮୭

2.50
Rs

“ଯୁକ୍ତ ଦନେଇବା ପିଲାଙ୍କ ଖେଳ
କଣ୍ଠି କରୁଲେ ଲାଗେନା ବେଳ”

—ଫେରିଫେରି

ଅଲେଡ଼ା ଜିନିଷ, କତୁରି ଆଣ
ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କାଟ ଲଗା ପମାଣ ।

ଫେରିକଲ ଲଗାଅ, କଟା ବସ୍ତୁ ସଜାଅ
ଲଗା ପମାଣେ ରୂପ ଆକାରକୁ ଦିଅ ।

କଣ୍ଠେଇ, ହାଟି, ଘୋଡ଼ା, ହରିଣ, ଠେକୁ
ଗଞ୍ଜା, ମୟୂର, ବଣି, ଶୁଆ, ଶାଢ଼ି, ଚଟି

ଅଲେଡ଼ା ଜିନିଷ, କମା ଟିକା-ପଟା
କାଟ ହେଉନି ଜାଗର ଅବା କାଠ-ପଟା

ସବୁ ଜିନିଷ ଲଗି ପାରିବ
ସବୁ ଜିନିଷ ବନେଇ ହେବ ।

ଦାଗ ଲଗେନି, ଅଳିଆ ହୁଏନି
ସଫାସୁତୁର କାମ କୋଉ ବି ଚିହ୍ନେନି ।

ତମ କାମ ଦେଖି, ସବୁଏଁ କହୁଟି ବାହା
ତମେ ଜିନ୍ତୁ କୁହ ଫେରିକଲ

ଏମ୍ ଆଉ ବାହାବା !

ପ୍ରଜାପତି କେମିତି ବନେଇବ, ସେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ମାଗଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ
ପାଇବାକୁ ଏହି କୁପନଟି ଲଗି ତାଙ୍କରେ ପଠାଅ ଜିନା ଲେଖ :

“ଫେରି ଫେରି”, ପୋଷ୍ଟ ବାକ୍ସ ୧୧୦୮୪, ବମେ ୪୦୦ ୦୨୦ ।

ସୁସ୍ଥ ସତ ହେଲା

ଜଣେ ପାଇଲଟ୍ । ତାହାହିଁ ହେବାକୁ ସେ, ସର୍ବାଦା ଚାହୁଁଥିଲେ । ଆଉ ସେ, ସେତେବେଳେ ଛୋଟ ପିଲାଥିଲେ, ସେତେବେଳେ କେବଳ ସେହି ବିଷୟରେ ହିଁ କହିଛୁଥିଲେ । ମୋର ମନେଅଛି,—ସେ କିପରି ସୁସ୍ଥ-ଶକଳ ହୋଇ ବଢ଼ିବ, ସେଥିପାଇଁ ଦିନରେ ଦୁଇଥର ହଲିକ୍ସ ପିଇବା ସକାଶେ ମୁଁ ତାକୁ କହୁଥିଲି ।

ଆଉ ଏବେ ସେହିକଥା ସତ ହୋଇଛି । ଆମେ ତାର, ଦିନକୁ ଦୁଇଥର ହଲିକ୍ସ ପିଇବାର ସେଇ ଅଭ୍ୟାସ ପକେଇଥିଲୁ, ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ସେହି ଅଭ୍ୟାସ, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର ରହିଛି । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଆଜି କହୁଅ ଶୁଣି ।

ଏହା ଡକ୍ଟରଙ୍କଦ୍ୱାରା
ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ।

ହଲିକ୍ସ ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରକାର ପାନୀୟ । ଏଥିରେ ଜୀବନଶକ୍ତି ଦ୍ରବ୍ୟ, ମାଲଟୋଜ୍ ବାରି ଏବଂ ସ୍ପେନିଶ ଗଜମର ସମସ୍ତ ପୋଷଣବୀରି ଗୁଣ ରହି ଉଠିଛି । ଏହି ସାରା ଦୁନିଆଁରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ପରିବାର ୧୦୦ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକକାଳ ହେଲା, ହଲିକ୍ସ ଉପରେ ଉତ୍ତରା ରଖି ଆସିଛନ୍ତି । ଏହା ପୁରୀ ସାଧନର ଉତ୍ତମ ଅଧାର ରୂପେ ବିଦ୍ୟାବିଜ୍ଞାନ ହୋଇ ପାରିଛି ।

ସୁସ୍ଥ ଯୋଗାଇବାରେ ଅଛୁ ନାମ୍ନ

ଜହ୍ନ ମାୟା

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୯୮୭

ବିଷୟ-ସୂଚୀ

ସ୍ୱପାଦକାୟ	... ୭	ଅମ୍ବର ଦୁର୍ଗ	... ୩୫
ଜହ୍ନମାୟା ସମ୍ବାଦ-ବିଚିତ୍ରା	... ୯	ଯୋଗାଯୋଗ	... ୩୯
କ୍ଷେମା	... ୧୦	ଉତ୍ତର ରାମାୟଣ	... ୪୩
ସାପୁଆ କେଳା	... ୧୧	ବନ୍ଧୁତା	... ୫୨
ପାଣ୍ଡିତ୍ୟର ପରାକାଷ୍ଠା	... ୧୭	ଜାମାତା ନିବାତନ	... ୫୫
ବହୁ ଦ୍ୱୀପ	... ୧୯	ପରାକ୍ଷା	... ୬୦
ସାନ୍ତସୀ ଓ ଭାର	... ୨୭	ପ୍ରକୃତର ବିଷୟ!	... ୬୩
ସଫଳ ପଦକ୍ଷେପ	... ୩୩	ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା...	୬୫

ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା : ୨-୫୦

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ୩୦-୦୦

ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ସେରେଲାକ୍ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚାମ୍ଚ ଲାଭ

ବହୁଲିଆ ଘନ ଆହାର ରୂପେ ଏହା ଆଦର୍ଶ ଆରମ୍ଭ !

ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଙ୍କ ପ୍ରାୟ ୫ ମାସର ବୟସରେ, ବାହାରି ପକେଇଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ସେରେଲାକ୍ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚାମ୍ଚ ଲାଭ ପରିଚାଳନା ଏହାପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ପୁଷ୍ଟି ସାଧନର ଲାଭ :

ସେରେଲାକ୍ ସମୃଦ୍ଧ ଆମ୍ଳ, ଆମ୍ଳର ଶୁଦ୍ଧ ଚକୋଲେଟ୍ ଚାମ୍ଚର ସୁସ୍ଥ ପ୍ରତିକାରୀ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହା— ସେରେଲାକ୍, ଶୁଦ୍ଧ ଚାମ୍ଚ, ପାଣି, ଯିଏ ମିଶାଇ ତାହା ଶିଶୁଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ । ଶିଶୁଙ୍କ ଶିଖଣ୍ଡ ଲାଭକାରୀ । ଶିଶୁଙ୍କୁ ସେରେଲାକ୍ ଲାଭ କରି, ସେବାସନା ପୁଷ୍ଟି ଗ୍ରହଣକରି ତାହା ଗର୍ଭିତ ମାତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଆହାର ଲାଭ :

ସେରେଲାକ୍ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ହେଉଥିବ ସେମାନେ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି । ଏହା ଶିଶୁଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧ ଚାମ୍ଚର ସୁସ୍ଥ ପ୍ରତିକାରୀ ପ୍ରଦାନ କରେ ।

ପାଚନୀ ଲାଭକାରୀ ଲାଭ :

ସେରେଲାକ୍ ଲାଭକାରୀ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହା ଶିଶୁଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧ ଚାମ୍ଚର ସୁସ୍ଥ ପ୍ରତିକାରୀ ପ୍ରଦାନ କରେ ।

ଏହାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟା ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସିଖାନ୍ତୁ, ସେରେଲାକ୍ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚାମ୍ଚ ଲାଭ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଲାଭ :

ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସିଖାନ୍ତୁ । ଏହା ଶିଶୁଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସିଖାନ୍ତୁ । ଏହା ଶିଶୁଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସିଖାନ୍ତୁ ।

ସେରେଲାକ୍ ଲାଭ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସିଖାନ୍ତୁ । ଏହା ଶିଶୁଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସିଖାନ୍ତୁ । ଏହା ଶିଶୁଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସିଖାନ୍ତୁ ।

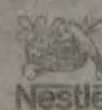
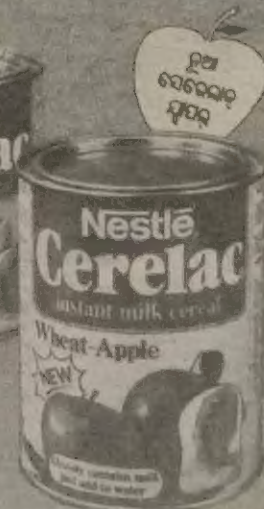
ପାଖରେ

ଶିଶୁଙ୍କ ଦେହରୁ ସେରେଲାକ୍ ଲାଭ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସିଖାନ୍ତୁ ।

ସେରେଲାକ୍

ସେରେଲାକ୍ ଲାଭ ନିମ୍ନ

ଲାଭ ନିମ୍ନ ୧୧୦୦୦୫

ସେରେଲାକ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା : ସ୍ୱାଦ ଯୁକ୍ତ-ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ଟି ସାଧନ ।

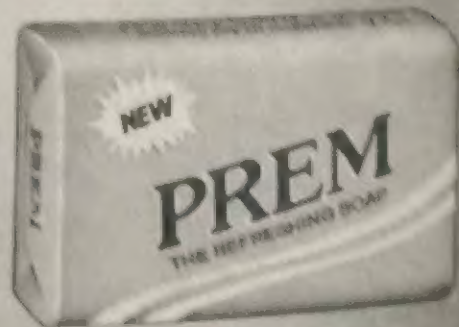

ସୌରଭ ମନମୁଗ୍ଧକାରୀ
ସନ୍ଦ୍ୟତା ତନ୍ମୁ ଆନ୍ଦୋରି

ନୂଆ

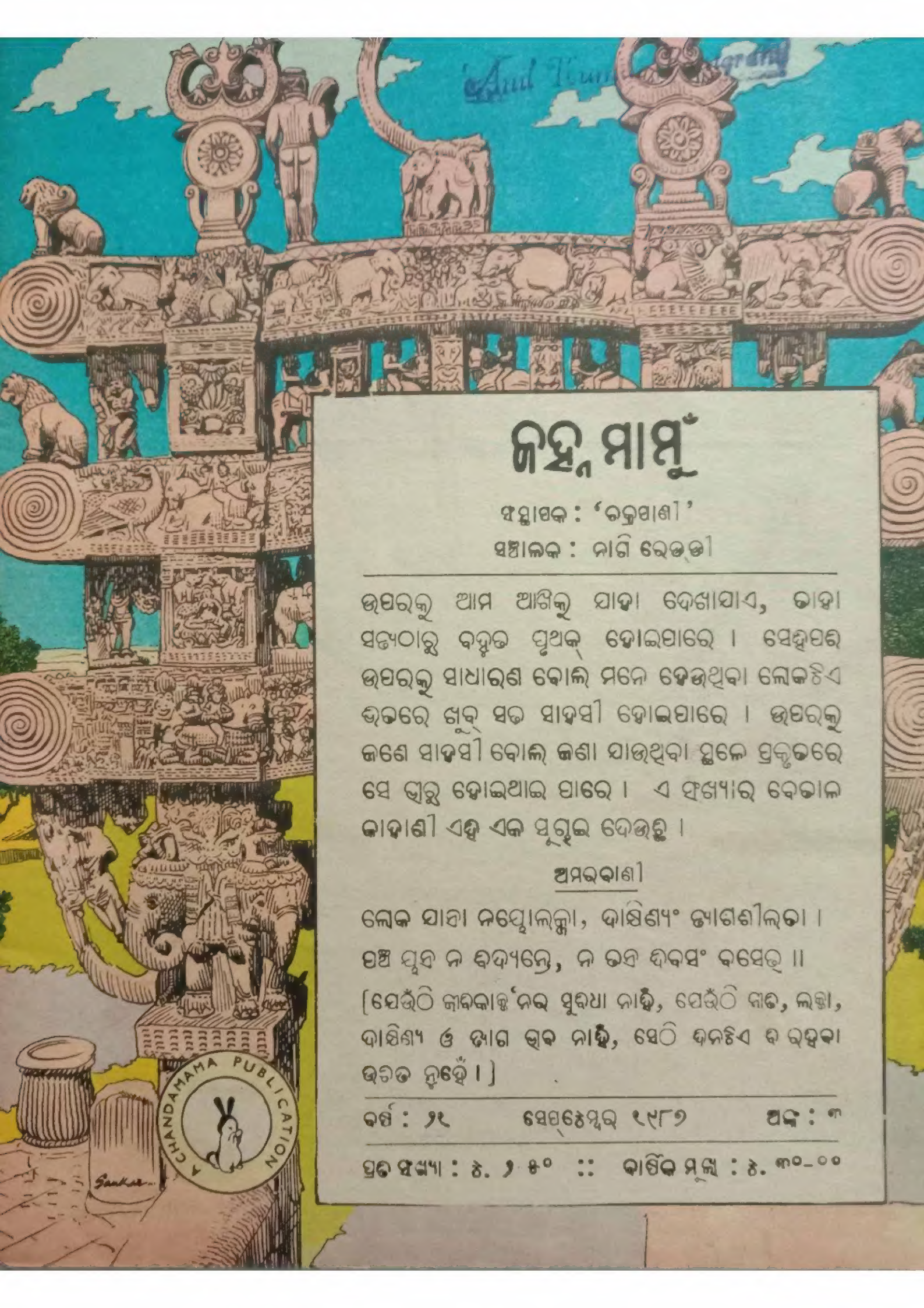
ପ୍ରେମ୍

ସ୍ୱାଭାବିକ ରୂପେ ଆପଣଙ୍କର

ଏବେ ଏକ ସୁବିଧାକର ଆକାର ଆଉ ନୂଆ ସୌରଭରେ ମିଳୁଛି

ଜହ୍ନ ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚକ୍ରପାଣି'

ସମ୍ପାଳକ : ନାଗି ରେଡ୍ଡି

ଉପରକୁ ଆମ ଆଖିକୁ ଯାହା ଦେଖାଯାଏ, ତାହା ସତ୍ୟଠାରୁ ବହୁତ ପୃଥକ୍ ହୋଇପାରେ । ସେହିପରି ଉପରକୁ ସାଧାରଣ ବୋଲି ମନେ ହେଉଥିବା ଲୋକଟିଏ ଭିତରେ ଖୁବ୍ ସତ ସାହସୀ ହୋଇପାରେ । ଉପରକୁ ଜଣେ ସାହସୀ ବୋଲି ଜଣା ଯାଉଥିବା ପୁଲେ ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଭାରୀ ହୋଇଥାଇ ପାରେ । ଏ ସଂସାର ବେତାଳ କାହାଣୀ ଏହି ଏକ ସୁଗୁରୁ ଦେଉଛି ।

ଅମରବାଣୀ

ଲୋକ ଯାହା ନୟୋଲକ୍ଷା, ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଡାଗଣୀଲତା ।
ପଞ୍ଚ ଯୁଦ୍ଧ ନ ବିଦ୍ୟନ୍ତେ, ନ ଚନ୍ଦ୍ର ଦିବସଂ ବସେତ୍ ॥
[ଯେଉଁଠି ଜୀବକାଳ୍ପନର ସୁବିଧା ନାହିଁ, ଯେଉଁଠି ଗତି, ଲକ୍ଷା,
ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଓ ଡାଗ ଭାବ ନାହିଁ, ସେଠି ଦିନଟିଏ ବି ରହୁବା
ଭରତ ନୁହେଁ ।]

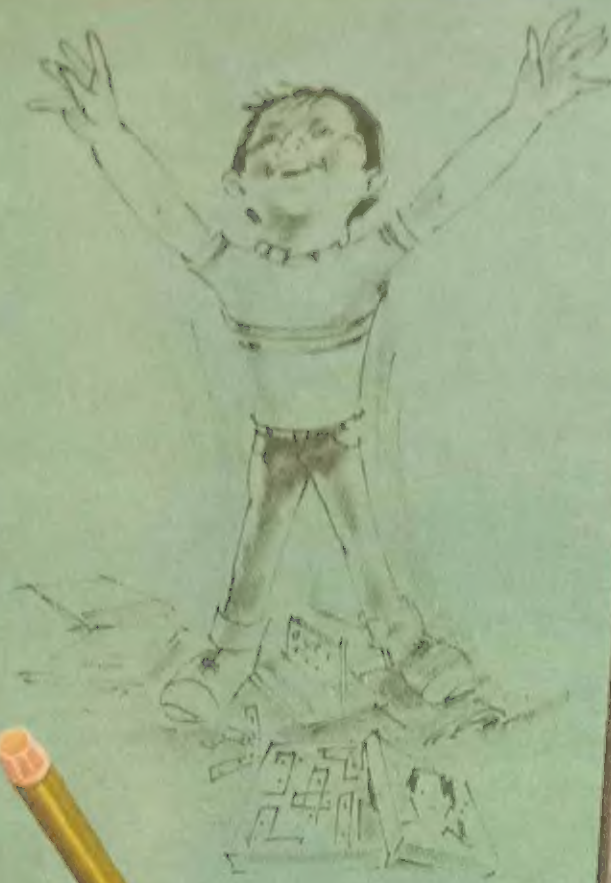
ବର୍ଷ : ୨୧

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୯୮୭

ଅଙ୍କ : ୩

ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨ ୫୦ :: ଦାକ୍ଷିଣ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୩୦-୦୦

ରବି ଅତି ଗୁଲ୍‌ଲୀ ପିଲା, ସିଏ ସବୁରି ଗେଲା
କମିକ୍ ସବୁ ପଢ଼ିସାରିଲାଣି ଖୋଲଖୋଲି ପୃଷ୍ଠା ଦେଲା
ନିତି ନିତି ନୂଆ ମଜା କିଏ ଦେଇ ଦେଲା
ହେଉଛି, ପାଣି ସ୍ଥିର କଲା, ନିଜ ଗଳ୍ପ ପଢ଼ାଣିଲା ॥

ଏଲେ ଯେନ ସେଇ ଲାଡ଼ି, ଆଣିଲା କାଗଜ
ଲାଞ୍ଜିସ୍ ସକ୍ଷୀ ମୟୂର ଅଙ୍ଗି, ସବୁ କଲା ସଜଗଜ ।
ବିଜ୍ଞାନ ସ୍ୱପ୍ନ ସୁଦ୍ଧା ସିଏ, କଲା ରକେଟ, ଉପଯାପକ
ନିଜ ନୂଆ ଛିଆଣ ଦେଖ, ଦିଲେ ନାହିଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ॥

ଏଲେ ଅତି ଉପଯୋଗୀ, ସାବୁଆ, ନେଲିଆ
ଗାମ୍ଭୀର, ହଳଦି ପୁଣି ପାଟଳ, ନାଲିଆ ।
ଭାଷାକ୍ଷର, ବାକ୍ୟର ଆଉ ମରୁଜି, କାଲିଆ
ତମ ଲାଗି ପ୍ରତି ସେଇ ସେ ଦିଅ ରଖିଆ ॥

ଏକୋ
ସ୍ପେଟି ସେନ

ରଙ୍ଗ ରାଲଜରେ ପମେ ହୁଅଉଜା-ରଙ୍ଗେଇ, ଟିପ୍ପେଇ ମିଳେ କେତେ ମଜା !

ପ୍ରକାଶକ: ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମିତ୍ରା ପାଲିତ, ୧୮, ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମିତ୍ରା ପାଲିତ (ପୁରୀ), କଲେ ୭୦୦ ୦୫୫
ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶନ: ୨୦୧୦, ୨୦୧୧, ୨୦୧୨

କନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ-ଦାନ

ପୁଲର ସଂଗୀତ

ଜାପାନମାନେ ଏଭଳି ଭାଷା କାହାର କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ହାସ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ପେଉଁ ସୁନ୍ଦର ତରଙ୍ଗ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥାଏ, ତାହାକୁ ସୁରରେ ପରିଣତ କରିପାର ପାରିବ । ଏକ ପ୍ରକାର କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ହାସ ତାହା ସମ୍ଭବ । ଅବଶ୍ୟ ଏ ଦିଗରେ ପରୀକ୍ଷା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଅଛି, ତଥାପି ଏହାର ଭବିଷ୍ୟତ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ।

ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଅଭିଧାନ

୨୮ଟି ଦେଶର ଶତେକଶ ଶ୍ରମାବଳ୍ଲ ସହଯୋଗରେ ହଜେରର ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ୨୦ଟି ଭାଷାରେ ପ୍ରତି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଥିବା ଅଭିଧାନଟିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ।

ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ?

ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଧାନେ ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ମାଲସେଜ୍ ଘାଟ ପର୍ବତର ଏକ ଘାଟିରେ ଭଲ ଭଲ ପ୍ରକାରର ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ପକ୍ଷୀ ବର୍ଣ୍ଣର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଆସି ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ ଦେଖନ୍ତି । ଶୁଣି ପବନ ଓ ବୁଦ୍ଧି ଭିତରେ ସେମାନେ ପର୍ବତ ଶିଖର ଓ ଗଛ ଡାଳରୁ ଏ ଘାଟି ଭିତରକୁ ଖସି ପଡ଼ନ୍ତି ।

ବିସ୍ମୃତ ସମାଧି

ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧ ବେଳେ ବୁଣିଆରେ ଥିବା ଜଣେ ଭାରତୀୟ ଡଃ. ତେଜା ସିଂହଙ୍କର ତରୁଣ ପୁଅ ବୋରସ ନାମ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ବରୁଦରେ ଫୁଲ କରି ପ୍ରାଣ ଦେଇଥିଲା । ଏହି ବୀର ବାଳକର ସମାଧି ଦୈବାତ୍ ଭିକ୍ଷୁଆନିଆର କେତେକ ସ୍କୁଲ ଶ୍ରଦ୍ଧ ଆବେଷ୍ଟାର କରିଛନ୍ତି । ବୋରସ ସିଂହଙ୍କର ମା ଏଯାଏ ଉତ୍କଳବେଢ଼ୀମାନଙ୍କେ ରହୁଛନ୍ତି ।

କ୍ଷେମା

ସ୍ୱର୍ଗଲୋକର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶ୍ରୀ କ୍ଷେମା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଥିଲେ । ସେ ପାଇଁ ସେ ବହୁତ ଗର୍ବ କରୁଥିଲେ ।

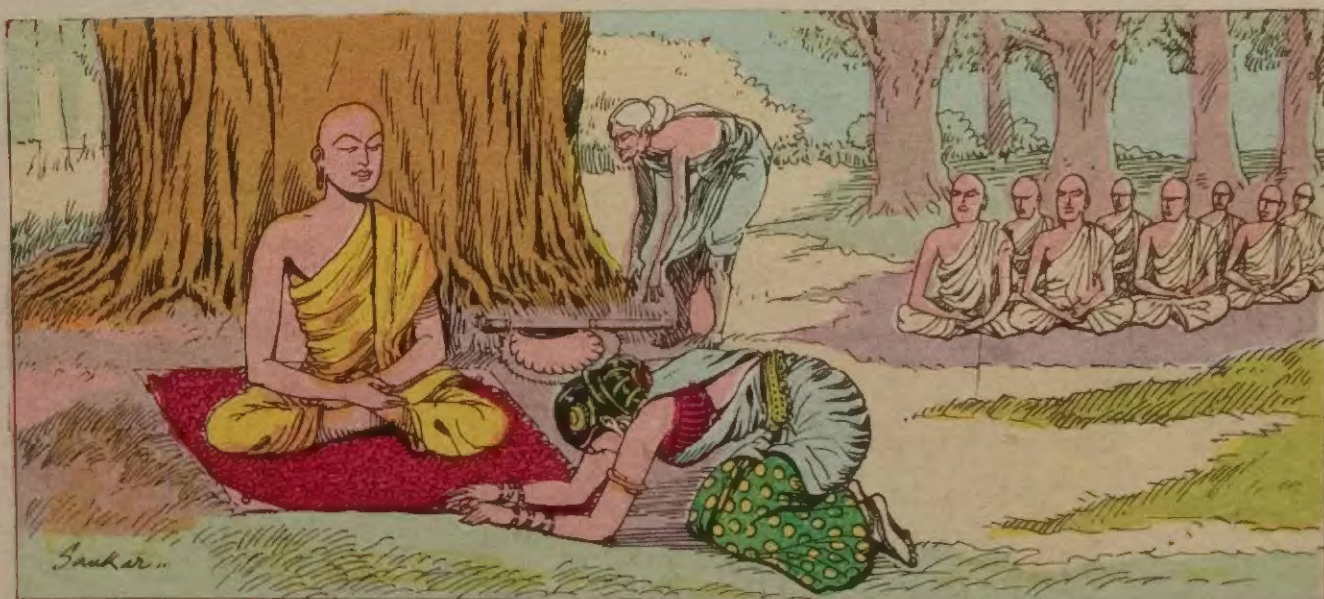
ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ଶିଷ୍ୟତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଇଚ୍ଛା, କ୍ଷେମା ଥରେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କୁ ଭେଟନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ କ୍ଷେମା ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ପ୍ରତି ସେ ତାଙ୍କର ସମ୍ମାନ ନଥିଲା, ତାହା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ କାଳେ ବୁଦ୍ଧ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ନାହିଁ, ଏହାହିଁ ଥିଲା ତାଙ୍କର ଭୟ । ସେ ଶୁଣିଥିଲେ କି ବୁଦ୍ଧ ଦୈତ୍ୟକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ଦେଉ ନଥିଲେ ।

ଅବଶ୍ୟ ଥରେ ଥରେ କ୍ଷେମା ମନେ ମନେ ଭାବୁଥିଲେ, ପୁଅ କଣ ତାଙ୍କ ଭଳି ସୁନ୍ଦର କେବେ ଦେଖିଥିବେ ?

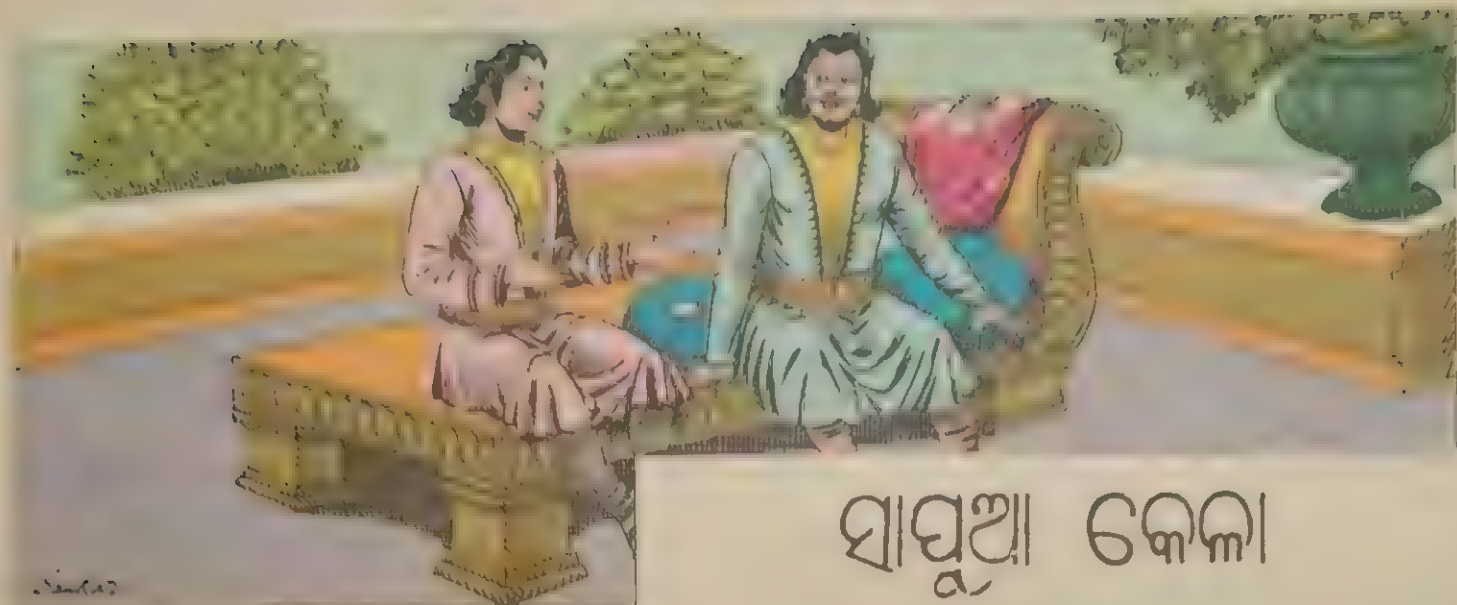
ଦିନେ ବସନ୍ତ ଋତୁରେ ଜଣେ ଗୃହଣୀ କବି ବେଣୁବନ ନାମକ ଉଦ୍ୟାନର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଗାନ କରୁଥିବାର ଶ୍ରୀ ଶୁଣିଲେ । ସେ ବେଣୁବନ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ସେଠାକୁ ଗଲେ ।

ସେଦିନ ବୁଦ୍ଧଦେବ ସେ ବେଣୁବନରେ ଥିଲେ, ଏକଥା ସେ ଜାଣି ନଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଦେଖିଲେ, ତାଙ୍କୁ ବହୁ ଗୁଣ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ନାହିଁ ଏ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ପାଖରେ ଗହ୍ୱ ପଂଖା ଚାଲି କରୁଛି । ଶ୍ରୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସେ ନାରୀ ଆଡ଼େ ଅନାଇଛନ୍ତି, ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ଆଖି ଆଗରେ ସେ ନାରୀ କ୍ରମେ ଯୌବନ ଅତିକ୍ରମ କରି ବୃଦ୍ଧା ହେଲା ଓ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ବୁଦ୍ଧ ତାଙ୍କ ମାୟା ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଇ ଦେଲେ ଦୈତ୍ୟକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ଯୌବନ କେତେ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ । ଶ୍ରୀଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଗର୍ବ ଖବ୍ ହେଲା । ସେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଶିଷ୍ୟତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ସାପୁଆ କେଳା

ଅଳକା ଦେବେ ପୁଣ୍ୟପ୍ରାଣ ରଜାଙ୍କ ମୁଖ
ପରେ ତାଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ଜୟକୁମାର
ସିଂହାସନ ଆସେବେଶ କଲେ । ରଜାଙ୍କ କନିଷ୍ଠ
ପୁତ୍ର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ସବଦା ବଡ଼ଭାଇକୁ ରଜକାର୍ଯ୍ୟରେ
ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି । କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ
କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ବିନା ରଜା କରୁ
ନଥିଲେ ।

ଦୁଇ ଭାଇ ଭିତରେ ସଖ୍ୟାସବ ଯୋଗୁଁ
ରଜକାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରି ସୁରୁଖୁରୁରେ ଚାଲିଥାଏ,
ଲୋକେ ବି ସେହିପରି ଶୁଣି ହେଉଥାନ୍ତି ।
କଥାରେ କଥାରେ ଲୋକେ ସେ ଦୁଇଭାଇ
ଭିତରେ ଥିବା ସୌଖ୍ୟ ଘରର ଉଦାହରଣ
ଦେଉଥାନ୍ତି । ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ
ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ କହୁଥାନ୍ତି ।

ସାରା ଦିନ ରଜକାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିବା
ପରେ ଗୋଧୂଳି ସମୟରେ ଦୁଇ ଭାଇ

ଉଦ୍ୟାନରେ ପହଞ୍ଚିରଣା କରୁଥାନ୍ତି । ସେତେ-
ବେଳେ ସେମାନେ ନାନା ବିଷୟରେ ଗପେପ
ହୁଅନ୍ତି ।

ସେ ଉଦ୍ୟାନ ଉତ୍ତାପ ପରିହର ଭିତରେ
ଅବସ୍ଥିତ ଥାଏ । ଉପଯୁକ୍ତ ମାଲିମାନେ
ତାହାର ତତ୍ତ୍ବ ନେଉଥାନ୍ତି । ସବୁଦିନ ସେ
ଛାନ ସଫାସୁତୁରା କରି ରଖା ହେଉଥାଏ ।
ରଜା ନିରାପଦରେ ତହିଁ ଭିତରେ ବୁଲି
ପାରୁଥିଲେ ।

ଥରେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୌଣସି ବିଶେଷ କାମରେ
ପଡ଼ୋଶୀ ରଜ୍ୟକୁ ଯାକିଥାନ୍ତି, ରଜା
ଜୟକୁମାର ସେଦିନ ଏକାକୀ ଉଦ୍ୟାନରେ
ବୁଲୁଥାନ୍ତି ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତଗଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ
ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କିଶ ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ଆସିଲା । ରଜା
ଜୟକୁମାର ଉଦ୍ୟାନ ଛାଡ଼ି ପ୍ରାସାଦ ଭିତରେ

ଅସୁବିଧି, ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ କଳ ନାଗ ତାଙ୍କୁ
ଦଂଶନ କରି କୁଆଡ଼େ ଲୁଚିଗଲା । ରାଜା
ଚିତ୍କାର କରି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ
ଛତ୍ରପଟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଦୈବକୁ
ରାଜବୈଦ୍ୟ ପାଖରେ ଥିଲେ । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ପୋଷତ ଚିକିତ୍ସକ ! ସେ ଚତୁଷଶାତ୍ ଉଦ୍ୟାନ
ଭିତରୁ କିଛି ଔଷଧ ଆଣି ରାଜାଙ୍କୁ ସେବନ
କରାଇଲେ । ରାଜା ଅବଶ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଣରୁ
ବଞ୍ଚିଗଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଅସାତ ହୋଇ ରହିଲେ ।

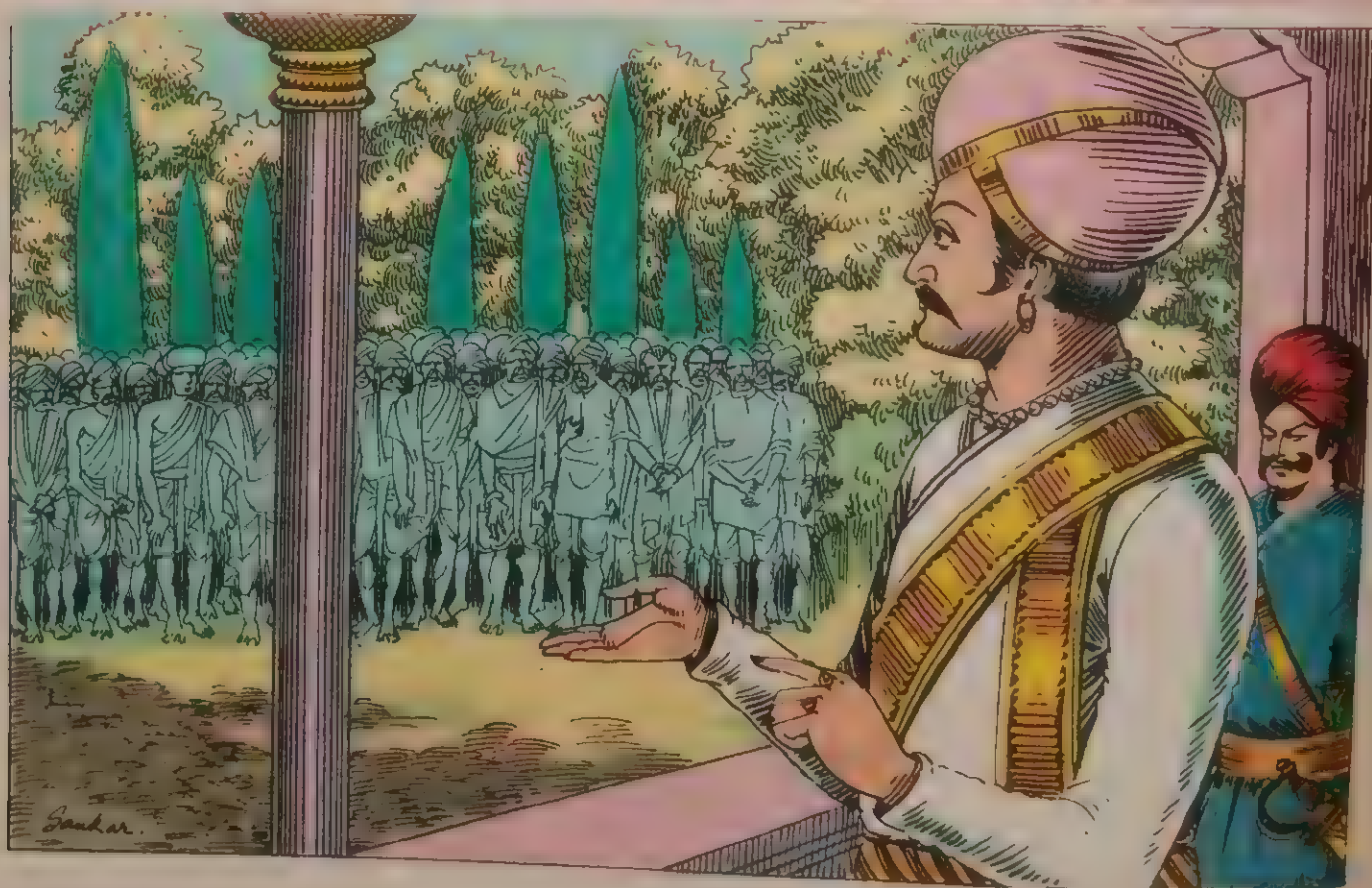
ମନ୍ତ୍ରୀ ଆସି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ : “ଆଜି
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜୋଦ୍ୟାନ ଭିତରେ ସାଧାରଣ
ସାପଟିଏ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇ ନଥିଲା । ହଠାତ୍
କଳ ନାଗ କୁଆଡ଼ୁ ଆସିଲା ?” ତାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ
କରିବାର ତତ୍କାଳୁ ମନେ ହେଉଥାଏ, ସାପ

ଦେଖାଦେବା ପଛରେ ଯେପରିକି କୌଣସି
ରହସ୍ୟ ଅଛି ।

ପରଦିନ ମନ୍ତ୍ରୀ ସବୁ ଅମାତ୍ୟଙ୍କୁ କହିଲେ,
“ରାଜାଙ୍କୁ ସର୍ପ ଦଂଶନ କରିବା ପଛରେ ଜଣେ
ଅଜ୍ଞାତ ବଣିଶୁ ବ୍ୟକ୍ତିର ନେତ୍ର ଅଛି ବୋଲି
ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ପାଇଛି । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେତେ ବଡ଼
ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ମିଳିବା
ଆବଶ୍ୟକ । ଆପଣମାନେ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ?”

“ନିଶ୍ଚୟ, ନିଶ୍ଚୟ ! ସେଭଳି ନରାଧମ ପାଇଁ
ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ନ ମିଳିଲେ ମିଳିବ କାହାକୁ ?”
ଅମାତ୍ୟମାନେ ସମସ୍ତରରେ କହିଲେ ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଗଭୀର କୌତୁହଳ
ସହିତ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଖାଦେଲା । ଏଡ଼େ ଉପଯୁକ୍ତ
ରାଜାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ହେତୁ କିଏ କଲ ?

ମନ୍ତ୍ରୀ ତାହାକୁ ସନ୍ଦେହ କରୁନେ? ସମସ୍ତେ
ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ଏହି କଥା ଆଲୋଚନା
କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯୁଆଡ଼େ ଦେଖିବ, ଦୁଇ
ତନିଜଣ ଠିଆ ହୋଇ ତୁରୁ ତୁରୁ କଥା
ହେଉଛନ୍ତି ।

ଦୁଇଦିନ ପରେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ବଡ଼ଭାଇଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କାତର
ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ସହ ପରୀକ୍ଷା
କରି ସେ କଲିଙ୍ଗରୁ ଜଣେ ଅତି ବିଖ୍ୟାତ
ବୈଦ୍ୟଙ୍କୁ ଅଣାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ।

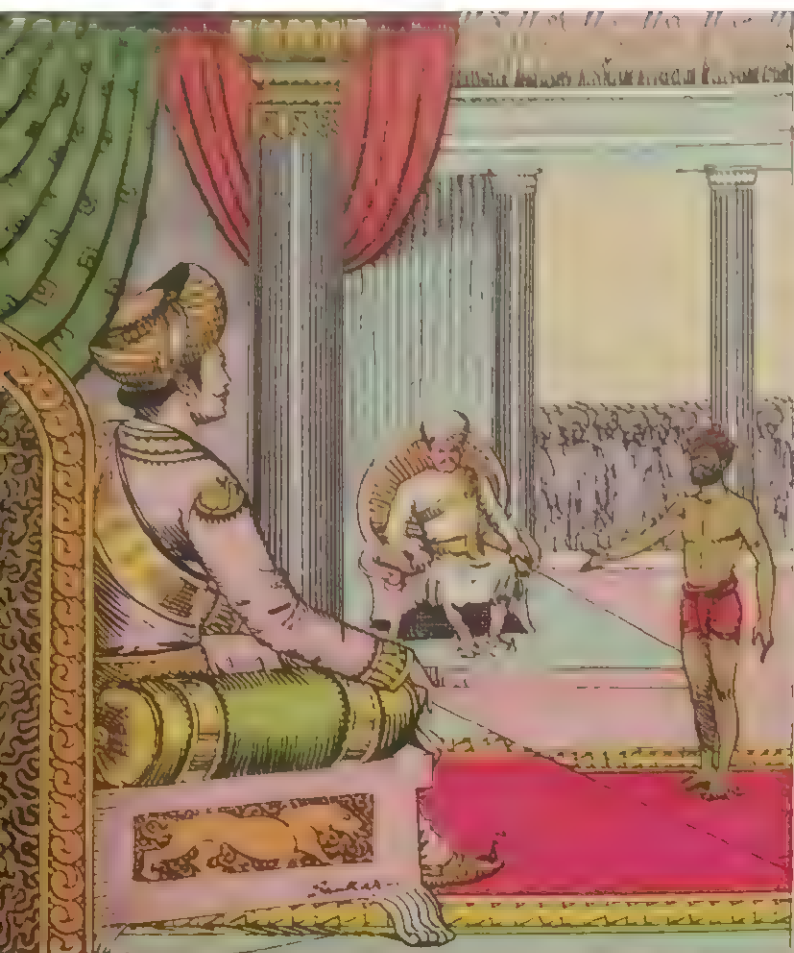
ମନ୍ତ୍ରୀ ରାଜାଙ୍କୁ ସର୍ପ ଦଂଶନ କରିବା
ବିଷୟରେ କୌଣସି ଚିନ୍ତାନ୍ତୁ ଅଛି ବୋଲି
ଅମାତ୍ୟମାନଙ୍କୁ କହିଥିବା କଥା ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ
ଶୁଣିଲେ । ସେ ଦିଗରେ ସେ ଥରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ

ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ମଧ୍ୟ । “ପରେ ମରୁ ଜାଣିବେ !”
ମନ୍ତ୍ରୀ କେବଳ ଏତିକି କହିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ସେ
ସବୁ ବିଷୟ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ଉଚିତ,
ସେକଥା ସେ କହିପାରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ
ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନମ୍ର ଓ ଭଦ୍ର । ତା’ଛଡ଼ା
ସେତେବେଳେ ନାଗଯାପ ରହସ୍ୟ ଉଦ୍‌ଘାଟନ
ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଗୁରୁତର ବ୍ୟାପାର ଥିଲା
ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ । ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ରାଜାଙ୍କ ପାଇଁ
ଯେପରି ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଚିକିତ୍ସାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ହୋଇପାରେ, ସେଥିରେ ମନୋନିବେଶ
କରିଥାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ କିଛି ସମୟା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର
ମନ ଯାଉ ନଥାଏ ।

ଏଣେ ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର
ଜଣେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ସାପୁଆ କେଳକୁ

ଗୋପନରେ ଡାକିନେଇ ଆସିଲା । ମନ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ କହିଲେ, “ଟୋକା, ତୋ ଭାଗ୍ୟ ଖୋଲିଗଲା ଜାଣ !”

“ବୋଇଲେ ?” କେଲ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ତୋତେ ହଜାରେ ରୌପ୍ୟ ମୁଦ୍ରା ଦେବ । ତୁ ଖାଲି ଗୋଟାଏ କାମ କରିବୁ । ଆଗାମୀ କାଲି ମୋଠୁଁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ଅମାତ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଗରେ କହିବୁ କି ପାଞ୍ଚଦିନ ତଳେ ରାଜକୁମାର ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନ ତୋ’ଠୁଁ ଗୋଟିଏ କଲ ନାଶ କିଣିଥିଲେ । ବାସ୍ ! ସେତକ । ସେତକରେ ହଜାରେ ମୁଦ୍ରା ! ହାଃ ହାଃ !” ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ।

“ଘେ ଆଜ୍ଞ, ହଜୁର !” କହିଲା କେଲ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ସବୁ ଅମାତ୍ୟମାନଙ୍କୁ ତହିଁ ପରଦିନ ଦରବାର କକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପଠାଇଲେ । ସେ ନିଜେ ଓ ରାଜକୁମାର ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନ ଦରବାର କକ୍ଷର ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ବସିବା ସଜ୍ଜାରେ ଦୁଇଟି ଆସନ ରଖାହେଲା । ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନ ବୁଝିଲେ କି ମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କୁ ଯେପରି ଯେପରି ସମ୍ମାନ ଦେବାକଥା, ଚାହା ଦେଉଛନ୍ତି । ସେ ପୁଣି ଥରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ପଚାରି ପାରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମନରେ ପାପ ନଥିଲା କି ସେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମତେବ୍ ବିଷୟରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ କରୁ ନଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ବିଷୟରେ ସେ ଆଉ କୌଣସି କୌତୁହଳ ଦେଖାଇଲେ ନାହିଁ ।

କେଲ ସେଦିନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଲୋକର ଚହ୍ନାବଧାନରେ ରହିଲା । ପରଦିନ ଅମାତ୍ୟଙ୍କ ସଭା ଆଗରେ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ, “ବନ୍ଧୁଗଣ, ରାଜାଙ୍କ ଜୀବନ ନେବା ପାଇଁ ଯିଏ ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ କରିଥିବ, ତା’ର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଆପଣମାନେ ଏକମତ ହୋଇଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି କିଏ, ଜାଣିବେ । ସାବଧାନ । ଆପଣମାନେ ବିସ୍ମିତ ହେବେ । କିନ୍ତୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରୁ ଓହରିଗଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ।” ଏହା କହି ସେ କେଲକୁ ଡାକିଲେ ଓ କହିଲେ, “ଯାହା କହିବୁ ସତ୍ୟ କହିବୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କହ ।”

କେଳ ମନ୍ତ୍ରପତି ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଲା । ସେ
ଭୟରେ ଅଛୁଥାଏ ଭଳି ମନେ ହେଲା । ମନ୍ତ୍ରୀ
ହସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ଭୟ କରିବାର
କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ତୁ ଯାହା ଯାହା
ଜାଣିଛୁ, ସବୁ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ କହି ଦେ ।
ସତ କହ ।”

କେଳ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି କହିଲା,
“ମନ୍ତ୍ରୀ ମୋତେ ସତ୍ୟ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇ ଦେଲେ । ନହେଲେ ସେ
ମୋତେ ଶିଖାଇଥିବା ମିଛ କହିଥାନ୍ତି ।
ସେ ମୋତେ କହିଥିଲେ କି ମୁଁ ଯେପରି
ରାଜକୁମାର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମୋଠୁଁ କଲ ନାଗଟିଏ
କଣିଛନ୍ତି ବୋଲି କହିବ । ଏତକ ମିଛ
ପାଇଁ ସେ ମୋତେ ହଜାରେ ରୌପ୍ୟ ମୁଦ୍ରା
ଦେବେ !”

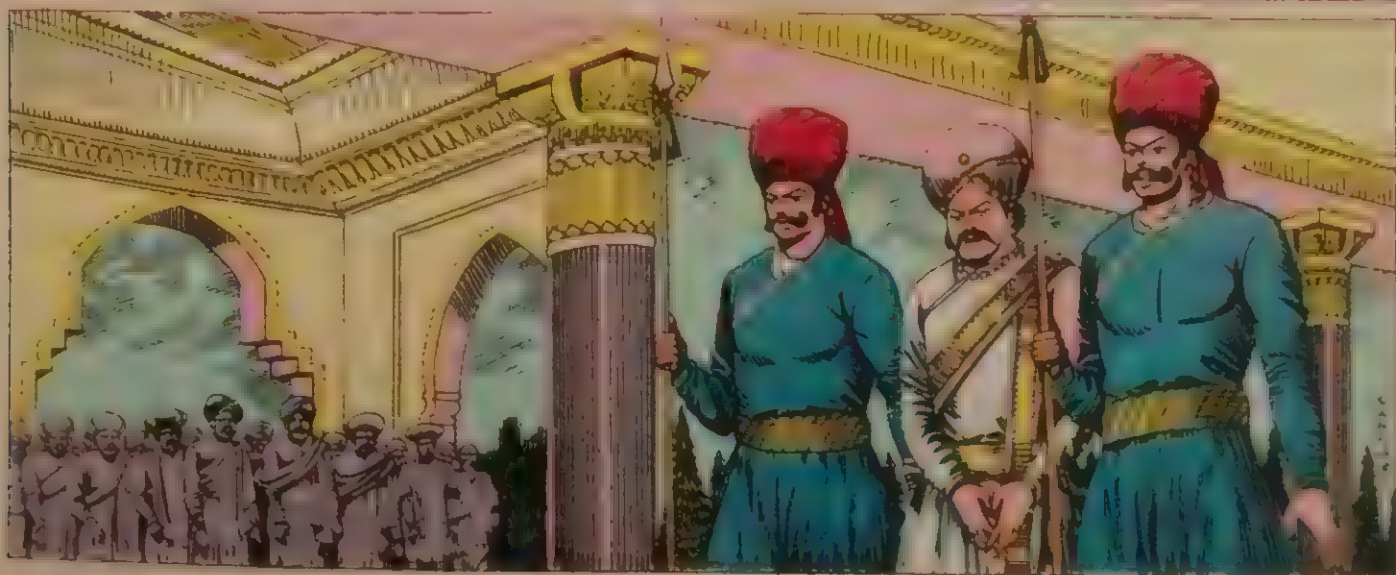
ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ମୁହଁ ଫିକା ପଡ଼ିଗଲା । ସେ କିଛି
କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କିନ୍ତୁ ଅମାତ୍ୟ-
ମାନଙ୍କ କୋଳାହଳ ଯୋଗୁଁ କିଛି ଶୁଭଲ

ନାହିଁ । ରାଜକୁମାର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ
ବନ୍ଦୀ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଯେଉଁ ବଶସ୍ତ୍ର ଲୋକ କେଳ
ତାଙ୍କ ଆଖିଥିଲା, ସେ ବି ବନ୍ଦୀ ହେଲା ।

ସେ ବଶସ୍ତ୍ର ଲୋକ ସଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ସ୍ଥଳ
ମାନିଗଲା ।

ରାଜକୁମାର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କେଳକୁ
ସତ୍ୟବାଦିତା ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ କେଳ
କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ମୋର ଯାହା କମ ତାହା ମୁଁ
କରିଛି, ତାହାଠାରୁ ଅଧିକ କିଛି ନୁହେଁ ।
ବିଷଧର ସାପ ଧରିବା ମୋର କାମ । ଏ
ମନ୍ତ୍ରୀ ବିଷଧର ସାପଠାରୁ ବଳି । ତେଣୁ ତାକୁ
ଧରିବ ଦେଲି !”

ରାଜା ଜୟକୁମାର ପୁର ସୁସ୍ଥ ହେବା ପରେ
କେଳକୁ ଦରବାରରେ ଉଚ୍ଚ ପଦ ଦେଇ
ରଖିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଆଜ୍ଞାବନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ସେରିଲେ । ତାଙ୍କ ବଶସ୍ତ୍ର ଲୋକଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟ
ଛାଡ଼ି ଦିଆଗଲା ।

ପାଣ୍ଡିତ୍ୟର ପରାକାଷ୍ଠା

ହିମାଳୟର ପାଦଦେଶରେ ଥିବା ଏକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟ ନାମକ ଜଣେ ଗୁରୁ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଅନେକ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିଲେ । ଯେଉଁମାନେ ଅଧ୍ୟୟନ ଶେଷ କରିଥିଲେ, ସେମାନେ ଗୁରୁ ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଥିଲେ ।

ଦିନେ ଗର୍ଭସ୍ତ୍ରୀମୀ ନାମକ ବିଦ୍ଵାନ ଆସି ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଗୁରୁକୁଳରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ କହିଲେ, “ପଣ୍ଡିତେ, ଆପଣ ମୋର ନାମ ଶୁଣିଥିବେ ନିଶ୍ଚୟ । ଆର୍ଯ୍ୟା-ବର୍ତ୍ତରେ ଏଭଳି ପଣ୍ଡିତ ନାହାନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କୁ ମୁଁ ଯୁକ୍ତରେ ପରସ୍ତ କରିନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ମୋ ଜ୍ଞାନ ଆଗରେ ସେମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ନ୍ୟୁନ । ଏହି ଦେଖନ୍ତୁ ।” ଏହା କହି ସେ ଶକ୍ତି ଏ ପୋଥି ଦେଖାଇଲେ । ସେଥିରେ ତାଙ୍କ ସହ କୌଣସି ବିଦ୍ୟା ଉପରେ

କର୍ତ୍ତା କରି ଯୁକ୍ତରେ ପରସ୍ତ ହୋଇଥିବା ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର ନାମ ଲିପିବଦ୍ଧ ଥିଲା ।

“ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ବିରାଟ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ୍ ପାଇଁ ମୁଁ ଆନନ୍ଦିତ । କହନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କର କିପରି ସେବାରେ ମୁଁ ଲାଗି ପାରେ ?” ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟ ପଚାରିଲେ ।

“ଆପଣ ଜଣେ ମହାନ ବିଦ୍ଵାନ ବୋଲି ଶୁଣିଛି । ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କ ସହ ଯୁକ୍ତତର୍କ କରି ଆପଣଙ୍କୁ ପରାଜିତ କରିବା ମୋର ଇଚ୍ଛା । ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତୁ ।” ଗର୍ଭସ୍ତ୍ରୀମୀ କହିଲେ ।

“ମହାଶୟ, ଆପଣ ଏତେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ପରସ୍ତ କଲେଣି । ମୋ ସହ ଲଢ଼ିବା କ’ଣ ଦରକାର ?”

“ମୁଁ କାହାକୁ ଛାଡ଼ି ନାହିଁ ।”

ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟ ହସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ଆପଣ ପାଟଲିପୁଟର ପଣ୍ଡିତ ସରଳଙ୍କ ସହ ଯୁକ୍ତତର୍କ କରିଛନ୍ତି ? ମୋ ସହ ଯୁକ୍ତତର୍କ କରିବା

ପୁରୁଷ ତାକୁ ହରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।”
ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ ।

“ପଣ୍ଡିତ ସରଳକ ? ତାଙ୍କ ନାମ ତ
କାହିଁ ମୁଁ ଶୁଣିନାହିଁ ! ମୁଁ ଦୁଇବସ ତଳେ
ପାଟଳପୁରର ବଡ଼ ବଡ଼ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କୁ ପରସ୍ତ
କରିଛି ।” ଉର୍ଥସ୍ଥାମୀ କହିଲେ ।

“ଆପଣ ମୋତେ ପଣ୍ଡିତ ବୋଲି ସ୍ତ୍ରୀକାର
କରୁଛନ୍ତି ? ମୁଁ ସରଳକଙ୍କୁ ପଣ୍ଡିତ ବୋଲି
କହୁଛି । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ
ଆପଣ ଆଉ କାହାଠାରୁ ଶୁଣିବା କ’ଣ
ଦରକାର ?” ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ ।

ବରକ୍ର ହୋଇ ଉର୍ଥସ୍ଥାମୀ କହିଲେ,
“ଆପଣ ମୋ ସହ ଯୁକ୍ତିତର୍କରୁ ଓହରି
ଯିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମୋତେ ଏ ସର୍ତ୍ତ
ଦେଉଛନ୍ତି ।”

ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦେଲେ,
“ମହାଶୟ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସହ ଯୁକ୍ତିତର୍କ
କରିବାକୁ ଯାଇ ନାହିଁ, ଆପଣ ଆସିଛନ୍ତି ।
ତେଣୁ ଆପଣ ମୋ ସର୍ତ୍ତ ମାନିବେ ନହେଲେ
ଯୁକ୍ତିତର୍କ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ତ୍ୟାଗ କରିବେ ।
ବରକ୍ର ହେବାର ଅଧିକାର ଆପଣଙ୍କୁ କିଏ
ଦେଲା ?”

ଅଗତ୍ୟା ଉର୍ଥସ୍ଥାମୀ ପାଟଳପୁର ଚାଲିଲେ ।
ସେଠାରେ ସରଳକଙ୍କୁ ଖୋଜି ପାଇବା ସହଜ
ହେଲା ନାହିଁ । ପାଟଳପୁରର ବିଖ୍ୟାତ ପଣ୍ଡିତ-
ମାନେ ସରଳକଙ୍କ ନାମ ଜାଣି ନଥିଲେ ।

ଅବଶେଷରେ ସେ ସରଳକଙ୍କୁ ଖୋଜି ପାଇଲେ
ଅବଶ୍ୟ, ତେବେ ସେ ଦେଖିଲେ ସରଳକ
ଜଣେ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷକ । କିଛି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ
ତାଙ୍କଠାରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି ।

ଏଭଳି ଜଣେ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଯୁକ୍ତି-
ତର୍କରେ ହରାଇବା ସହଜ କଥା, କିନ୍ତୁ ଯେପାଇଁ
ଉର୍ଥସ୍ଥାମୀ କୌଣସି ଉତ୍ସାହ ଅନୁଭବ କରୁ
ନଥିଲେ । ଅଥଚ ତାକୁ ନ ହରାଇଲେ
ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସହ ଯୁକ୍ତିତର୍କ କରିବା ସମ୍ଭବପର
ହେବ ନାହିଁ ।

ଉର୍ଥସ୍ଥାମୀ ସରଳକଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଆସିବାର
କାରଣ କହିଲେ । ସରଳକ ସବୁ ଶୁଣି କିଛି
ସମୟ ନୀରବ ରହି କହିଲେ, “ମହାଶୟ,

ପ୍ରଥମେ ଆପଣ ମୋତେ ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତୁ ।
ତା'ପରେ ଯୁକ୍ତଚର୍ଚ୍ଚରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବ ।”

“ପ୍ରଣାମ କରିବି କାହିଁକି?” ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇ ପଚାରିଲେ ଉର୍ବସୀ ।

“କାରଣ ମୁଁ ଗୁରୁ । ପ୍ରମାଣ ହେଲା, ଏଠି
ମୋର ସ୍ୱପ୍ନାମାନେ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ
କହିବେ ମୁଁ ଗୁରୁ । ଗୁରୁଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବାକୁ
ହୁଏ । ଏହା ଶାସ୍ତ୍ରର ନିୟମ । ଅତଏବ
ମୋର ଯୁକ୍ତି ହେଲା, ଆପଣ ପ୍ରଣାମ କରିବେ ।”
ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ସରଳକ କହିଲେ ।

“ମୁଁ ଯଦି ପ୍ରଣାମ ନ କରିବି ? ମୁଁ ବି ତ
ଗୁରୁ !” ଉର୍ବସୀ ପଚାରିଲେ ।

“ଆପଣ ଗୁରୁ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ମୁଁ
ଗୁରୁ ବୋଲି ପ୍ରମାଣମାନ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ।
ଆପଣ ଯଦି ପ୍ରଣାମ ନ କରିବେ, ତେବେ
ମାଡ଼ ଖାଇବେ ।” କହିଲେ ସରଳକ ।

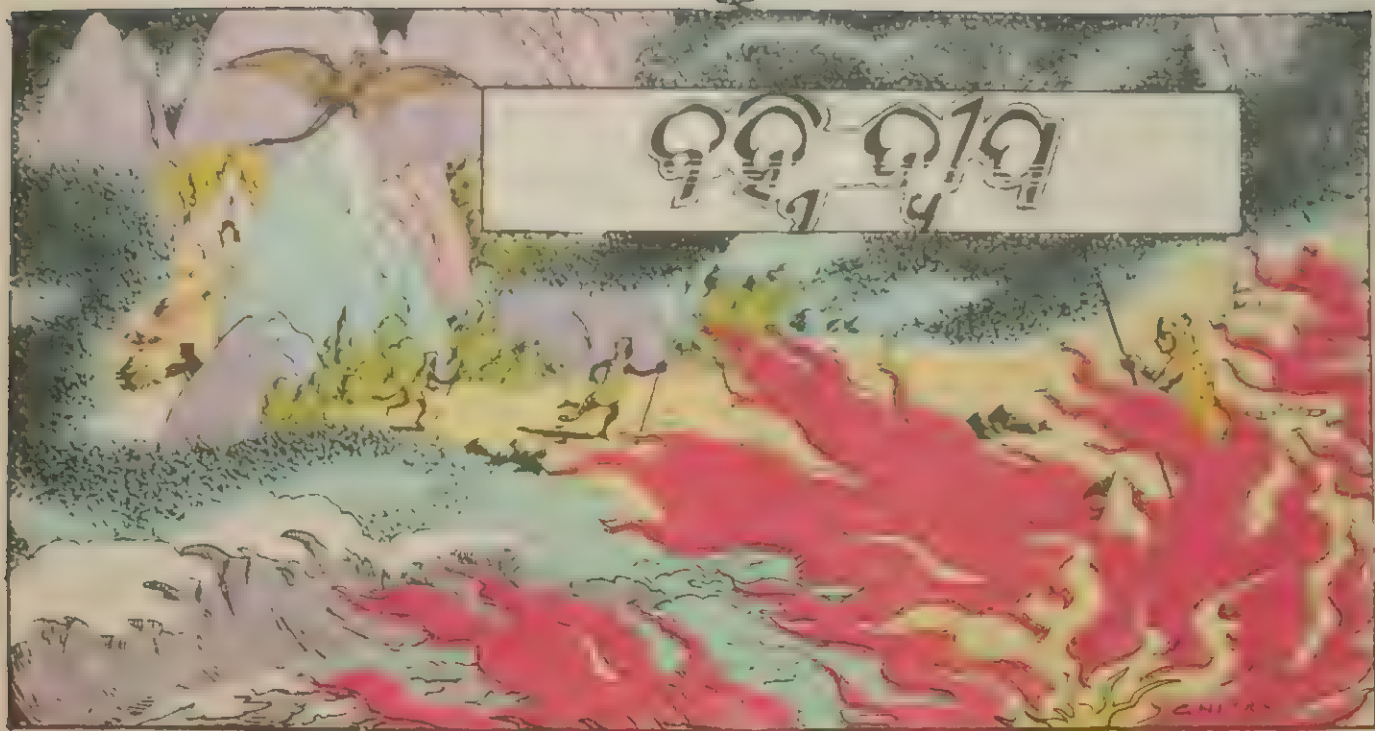
“ମାଡ଼ ? କାହିଁକି ?” ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଭୀତ
ହୋଇ ଉର୍ବସୀ ପଚାରିଲେ ।

ହସି ଦେଲେ ସରଳକ । ସେ କହିଲେ,
“ମହାଶୟ, ଯୁକ୍ତଚର୍ଚ୍ଚରେ ଜଣେ ହସଇବା
ଏବଂ ମାଡ଼ରେ ହସଇବା ଭିତରେ ବିଶେଷ
ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ମାଡ଼ ଦେଇ
ହସଇଲେ ଯେପରି ମୁଁ ଅନିଚ୍ଛାଠାରୁ ବଢ଼ି
ପଣ୍ଡିତ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ହେବ ନାହିଁ, ଆପଣ
ସେହିପରି ମୋତେ ଯୁକ୍ତଚର୍ଚ୍ଚରେ ହସଇଲେ
ଆପଣ ମୋଠୁଁ ବଢ଼ି ପଣ୍ଡିତ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ
ହେବ ନାହିଁ । ମୁଁ ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା
ପ୍ରମାଣ କରୁଥିଲି ମୁଁ ଗୁରୁ, ଆପଣ ନୁହନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ତାହା କ'ଣ ସତ୍ୟ ? ଆମେ ଜ୍ଞାନ ଭର୍ତ୍ତା
କରୁଁ ସତ୍ୟ କ'ଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ । ଅନ୍ୟକୁ
ଯୁକ୍ତିରେ ହସଇବା ପାଇଁ ନୁହେଁ । ଗୁରୁ
ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟ ଆମକୁ ଏହି ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି ।”

ଉର୍ବସୀ ଗୁରୁ ଜ୍ଞାନସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପାଖକୁ
ଫେରିଗଲେ ଓ କହିଲେ, “ଆପଣ ସରଳକ
ପାଖକୁ ପଠାଇ ମୋ ଚକ୍ଷୁ ଭଲଭାବେ ଖୋଲି
ଦେଲେ !”

ବିଦ୍ରୋହ

[୧୫]

[ରାଜକୁମାର ଅମିତସେନଙ୍କ ନାମ ଗ୍ରନ୍ଥ ଉଦ୍ଘାଟ ଦେଇଥାଏ ଉଦ୍ଘାଟି । ଯେତେବେଳେ ଉଦ୍ଘାଟି ଓ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ବାଲ୍ୟସାଥୀ ରୁଦ୍ର ଓ ଅରୁଦ୍ରଙ୍କୁ ବୟସ କୋଡ଼ିଏ ଲେଖାଏଁ, ସେତେବେଳେ ଥରେ ସେ ତିନିଜଣ ଅଗ୍ନିପତ୍ରୀ ଓ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀଙ୍କ ସନ୍ଧାନରେ ବାହାରିଲେ । ଗୁଡ଼ିଚି ବଣରେ କଟାଇ ସେମାନେ ସକାଳେ ହଠାତ୍ ନାରୀ କଣ୍ଠର ଆଉଁନାଦ ଶୁଣି ସେମାନେ ସେଆଡ଼େ ଯିବାବେଳକୁ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ କାନ୍ଧୁ କରିନେଲେ । ତା'ପରେ...]

ଏ ଘଟଣା ଏପରି ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ ପରିସ୍ଥିତିରୁ କିପରି ମୁକୁଳିବା ସମ୍ଭବ ହେବ ସେ ଘଟିଗଲା ଯେ ଉଦ୍ଘାଟି ଓ ତାଙ୍କ ସେକଥା ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସାଥୁମାନେ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟବମୁତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଯେଉଁ ଯୁବତୀକୁ ଏ ଫୁର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିଜେ ଯଥେଷ୍ଟ ସତର୍କ ଭାବରେ କାମ ନ ବଢ଼ିନା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ, ତାଙ୍କର କରିବାରୁ ସିନା ଏପରି ହେଲା ! ଉଦ୍ଘାଟି ଏହି କ'ଣ ହେଲା ? ସେ ବଢ଼ିନା ହୋଇଛନ୍ତି ନା କଥା ଭାବି ନିଜେ ସନ୍ତପ୍ତ ହେଲେ । ଏ କୌଣସିମତେ ଶାସି ଯାଇ ସେ କିଛିରେ

“ଜନ୍ମମାମୁ”

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନେଇଛନ୍ତି ? ଉତ୍ତର ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ବ କୌଣସି ଉତ୍ତର ପାଇଲେ ନାହିଁ ।

ସେ ଭାବୁଥିଲେ, ଯଦି ସେ ଯୁବକର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସେ କିଛି ବାସ୍ତବ୍ୟମାନେ ଶୁଣିଥିବେ, ତେବେ ଦୃଢ଼ ତାହା ଦ୍ଵାରା ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ସେମାନେ ବାହାର ଆସିବେ । ସେମାନେ ଆସିଲେ ସେ ଓ ତାଙ୍କ ସାଥୀମାନେ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷା ପାଇପିବେ । ସେ ବାରମ୍ବାର ସେ କିଛି ଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଇଏ କ'ଣ ? ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀମାନେ ତାଙ୍କ ସାଥୀ ଛାଡ଼ି ନେଇ ଇଏ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ? ବାସ୍ତବରେ ଶତ୍ରୁମାନେ ଛାଡ଼ି

କାନ୍ଦରେ ପକାଇ ନେଇଯାଇ ଗୋଟିଏ ଅଗ୍ନିପକ୍ଷୀ ଉପରେ ବସାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ ।

“ରୁଦ୍ର ! ତମେ କେଉଁଠି ?” ଉତ୍ତର ପାଟି କରି ପଚାରିଲେ ।

“ଉତ୍ତର ! ଏ ଦୁଷ୍ଟମାନେ ମୋତେ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତର ପକ୍ଷୀ ଉପରେ ଚଢ଼ାଇବାର ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । ଅରୁଦ୍ର ଅବସ୍ଥା ବି ଏକା । ତୁମେ କେଉଁଠି ?” ତମ ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ?” ରୁଦ୍ର ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“ମୁହଁବନ୍ଦ କର !” ଜଣେ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀ ଧମକଦେଇ କହିଲା । “ତମେ ତିନିଟା ନିଜ ନିଜକୁ ଭରି ବର କୋଲି ଭାବୁଥିଲୁ, ନୁହେଁ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ! ବାସ୍ତବରେ କି ତେଜରେ ସାମନ୍ତ ରଜା ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ କନ୍ୟା ହେଲେଣାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସୁଥିଲୁ !”

ଉତ୍ତରକୁ ବୁଝିଲେ ସେ ଯୁବକ କିଏ ! ସେ ଯେତେବେଳେ ସାମନ୍ତ ରଜାଙ୍କ କନ୍ୟା, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଶୋଇବାକୁ ଅବଶ୍ୟ ସୈନ୍ୟସାମନ୍ତ ବା ଅନ୍ତତଃ ତାଙ୍କ ସଖୀ ବା ପରିଚ୍ଛାଳିକାମାନେ ହେଆଡ଼େ ଆସିବା କଥା ! କିନ୍ତୁ କାହିଁ ?

ସେତେବେଳେ କିଛି ଆଡ଼େ କିଛି କୋଳହଳ ଶୁଭିଲା । ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ଟାପୁ ଧ୍ଵନି ଓ ହେଷାବଦ୍ଧ ବି ଶୁଭିଲା । ଉତ୍ତରକୁ ମନରେ ଆଶାର ସଞ୍ଚାର ହେଲା । ନିଶ୍ଚୟ ରାଜକୁମାରଙ୍କ

ଆର୍କିନାଦ କଳ୍ପାରେ ପହଞ୍ଚିବୁ ଓ ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ରକ୍ଷୀମାନେ ଆଗେଇ ଆସୁଛନ୍ତି ! ଆଃ, ଏତିକିବେଳେ ସେ ଯଦି କୌଣସି ଯତେ ମୁକୁଳିଯାଇ ପାରନ୍ତେ !

ସେ ବନ୍ଦନ ଛିଡ଼ାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଚାହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଜଣେ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀ ପାଟି କରି କହିଲା, “ସାବଧାନ ! ପଲାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଏ ଭଲ୍ଲି ତମ ଛତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନିକ୍ଷେପ କରିବ ।”

ଏହାପରେ ସେମାନେ ଉତ୍ତରଦିଗକୁ ବି ଉଠାଇ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଭୟଙ୍କର ପକ୍ଷୀ ଉପରେ ବସାଇ ଦେଲେ । ଚୁହୁଁ ଚୁହୁଁ ସେ ପକ୍ଷୀ ଉପରକୁ ଉଠିଲା । ତା’ର ଗଡ଼ରେ ଉତ୍ତରଦିଗ ତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିବେ, ଏମିତି ଲାଗିଲା । ସେ ସମ୍ଭାଳି ହୋଇ ବସିଲେ । ହମେ ପକ୍ଷୀ ମେଘ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ଶୀତଳ ପବନ ସାଇଁ ସାଇଁ ଦେହରେ ଲାଗିଲା । ସେ ଏଠିଠେଣେ ଅନାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ହମେ ମେଘମାଳ ତଳେ ବନଲତା ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ସେ ଆଖି ବୁଜିଦେଲେ ।

ଭାଗ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ନାନା ବିଚିତ୍ର ଅଭିଜ୍ଞତା ଲେଖାଥିଲା । ଶିଶୁ ଅବସ୍ଥାରେ ନିଜ ପିତୃ-ନବର ଛତ୍ର ଶକ୍ତିସମୁଦାୟରେ ରହିଥିଲେ । ଆଜି ପୁଣି କେଉଁ ଅଜ୍ଞତପୁରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି କିଏ ଜାଣେ ! ଆଜିର ଏଭଳି ଘଟଣା

ବାସ୍ତବିକ ତାଙ୍କ କଳ୍ପନା ବାହାରେ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ମନରୁ ଭୟ ଦୂର ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବିପଦର ଆଶଙ୍କା ସବଦା ଥିଲା । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ଜଣେ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀ ତାଙ୍କୁ ଧରି ରଖିଥିଲା—ସେ ଯେପରି ଖସି ନ ପଡ଼ିବେ !

କେତେ ସମୟ ବିତେଇବା ପରେ ଉତ୍ତରଦିଗର ମନେ ହେଲା ପକ୍ଷୀଟି ତଳକୁ ଖସୁଛି । ସେତିକିବେଳେ ସେ କାହାରି କଣ୍ଠସ୍ବର ଶୁଣିଲେ । ସେ କହୁଥିଲା : “ଆମ ଶତ୍ରୁ ଭଲ୍ଲିଚର୍ମଧାରୀମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ ! ବିଶେଷ କରି ଯେଉଁ ସବୁ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଉପରେ ଚନ୍ଦ୍ରଲେଖା ଓ ଅନ୍ୟ ବନ୍ଦୀମାନେ ଅଛନ୍ତି, ସେ ପକ୍ଷୀମାନେ ଅତି ସାବଧାନରେ ଅବତରଣ କରିବା ଚାହୁଁ ।

ଅନ୍ୟମାନେ ଭଲ୍ଲୁକର୍ମେଧାରୀଙ୍କୁ ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହ !”

ଉଦ୍ବିଗ୍ନ ବୁଝିଲେ କି ବଢ଼ି ଦ୍ଵୀପରେ ଦୁଇ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଛନ୍ତି । ଦଳେ ବ୍ୟାଘ୍ରର୍ମେଧାରୀ ଓ ଅନ୍ୟ ଦଳେ ଭଲ୍ଲୁକର୍ମେଧାରୀ । ଏ ରହସ୍ୟ ଜାଣି ତାଙ୍କ ମନରେ କିଛି ଆଶାର ସଞ୍ଚାର ହେଲା । ଦୁଇ ପକ୍ଷର ବିରୋଧ ଅବସରରେ ସେ ଓ ତାଙ୍କ ସାଥୀମାନେ ହୁଏତ ଖସି ଯାଇ ପାରିବେ । ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଭିତରେ କେଉଁ ପକ୍ଷ ଅଧିକ ଫୁରୁ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟର ବିଷୟ । ପୁଣି ତାଙ୍କ ମନରେ ଆଶଙ୍କା ହେଲା — ଦୁଇ ପକ୍ଷ ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ ଆକାଶ ପଥରେ ଲଗିଯିବ ନାହିଁ ତ ? ଯଦି

ତାହା ହୁଏ, ତେବେ ସେମାନେ ହୁଏତ ଦଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିବେ ଓ ପ୍ରାଣ ହରାଇବେ ।

କିଛି ସମୟ ଭିତରେ ଉଦ୍ବିଗ୍ନକୁ ବହନ କରୁଥିବା ପକ୍ଷୀ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ଉଦ୍ବିଗ୍ନ ଯେଉଁଠି, ତଳେ ଭଲ୍ଲୁକର୍ମେଧାରୀ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ହାତରେ ଭଲ୍ଲୁମାନ ଧରି ଅବତରଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ସେ ଯାହା ଆଶଙ୍କା କରୁଥିଲେ, ତାହାହିଁ ହେଲା । ପକ୍ଷୀମାନେ ଚାପି ଫୁଟି କରିବା ପୂର୍ବରୁହିଁ ଦୁଇଦଳ ଭିତରେ ଲଢ଼େଇ ଲାଗିଗଲା । ତଳୁ ଉପରକୁ ଛଡ଼ା ହେଉଥିବା ଭଲ୍ଲୁ ମାଡ଼ରେ କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟାଘ୍ରର୍ମେଧାରୀ ଆହତ ହୋଇ ଚିତ୍କାର କରି ତଳେ ପଡ଼ିଯିବାର ଦେଖାଗଲା । ସକାର ପଡ଼ିଯିବା ଫଳରେ ପକ୍ଷୀମାନେ ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରି ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ପକ୍ଷ ଲେଇ ଦୂରକୁ ପଲାଇଗଲେ ।

ଉଦ୍ବିଗ୍ନ ଯେଉଁ ପକ୍ଷୀ ଉପରେ ସକାର ହୋଇଥିଲେ, ତାହା ଗୋଟିଏ ପାହାଡ଼ିଆ ମାଟି ଉପରେ ଓହ୍ଲାଇଲା । ସେ ପକ୍ଷୀ ଉପରେ ବସିଥିବା ବ୍ୟାଘ୍ରର୍ମେଧାରୀ ଲେକଟି ଅନ୍ୟ ଜଣକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଉଦ୍ବିଗ୍ନକୁ ପକ୍ଷୀ ଉପରୁ ଉଠାଇ ତଳେ ପକାଇଦେଲା — ସତେ ଅବା ସେ ଗୋଟିଏ ହେୟ ବସ୍ତୁ ! ଭାଗ୍ୟକୁ ତଳେ ବହଳ ଭାସ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ଉଦ୍ବିଗ୍ନ ଆଘାତ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ସେ ଇଚ୍ଛାକରି ମୃତବନ୍ଧୁ ପଡ଼ି ରହିଲେ ।

CHITRA

ପଡ଼ିଲା । ଶୁଭ, ଶୁଭ !” ଏହା ପରେ ଦୁଇଜଣପାଳ ସେ ଅଳ୍ପ ପକ୍ଷୀ ଆଡ଼େ ଗମନର ହେଲେ ।

ଉପାଦେୟ ହୁଏତ ନିହୋଇ ଧାନ ଦେଇ ଗମ ଦୁଇଜଣ କେତେକ ଶୁଭୁଥିଲେ । ସେ ଗମନାଳୟ କଥାକୁ ଦୁଇଜଣ ଶୁଭୁଥିଲେ ଧାନର କେତେକ । ପ୍ରଥମ କଥା ହେଲା, ବ୍ୟାପକ ଶେଷାବସର ଶେଷମାନେ ଶୁଭ, ସେମାନଙ୍କ ନେତାର ନାମ କହ । ଦୁଇଜଣରେ ଶାମନ୍ତ କଥା ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ କନ୍ୟାକୁ ବ୍ୟାପକଶେଷାବସର ମନ୍ଦିର ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିଲା ଓ ଆସିଲା ।

ଏହି ଦୁଇଜଣ ଲୋକଙ୍କ ପାଦରେ ନୀରବ ହୋଇଯିବା ପରେ ଉପାଦେୟ ନିଜ ବନ୍ଧନ ଖୋଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧନ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ ହେଲା ଓ ଲାଗିଲା । ସେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ପଡ଼ି ରହି ଉଠିଲେ, “ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିଜକୁ ଲାଗିଯିବା ଡ଼ୋ ଆଉ କିଛି କରିବାର ନାହିଁ । ଯଦି କେହି ଆସି ମୋତେ ବନ୍ଧନ ଚାକି କରବ, ତେବେ ଯାଇ ମୋର ବାବାର ଅନ୍ଧା ଅଛି । ନହେଲେ ମୁଁ ଅବଧାନ । କିନ୍ତୁ ଓ ଅନ୍ଧାଙ୍କର କି ଏହିପରି ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥିବ ।”

ଆକାଶରେ କିଛି ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସେ ଉପରକୁ ଅନାଇ ଦେଖିଲେ, ଦୁଇଜଣ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗିଲା ଲାଗିଲା । ଦଳେ ପକ୍ଷୀ ପଶ୍ଚିମ

“ଆଉ, ଲୋକେ ମର ଯାଇଛନ୍ତି ଭଲ ଲାଗୁଛି !” ଜଣେ ବ୍ୟାପକଶେଷାବସ ପରେ କେତେକଙ୍କୁ ତ’ ଗୋଡ଼ରେ ହଲାଇଦେଇ ଚାଲିଲା । ଉପାଦେୟ ହସିଲେ କହିଲା, “ଜଣେ ମହାତ୍ମାଙ୍କ କେତେ ବଢ଼ିଥିଲେ କେତେ ! ଅନନ୍ତ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଆଣି ମନ୍ଦିର ପାଖରେ ପଡ଼ି ଉଠିଲେ, ତାହାହିଁ ଆମର ନୀରବ । ଏ ଲୋକ ଜଗତ ମୂର୍ଖଙ୍କ ଭଳି ହଜିବୁନାହିଁ ବୋଲି କେବାକୁ କୌଣସି ଆମ ନିଶ୍ଚୟ ଅନୁମାନ ବା କାହିଁକି ଏମାନଙ୍କୁ ଧରି ଆସିଲୁ ! କିନ୍ତୁ ଏ ବସନ୍ତରେ ଆମମାନେ ପରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକର କରିବା । ପ୍ରଥମେ କହର ଅନୁଭବମାନଙ୍କ ସହ ମୁକାବଲ କରିବାକୁ

ଆଡ଼କୁ ପଲଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଆଉ ଦଳେ
ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ତମେ ସୁଧା ତାପ କଢ଼ା ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ତାଙ୍କୁ ସେତେବେଳକୁ ଭୋକ ସହ ଭ୍ରଷଣ
ଶୋଷ ବଳରୁଥାଏ । “ଏଇ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ
ହୁଏତ ମୃତ୍ୟୁ ପାଣି ବିନା ପ୍ରାଣ ଯିବ !” ସେ
ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ । ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର କୌଣସି
ଲୋକ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ବି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ
ଜୀବନ ରହିଯାନ୍ତା । ପରିସ୍ଥିତି କ’ଣ,
ବ୍ୟାଘ୍ରତର୍ମସାଘ ଓ ଭଲ କର୍ମତର୍ମସାଘ ଭିତରେ
ଲଢ଼େଇରେ କେଉଁ ପକ୍ଷର ଜୟ ହେଲା ?

ଉଦ୍ରଦତ୍ତ ଏହିପରି ନାନା କଥା ଭାବୁଛନ୍ତି,
ହଠାତ୍ ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଗଛ ମୂଳରୁ
କୌଣସି ରଡ଼ ଶୁଣିଲେ । ସେ ରଡ଼
ଅନୁସରଣ କରି ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି
ଯାଇ ସେ ଗଛ ମୂଳରେ ପଡ଼ିଲା, ସେତେ-
ବେଳେ ସେ ଭୟରେ ଥରି ଉଠିଲେ । ଗଛ
ମୂଳରେ ଠିଆ ହୋଇ ଯୋଡ଼ିଏ ହେଟା ତାଙ୍କ
ଆଡ଼େ ଅନାଉଥିଲେ ଓ ଜିଭ ବାହାର
କରୁଥିଲେ । ବୋଧହୁଏ ସେ ମୃତ କି ଜୀବିତ
ହେଟା ଦୁଇଟା ସେଇଆ ନିରୁପଣ କରିବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । ସେ ଅସହାୟ ବୋଲି
ଯଦି ସେମାନେ ବୁଝି ପାରିବେ, ତେବେ
କଥା ସରିଲା ! ବାସ୍ତବିକ ବିପଦ ଏବୁଟିଆ
ଆସେ ନାହିଁ ବୋଲି ଯେଉଁ କଥା ଅଛି,
ତାହା ସତ ।

ଉଦ୍ରଦତ୍ତ ନିଜର ସବୁ ବଳ ଖଟାଇ ଉଠି
ବସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଓ ଯେତେ
ଉଚ୍ଚ କଣ୍ଠରେ ସମ୍ଭବ ଚିତ୍କାର କଲେ । ସେ
ଚିତ୍କାର ଶୁଣି ହେଟା ଦୁଇଟି ମେକି ଉଠି
ପଲୟନ କଲେ ।

ଉଦ୍ରଦତ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ସେଭଳି
ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେ କେତେ ସମୟ ବା ନିରାପଦ
ରହି ପାରିବେ ? ତାହାହିଁ ହେଲା ତାଙ୍କ
ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ।

ଅଧିକ ସମୟ ସେ ଚିନ୍ତା କରି ପାରିଲେ
ନାହିଁ । କାରଣ ସେ ଭ୍ରଷଣ ଅବସ୍ଥା ଅନୁଭବ
କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଦକୁ ଶେକି ପାରୁ
ନଥିଲେ ।

ସେ ନିଦରେ ଶୋଇଥିଲେ କି କାନ ଡବ୍‌ଲ
ଥିଲେ, ସେକଥା କହିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ।
ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଚେତା ହେଲା,
ସେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କ ମୁହଁ ପାଖରେ
କାହାର ନିଃଶ୍ଵାସ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ । ଧିରେ
ଧିରେ ଆଖି ଖୋଲି ସେ ଦେଖିଲେ, ଭଲଟିଏ
ତାକୁ ଆଗ୍ରାଣ କରୁଛି । ସେ ପୁଣି ଥରେ
ଚିତ୍କାର ଛାଡ଼ିଲେ ଓ ଭଲ ପଲଲଗଲା ।

ତାଙ୍କର ସେ ଚିତ୍କାରରେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ
ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ନିମ୍ନ କଣ୍ଠରେ କହିଥାଏ,
“ବେଶ ପୋଷାକରୁ ମନେ ଦୂଏ ଏ ଭିକାରୀ
ଲୋକ । ଆମ ଶତ୍ରୁମାନେ ଏହାକୁ ବନ୍ଦୀ
କରି ଏଠାକୁ ଆଣିଥିବେ ପରା !”

“ଭାଇମାନେ, ପ୍ରଥମେ ମୋତେ ବନ୍ଦନ
ମୁକ୍ତ କର ଓ ପିଇବାକୁ ପାଣି ଦିଅ ।”
ଉତ୍ତର ଦିଏ କହିଲେ । ସେମାନେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ତାଙ୍କ ବନ୍ଦନ କାଟି ଦେଲେ । ଜଣକ ପିଠିରେ

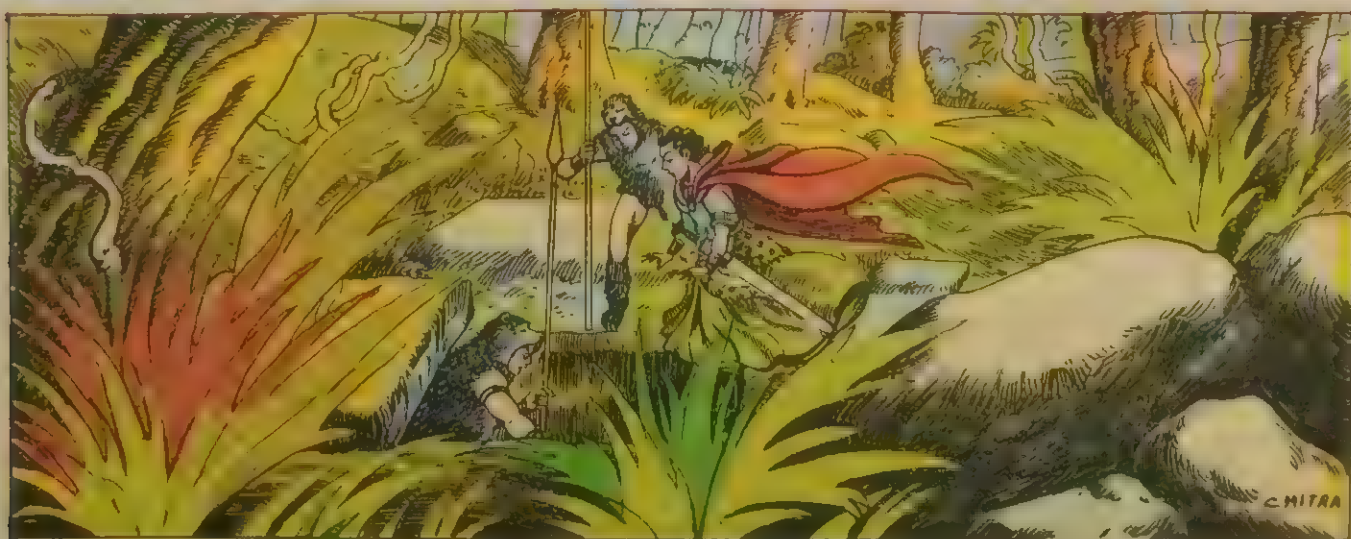
ଗୋଟିଏ ତୁମ୍ବାରେ ପାଣିଥାଏ । ସେ ଉତ୍ତରକୁ
ସେ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଦେଲା ।

ଉତ୍ତର ସତେ ଅବା ପ୍ରାଣ ଫେରି ପାଇଲେ
ଓ କହିଲେ, “ତୁମେମାନେ ଶତ୍ରୁ ନା ମିତ୍ର ?”

“ଆମେ ବସେଇଆ ପଶୁଗଣକୁ ଯାଉଥିଲୁ ।
ତମେ ଆମ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ନା ଆମର ମିତ୍ର ?
ତେବେ ସେକଥା ଆମ ସର୍ଦ୍ଦାର ନିରୂପଣ
କରିବେ ।” ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କରୁ ଜଣେ କହିଲା !

“ଭଲ କଥା ଭାଇ ! ତମେମାନେ ମୋତେ
ତମ ସର୍ଦ୍ଦାରଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଗଲୁ ।”
ଉତ୍ତର କହିଲେ ।

ସେ ଦୁହେଁ ତାକୁ ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ାଇ କିଛି
ଦୂର ନେଇଯିବା ପରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ
ଖଣ୍ଡିଏ ପଥର ଉଠାଇଲେ । ଭିତରେ
ଗୋଟିଏ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଥିବାର ଦେଖାଗଲା ।
ତନୁହେଁ ସେ ସୁଡ଼ଙ୍ଗରେ ପଶିସାରିବା ପରେ
ପଥର ଦ୍ଵାରା ସେ ଦୁହେଁ ସେ ସୁଡ଼ଙ୍ଗର ଦ୍ଵାର
ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ ।
(ତମ୍ଭେ)

ସାହସୀ ଓ ଭୀରୁ

ନିଶା ଶରଜୁଥାଏ । ତୁହାକୁ ତୁହା ଶୀତଳ
ପବନ ସାଙ୍ଗକୁ ଅସରାଏ ଲେଖାଏ
ବର୍ଷା ବର୍ଷା ପାଉଥାଏ । ଘଡ଼ଘଡ଼ ଶବ୍ଦ ଓ
ଶୂନ୍ୟପଦକ ରଡ଼ି ମଝିରେ ଶୁଭୁଥାଏ
ଅଶରାସମାନଙ୍କ ଅଛନ୍ଦାସ୍ୟ । ଘନ ଘନ
ବଜୁଳି ଆଲୁଅରେ ଦିଶିଯାଉଥାଏ ଭୟାବହ
ମୁହଁଟିମାନ ।

ତଥାପି ରାଜା ବିହମାର୍କ ତଳେ ମଧ୍ୟ
ବଚଳିତ ବୋଧ ନକରି ପୁନଃବାର ସେ ବୃକ୍ଷଟି
ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ବୃକ୍ଷାଗୋଷ୍ଠୀ
କରି ଶବ୍ଦକୁ ଉତାରି ଆଣିଲେ । ତେବେ
ତା'ପରେ ତାକୁ କାନ୍ଦରେ ପକାଇ ସେହି
ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ପଥ ଅତ୍ୟନ୍ତ କରିବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦହୀନ ବେତାଳ
କହିଲା, “ରାଜା, ତମେ ଏଭଳି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗପୁର୍ଣ୍ଣ
ସ୍ଥିତିରେ ସେ ଏଭଳି ଦୁଃସାହସିକ କାମ

ବେତାଳ କଥା

ହାତକୁ ନେଇଛ, ଏହା ପଛରେ ନିଶ୍ଚୟ କୌଣସି ବିଶେଷ କାରଣ ରହିଛି । ତମେ ତମ ପାରିବାପଣ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଏ କାମ କରୁଛ ନା କାହା ଦ୍ଵାରା ଭୟଭୀତ ହୋଇ କରୁଛ, ତାହା ଏକ ବଡ଼ ପ୍ରଶ୍ନ । ପୁରୁଣା ଦିନର ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ଆମକୁ ଏହି ଧରଣର ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ମନେ ପକାଇଦିଏ । ଘଟଣାଟି କହୁଛି । ମନଦେଇ ଶୁଣ । ଶୁଣିଲେ ଛମକାଇ ଲାଗିବ ମନେ ହେବ ।”

ବେତାଳ ଗପିଲ : ଜୟପୁର ରାଜ୍ୟର କଥା । ସେ ରାଜ୍ୟର ଗୋଟିଏ ସମୃଦ୍ଧ ଗ୍ରାମରେ ଦୁଇଜଣ ଯୁବକ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ନାମ ସୁମନ୍ତ ଓ ନରେନ୍ଦ୍ର । ସେ ଦୁହେଁ

ଥିଲେ ଖୁବ୍ ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ । ଗୋଳ କସରରେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା, ଗୋଳ ମହାବଳ ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଯୋଗାଯୋଗ ଯାଉଥାଏ ।

ସୁମନ୍ତ ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ହସ୍ତଶିଳ୍ପୀ । ସେ ଯାହା ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବୁଥାଏ, ତାହାହିଁ କରୁଥାଏ ଓ ତାହାହିଁ କହିଥାଏ । ନରେନ୍ଦ୍ର କଥାବାଣୀ ବହୁତ କମ୍ କରୁଥାଏ । ତା’ଛଡ଼ା ସେ କଥାବାଣୀରେ ଥିଲା ନମ୍, । ସେ ସବୁଦିନ ମଧୁର ଭାବରେ କଥା କହିଥାଏ ।

ସେ ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ଆଖଡ଼ା ଥିଲା । ଯୁବକମାନେ ସେଠାରେ କୁହୁଁ କସରରେ ସାଙ୍ଗକୁ ଅସୀ ଓ ଗଦାଗୁଳନା ଇତ୍ୟାଦି ଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ସେ ଆଖଡ଼ାରେ ଯିଏ ଥିଲେ ଶିକ୍ଷକ, ଦିନେ ତାଙ୍କ ଗୁରୁ ସେ ଗାଁକୁ ଆସିଲେ । ଗୁରୁଙ୍କ ନାମ ଗାର ସିଂହ ।

ବରସିଂହଙ୍କ ସହିତ ଗାଁର ଯୁବକମାନେ ଅସୀ ଖେଳିଲେ । ବରସିଂହ ସବା ଶେଷରେ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ କହିଲେ, “ବାପା, ତୋ ଭଳି କୁଶଳୀ ଓ ସାହସୀ ଯୁବକ ପାଇବା ସହଜ ନୁହେଁ । ମୁଁ ତୁମଭଳି ଜଣେ ଯୁବକକୁ ମୋର ପଞ୍ଜିଟିକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମନେ ମନେ ଖୋଜୁଥିଲି । ମୋ ସହିତ ଗୁଲ । ତମେ ଦିନେ ବିଶ୍ୟାତ ହେବ ।”

“ନରେନ୍ଦ୍ର, ଏ ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହଣକାରୀ ନୁହେଁ ।” ସୁମନ୍ତ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲା ।

ଗାଁ ଲୋକେ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ବାର ନରେନ୍ଦ୍ର ବୋଲି
ଆଖ୍ୟା ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ନରେନ୍ଦ୍ରର ବାପା
ସେ ପ୍ରସ୍ତାବର ସମ୍ମତ ହେଲେ ନାହିଁ ।
ଫଳରେ ନରେନ୍ଦ୍ର ଯାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

କିଛିଦିନ ପରେ ସେ ଗାଁକୁ ଆସିଲେ
ରାଜକବି । ଗାଁର ଉଦାୟମାନ କବିମାନେ
ସେମାନଙ୍କ କବିତାମାନ ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲେ ।
ନରେନ୍ଦ୍ରର କବିତା ଫଳ ସେ ବହୁତ ଖୁସି
ହେଲେ । ସେ କହିଲେ, “ବାପା! ତମେ
ମୋ ସହ ଗୁଲ । ତମକୁ ସାହୁତ୍ୟ ପଢ଼ାଇବି ।
ରାଜଦରବାରରେ ସ୍ଥାନ କରିଦେବି ।”

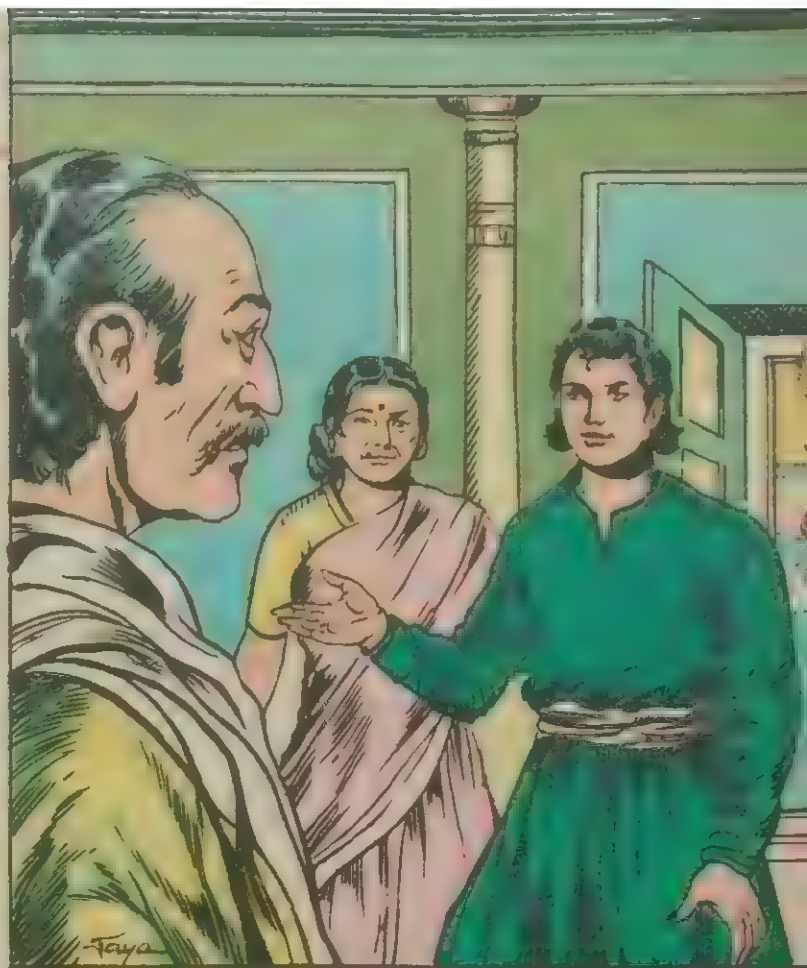
ସୁମନ୍ତ ପୁଣି ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ କହିଲା, “ଭାଇ,
ତମେ ଏ ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହ ନାହିଁ ।”

ନରେନ୍ଦ୍ର ଯାଇ ତା’ ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରିଲା
ଓ ରାଜକବିଙ୍କୁ ନାସ୍ତିବାଣୀ ଶୁଣାଇଦେଲା ।

ଇନ୍ଦ୍ରପଥରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଘଟଣା
ଘଟିଥାଏ । ସୁମନ୍ତର ସାନଭଉଣୀ ଶୀଳା
ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ମନେ ମନେ ବହୁତ ପସନ୍ଦ
କରିଥାଏ ଓ ଦିନେ ସେ ସେକଥା ତାଙ୍କୁ
କହିଦେଲା ମଧ୍ୟ । ଏହା ଜାଣି ସୁମନ୍ତ ଖୁସି
ହେଲା ଓ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ତା’ ମତ ପଚାରିଲା ।

ନରେନ୍ଦ୍ର କହିଲା, “ସୁମନ୍ତ, ଶୀଳାକୁ ବିଭା
ହେଲେ ମୁଁ ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବାନ ମନେ କରିବି ।”

“ତେବେ ତ ଅତି ଆନନ୍ଦର କଥା ।
ଏଥିରେ ବା ସମସ୍ୟା କ’ଣ ?” ସୁମନ୍ତ
ଉତ୍ସାହିତ ଭାବରେ କହିଲା ।

“ତମେ ଯାଇ ମୋ ବାପାଙ୍କୁ ଭୁଢ଼ ।”
ନରେନ୍ଦ୍ର କହିଲା ।

ସୁମନ୍ତ ଯାଇ ନରେନ୍ଦ୍ରର ବାପାଙ୍କୁ ଭଉଣୀ
ବାହାଘର ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲା । ସେ
ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ କହିଲେ, “ନରେନ୍ଦ୍ର ଶୀଳାକୁ
ବିଭା ହେବାରେ ମୋର ଆପତ୍ତି ରହିବ
ନାହିଁ—ଯଦି ମୋର ସର୍ବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ।”

“କ’ଣ ଆପଣଙ୍କ ସର୍ବ ?”

“ହୃଦ ପାଖରେ ଥିବା ତମର ସେ ଜମି
ଖଣ୍ଡିକ ମୋ ପୁଅକୁ ଦେଇଦେବାକୁ ପଡ଼େ ।”

ସୁମନ୍ତ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ରହିଲା । ସେ
ଚା’ପରେ କହିଲା, “ଜବା! ମୋର ବାପା
ମା ନାହାନ୍ତି । ଆପଣ ମୋର ବାପା ଭଳି ।

ସେ ଜମିଶ୍ରୀକଣ୍ଠ ମୋର ଭରସା । ମୁଁ ମୋ ଭଉଣୀକୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଉପହାର ଦେବି । କିନ୍ତୁ ସେ ଶକ୍ତିକ ଦେଇଦେଲେ ମୁଁ ତଳିବ କିପରି ?”

“ମୁଁ କ’ଣ ସେ ଶକ୍ତିକ ଦେବାକୁ ପ୍ରଥମେ କହିଲି ? ତମେ ତମ ଭଉଣୀ ବିବାହ କଥା ପ୍ରଥମେ କହିଲି ।” ଛୁଷ କଣ୍ଠରେ ଉଦ୍ରଲେକ କହିଲେ ।

ସୁମନ୍ତ ଟିକିଏ ଭାବି କହିଲା, “ହଉ । ପରେ କହିବି ।” ସେ ତା’ପରେ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ସବୁ କହି ତା’ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତାକୁ ଅପେକ୍ଷା କଲା । ନରେନ୍ଦ୍ର ମୁହଁ ଶୁଖାଇ କହିଲା, “ମୁଁ ତେବେ କଣିବି କ’ଣ ?”

ସୁମନ୍ତ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୁଣି ଯାଇ ନରେନ୍ଦ୍ରର ବାପାଙ୍କୁ କହିଲା, “ମେ ଜମି ଶକ୍ତିକ ମୁଁ ଦେଇ ଦେବି । ବିବାହ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।”

ଏହାପରେ ଶୀଳ ସହ ନରେନ୍ଦ୍ରର ବିବାହ ଦେବାରେ ଆଉ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନଥିଲା ।

ବିବାହ ପରେ ପରେ ନରେନ୍ଦ୍ରର ବାପା ଓ ମାଆ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । କ୍ଷମେ ଶୀଳ ଉପରେ ଘରର ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ବ ପଡ଼ିଲା । କେଇମାସ ଭିତରେ ଦେଖାଗଲା, ଶୀଳ ତା’ ଶାଶୁ ଶାଶୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କରୁଛି । ଦିନେ ସୁମନ୍ତ କହିଲା, “ଶୀଳ, ତୁ ତୋ ଶାଶୁ ଶାଶୁରଙ୍କ ସେବା କରୁ ନାହୁଁ । ଏହା କ’ଣ ବୋହୂର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ?”

ଶୀଳ ରେକ୍ଟୋକ୍ କହିଲା, “ଭାଇ, ସେମାନେ ମୋତେ ବୋହୂ କରି ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ପୁଅ ସହ ମୋର ବିବାହ କରାଇ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ତମର ସେ ମୁଲ୍ୟବାନ ଜମି ଶକ୍ତିକ ଯୌତୁକ ପାଇବା ପାଇଁ ବିବାହ କରାଇଛନ୍ତି । ମୋର ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ ।”

ସୁମନ୍ତ ଶୀଳ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହେଲା । ଶୀଳ କାନ୍ଦିଲା, କିନ୍ତୁ ତା’ ବ୍ୟବହାର ବଦଳାଇବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲା ନାହିଁ କି ବଦଳାଇଲା ନାହିଁ । ସୁମନ୍ତ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ କହିଲା, “ଦେଖ, ଶୀଳ ତମ ବାପା ମା’ଙ୍କ

ପ୍ରତି ଚାକଲ କରିବା ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ।
ତମେ ତାକୁ କଡ଼ା କରି କହିଦିଅ ।”

“ମୁଁ କ’ଣ କରିବି ?” ନରେନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତର
ଦେଲା ।

ଏହାର ଛଅମାସ ପରେ ରାଜା ଘୋଷଣା
କଲେ କି ଦରବାରରେ ବିଭିନ୍ନ ପଦ ପାଇଁ
ସେ କେତେଜଣ ଯୋଗ୍ୟ ଯୁବକ ଚାହାନ୍ତି । ଏ
ଘୋଷଣା ଶୁଣି ଉଭୟ ସୁମନ୍ତ ଓ ନରେନ୍ଦ୍ର
ରାଜଧାନୀ ଅଭିମୁଖେ ଚାଲିଲେ । ଦୈବକୁ
ଅଧା ବାଟରେ ସେମାନେ ରାଜାଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ।
ରାଜା ବଣ ପାଖରେ ତମ୍ବୁ ପକାଇଥିଲେ ।

ଦୁହେଁ ବେଳ ଉଣି ରାଜାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ
କଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜଣାଇଲେ ।
ରାଜା କହିଲେ, “ମୋର ପ୍ରୟୋଜନ ସାହସୀ
ଯୁବକ । ସାହସର ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ?
ଜବାବ ଦେଇ ଅନ୍ୟଥା କଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ।”

“ଛାମୁ ! ଆମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।” ଦୁହେଁ କହିଲେ ।

ରାଜା ସେଦିନ ବଣ ଭିତରୁ ଯୋଡ଼ିଏ ବାଘ
ଜାଅନ୍ତା ଧରିଥିଲେ । ସେ ଦୁଇଟି ଯନ୍ତ୍ରରେ
ଥିଲେ । ରାଜା ସୁମନ୍ତକୁ କହିଲେ, “ତମକୁ
ଏ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପଶିବାକୁ ହେବ ।”

“ମହାରାଜ ! ମୁଁ ସିନା ସାହସର ପରୀକ୍ଷା
ଦେବି, କିନ୍ତୁ ଜାଣି ଜାଣି ଜୀବନ ଦେବି
ବୋଲି ତ କହି ନଥିଲି !” ସୁମନ୍ତ କହିଲା ।

ରାଜା ନରେନ୍ଦ୍ର ଆଡ଼େ ଅନାଇ କଠୋର
କଣ୍ଠରେ କହିଲେ, “ତମେ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପଶ ।”

“ହଁ, ମହାରାଜ !” କହି ନରେନ୍ଦ୍ର ଯନ୍ତ୍ର
ଆଡ଼େ ଅଗ୍ରସର ହେଲା ।

ସୁମନ୍ତ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଗକୁ ଡେଇଁପଡ଼ି
ନରେନ୍ଦ୍ରର ବାଟ ଓଟାଳି ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲା,
“ମହାରାଜ ! ମୋତେ ଏଭଳି ଆଚରଣ
ପାଇଁ ଆପଣ ଦଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଏ
ଭାରକୁ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ । ମୋ ଭଉଣୀ ବଧବା
ହେବା ଆପଣ କେବେ ବି ଚାହୁଁବେ ନାହିଁ
ନିଶ୍ଚୟ !”

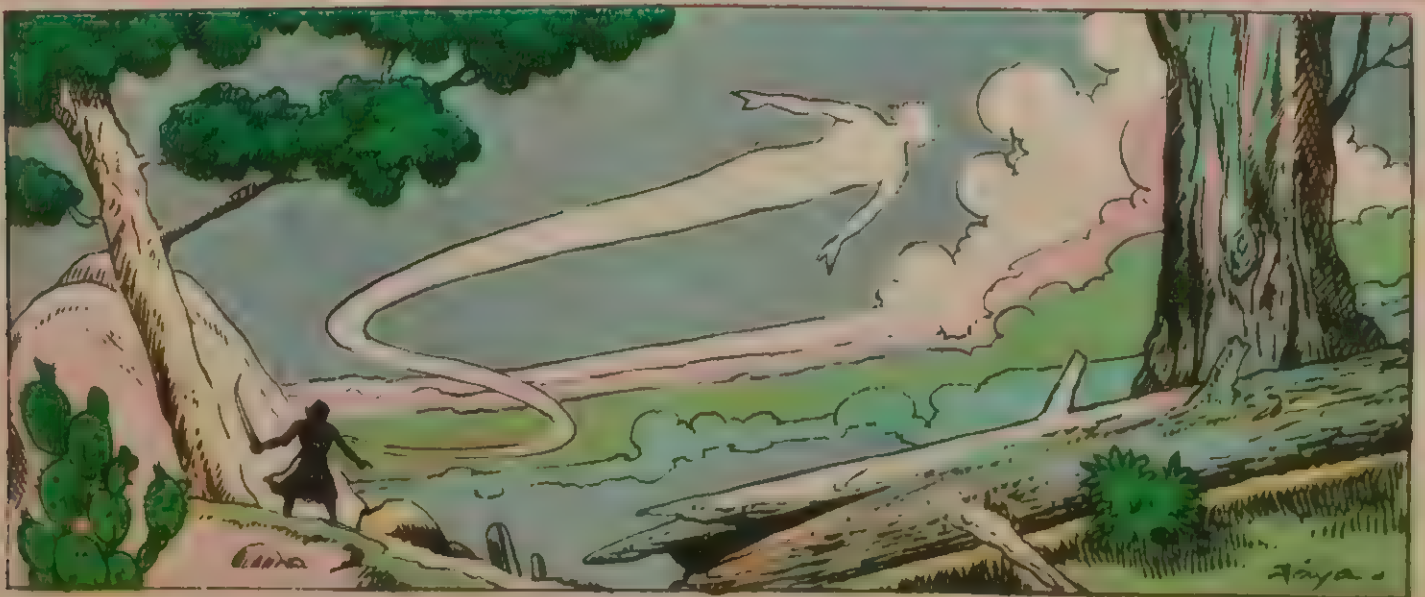
ରାଜା ସୁମନ୍ତକୁ କୁଣ୍ଠାଇ ପକାଇ କହିଲେ,
“ତମେ ବାସ୍ତବିକ ସାହସୀ ! ତମକୁ ମୁଁ
ଏହିକ୍ଷଣି ମୋର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ
ଦେଲି ।”

ବେତାଳ କାହାଣୀଟି ଏହିଠାରେ ସମାପ୍ତ
କରି ଟିକିଏ ନୀରବ ରହି ତା'ପରେ ଡାକ୍ତର
କଣ୍ଠରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲ, “ରାଜା! ନରେନ୍ଦ୍ର କାର
ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣିଥିଲେ । ପୁଣି ସୁମନ୍ତ
ବାଘ ଯନ୍ତ୍ରାରେ ପଶିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣି ପଛଘୁଞ୍ଚି
ଦେବା ସ୍ଥଳେ ନରେନ୍ଦ୍ର ସାହସର ପରିଚୟ
ଦେଇ ସେଥିରେ ପଶିବାକୁ ଯାଉଥିଲା । ଏହା
ସତ୍ତ୍ୱେ ନରେନ୍ଦ୍ର ତାକୁ ଭାରି ବୋଲି ଅଭିହତ
କରିବାର ଯୁକ୍ତି କ'ଣ? ପୁଣି ରାଜା ବା
ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ସାହସୀ ନକହୁ ସୁମନ୍ତକୁ ସାହସୀ
କହିବାର ଯୁକ୍ତି କ'ଣ? ପାରିଲେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର
ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଉତ୍ତର ଦେବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ
ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ନୀରବ ରହିବ, ତେବେ ତମ
ଶୀର ହେବ ସ୍ପନ୍ଦିତ୍ୟୁତ ।”

କ୍ଷଣେ ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ନକରି ରାଜା ବିହମାଳ
ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ନରେନ୍ଦ୍ରର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ
ବୋଲି କିଛି ନଥିଲା, ଯଦିଓ ତା'ର ପ୍ରତିଭା
ଥିଲା । ସେ ତା' ବାପା ଆଗରେ ଯେପରି

ଭାରି, ସ୍ତ୍ରୀ ଆଗରେ ବି ସେହିପରି ଭାରି ।
ତେଣୁ ଶୀଳ ତା' ବାପା ମା' ପ୍ରତି ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର
କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ କିଛି କହିପାରୁ ନଥିଲା ।
ସେ ଯେ ବାଘଯନ୍ତ୍ରାରେ ପଶିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ
ହେଉଥିଲା, ତାହା ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରତି ଭୟ ଯୋଗୁଁ ।
ସୁମନ୍ତ ତାକୁ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଚିତ୍ତୁଥିଲା ।
ରାଜାଦେଶ ଲଂଘନ କରି ଦଣ୍ଡିତ ହେବାର
ଆଶଙ୍କା ସତ୍ତ୍ୱେ ସୁମନ୍ତ ବିବେକ ଅନୁସାରେ
କାମ କରି ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ଅଟକାଇ ଦେଲା ।
ତେଣୁ ସେ ପ୍ରକୃତ ସାହସୀ । ଭଉଣୀର
ମନକାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଯେପରି
ନିଜ ଜମି ଟ୍ୟାଗ କରିଥିଲା, ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ
ସେହିପରି ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ଭୁଲି ଦଣ୍ଡ ପାଇବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା ।”

ରାଜାଙ୍କ ଉତ୍ତର ଦାନ ଶେଷ ହେବା ମାତ୍ରେ
ଶବ ସହ ଶବସ୍ଥିତ ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରୁ
ଖସିଯାଇ ସୁନବାର ସେ ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ
ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା ।
(କଲ୍ପିତ)

ସଫଳ ପଦକ୍ଷେପ

ସେତେବେଳେ ସୁବର୍ଣ୍ଣଗିରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜୁଡ଼ି କରୁଥିଲେ ରାଜା ଦେବବର୍ମା । ଜଣେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ତଥା ସୁଶାସକ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଖ୍ୟାତି ଥିଲା ।

ଦିନେ ସେଠାକାର ବିରୂରକ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାପାରରେ ବଡ଼ ଅଢ଼ୁଆରେ ପଡ଼ିଲେ । କୌଣସି ପ୍ରକାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । କଥା ହେଲା, ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କା ଥଳି ଉପରେ ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ନିଜର ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । କୌଣସି ମତେ ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଥଳିର ମାଲିକ କିଏ, ସେକଥା ବିରୂରକ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସହାୟକମାନେ କେହି ବୁଝିପାରୁ ନଥିଲେ । ଅନେକ ଯୁକ୍ତି, ଅନେକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ବିରୂରକୁ ନିଆ ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା ।

ଦୁଇଜଣଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମାନ ଯୁକ୍ତି, ସମାନ ପ୍ରମାଣ ରହିଥିଲା ବୋଲି ବିରୂରକମାନଙ୍କର ମନେ ହେଲା । ସେମାନେ କ'ଣ କରିବେ କିଛି ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତେଣେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ଭିତରେ ସବୁ ମଜଦୁରୀର ବିରୂର ଶେଷ ହେବା ଦରକାର ବୋଲି ରାଜାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥାଏ । ସେମାନେ ରାଜାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଲଂଘନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ଅଗତ୍ୟା ସେମାନେ ଶେଷ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ସେ ମାତ୍ୱର ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆଣିଲେ । ସେ ସବୁ ଶୁଣିଲେ । ଦୁଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆଖିକୁ ସେ ଇଟମଟ କରି କିଛି ସମୟ ଅନାଇ ରହିଲେ । ତା'ପରେ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିଲେ, “ମୁଁ ଜାଣେ, ଏହା କାହାର । ଥଳି ହେଉଛି ଆଗରେ ରଖିଲ । ଯିଏ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ମାଲିକ, ସିଏ ଉଠାଇ ନେଉ ।”

ରାଜା ଏ ଘୋଷଣା କରିସାରିବା ମାତ୍ରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ଭୟରେ ଆଗକୁ ପାଦେ ବଢ଼ି ଥିଲେ ଉଠାଇ ନେଲା । ରାଜା କହିଲେ, “ବେଶ୍ । ଏହା ତମର ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ କହିବି କିପରି ଜାଣିଲି । କିନ୍ତୁ ଥରେ ମୁଁ ସେ ରହସ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପରେ ମିଥ୍ୟାବାଦୀକୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ହେବ । କହୁଛି...”

ରାଜା ଏତକ କହିସାରିବା ମାତ୍ରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ାଟଳେ ପଡ଼ିଯାଇ କହିଲା, “ହଜୁର! ମୋର ଅପରାଧ ହୋଇଛି । ମୋତେ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।” ଏହାପରେ ଲୋକଟି କାହିଁକି କିପରି ମିଛରେ ଜାଲ ପକାଇ ବିଚାରକମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ଦାରେ ପକାଇ ଦେଇଥିଲା, ସେକଥା ମାନିଗଲା । ରାଜା ତାକୁ ଅଳ୍ପ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ପରଦିନ ପଚାରିଲେ, “ଆପଣ କିପରି ସତ କଥାଟି ଜାଣିଲେ?”

ରାଜା କହିଲେ, “ଆରେ ବାବୁ, ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଗୁଲ୍ ଖେଳିଲି । ସୁନ୍ଦର, ବାଦବତଣ୍ଡା, ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ, ଏସବୁରେ ଦୁହେଁ ହାଲୁଆ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ସରଳ ଭାବରେ କହିଲି ଯାହାର ଟଙ୍କା ସିଏ ନେଇନେଉ, ପ୍ରକୃତରେ ଯାହାର ଟଙ୍କା ସ୍ଵତଃସ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସେ ଆଗକୁ ଆସିଗଲା । ଟଙ୍କା ଯାହାର ନୁହେଁ, ସିଏ ତ ଧୁରପୁର ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ସୃଷ୍ଟି କରି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା । ତେଣୁ ସ୍ଵତଃସ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସିଏ ଆସିପାରିଲା ନାହିଁ । ପରେ ସବୁ ଜଣା ପଡ଼ିଗଲା ।” ରାଜା କହିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।

ରାଜା କହିଲେ, “ଗୋଟିଏ କଥାରେ ମୋର ପୁଣି ବିଶ୍ଵାସ ଅଛି । ତାହା ହେଲା, ସତ୍ୟର ଶ୍ରେୟସଦା ବେଶି । ତେବେ ବେଳ ଦେଖି ସେ ଦିଗରେ ଯାହା କରିବାର କରିପାରିଲେ ଯାଇ ପଳା ଦୁଏ, ନହେଲେ ଦୁଏ ନାହିଁ । ବିଳମ୍ବରେ ଦୁଏ ।”

“କଳ୍ପସାମୁଦ୍ର”ର ପ୍ରଥମ ସମସ୍ତ

ମହାନ

ଭାରତୀୟ ଆବିଷ୍କାର

ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ

ଚିନି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୫୫
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୫୬

ଏହି ପୁସ୍ତକଟି ପ୍ରକାଶନ କରିବା ପାଇଁ
ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମିତ୍ରା ଦେବୀ
ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମିତ୍ରା ଦେବୀ
ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମିତ୍ରା ଦେବୀ
ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମିତ୍ରା ଦେବୀ

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୫୫
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୫୬
ତୃତୀୟ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୫୭
ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୫୮
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୫୯
ଷଷ୍ଠ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୬୦
ସପ୍ତମ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୬୧
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୬୨
ନବମ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୬୩
ଦଶମ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୬୪
ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୬୫
ସଂସ୍କୃତ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୬୬
ଆଂଗ୍ରେଜୀ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୬୭
ଫରାସୀ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୬୮
ଜର୍ମାନୀ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୬୯
ଇଟାଲୀ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୭୦
ସ୍ପାନିଶ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୭୧
ପୋର୍ଟୁଗାଲୀସ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୭୨
ରୁଷୀୟା ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୭୩
ଜାପାନୀସ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୭୪
କୋରିଆନ୍ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୭୫
ଥାଇଲ୍ୟାଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୭୬
ସିଙ୍ଗାପୁର ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୭୭
ମାଲେସିଆ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୭୮
ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୭୯
ଫିଲିପାଇନ୍ସ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୮୦
ବ୍ରାଜିଲ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୮୧
ଆର୍ଜେଣ୍ଟାଇନା ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୮୨
କ୍ୟୁବ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୮୩
କୋଲମ୍ବିଆ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୮୪
ପେରୁ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୮୫
ଭେନେଜୁଏଲା ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୮୬
କ୍ରୀସ୍ଟୋସ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୮୭
ସାଲ୍ଭଡୋର୍ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୮୮
ପ୍ୟାରାଗୁଏ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୮୯
ଉରୁଗୁଏ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୯୦
ସୁରୀନାମ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୯୧
ଡୋମିନିକନ୍ ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୯୨
ହାୟ୍ଟି ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୯୩
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୯୪
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୯୫
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୯୬
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୯୭
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୯୮
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୧୯୯୯
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୦୦
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୦୧
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୦୨
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୦୩
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୦୪
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୦୫
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୦୬
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୦୭
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୦୮
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୦୯
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୧୦
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୧୧
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୧୨
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୧୩
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୧୪
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୧୫
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୧୬
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୧୭
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୧୮
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୧୯
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୨୦
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୨୧
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୨୨
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୨୩
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୨୪
କ୍ୟୁବା ପ୍ରକାଶନ : ୨୦୨୫

[illegible]

ଏ 'କଳ୍ପମାର୍ତ୍ତ' ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାମଗ୍ର ଲେଖ । ଚରିତ୍ର
ପ୍ରତିପାଦନା ସତ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶନ ସେପ୍ଟେମ୍ବର,
ଅକ୍ଟୋବର ଓ ନଭେମ୍ବର ସଂଖ୍ୟା କଳ୍ପମାର୍ତ୍ତ ଲେଖକ
ଆଧାର ଦେବ ।

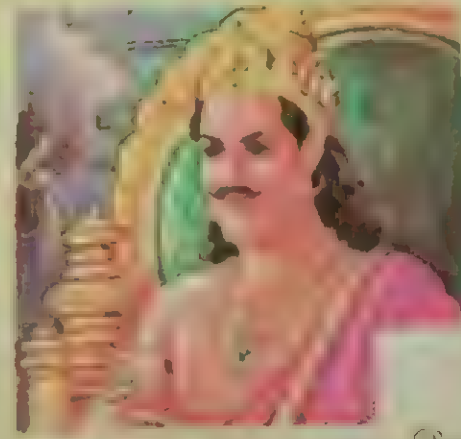
ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୧

(ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରମ)

ନମୁନା ଅବଲମ୍ବନ କରି ଏ ଛଅଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଛବି ସହ ନାମର ଯୋଗାଯୋଗ କରି ଠିକ୍ ନମ୍ବରଟି ଲେଖ ।

ଟିପୁ ସୁଲ୍ତାନ	୧	ଶାହ୍ ଜାହାନ	୪	ସୁର	୭
କୁବେର	୨	ଧୃବରାଷ୍ଟ୍ର	୫	ଶିବାଜୀ	୮
ଶେରଶାହ	୩	ଭଗୀରଥ	୬	ଦିବରଥ	୯

ଏ ଲେବେଲ୍ ଖଣ୍ଡିତ କରିବୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପାଇଁ ରଖ
ଯେତେବେଳେ ଦଶିବୁ ସୁରସ୍ୱାର ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିବ (ଉପେନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମା
ସେନାପତି ପରେ) ସେତେବେଳେ ଏ ଲେବେଲ୍ ଖଣ୍ଡିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପରେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ ।

ଜୟମାୟା ପ୍ରତିଯୋଗିତା
୧

ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୧

(ପ୍ରବେଶିକା ପର୍ଯ୍ୟ)

ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାୟତଃ ପୂର୍ବ ହିତ ହିତରୁ ନେଇ କୌଣସି ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳୀକୁ ହିତ ବାହା ଓ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁସ୍ଥ କର । “କାର୍ଯ୍ୟ” ଶବ୍ଦ ପରେ ପରେରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରବ ନାହିଁ ।

“ମୁଁ ହିତା ..... ହିତରୁ ପସନ୍ଦ କରୁଥାନ୍ତି, କାରଣ

ନାମ .....

ବୟସ ..... ଠିକଣା .....

ଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଶକ୍ତିକ ବାଟ ନିଅ । ବୁଦ୍ଧି ଶକ୍ତିକ ପାଠରେ ରଖ । ପ୍ରବେଶିକା ପର୍ଯ୍ୟ ପଢ଼ାଇବା ବେଳେ ଲକ୍ଷ୍ୟାଂଶ ଉପରେ “ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୧” ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରିବ । ପଢ଼ାଇବାର ଠିକଣା :

ଜୟମାୟା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୧

ଭଦ୍ରାମାୟା ପବ୍ଲିକେସନ୍ସ

୧୮୮ ଆର୍କୋଟ ସେକ୍ଟ

ମାତାସ ୭୦୦ ୦୨୭

ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୧ ର ଶେଷ ତାରିଖ-୩୧ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୮୭

ମହାନ

ଭାରତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନ

ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ

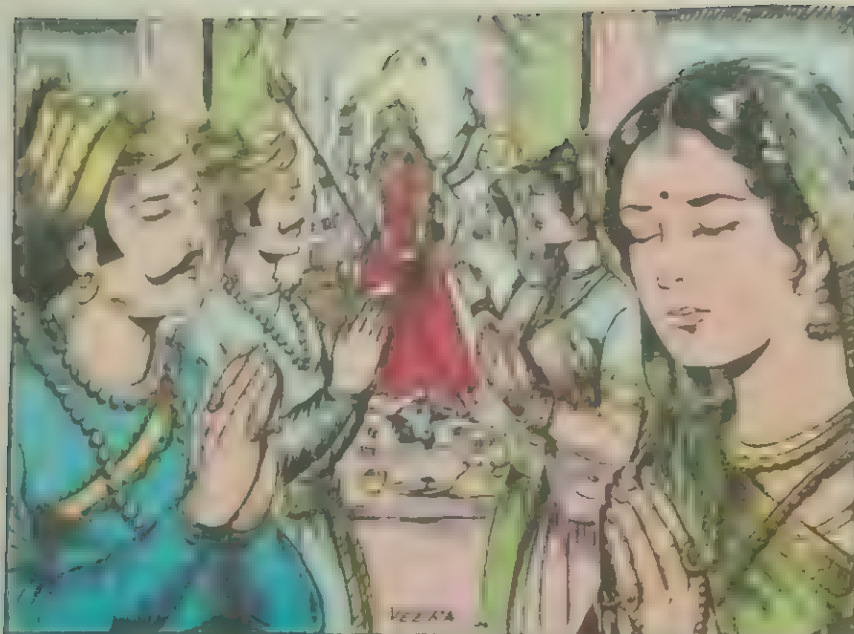
ଏ ଲେବେଲ ଶକ୍ତିକ ବଶିଷ୍ଠ
ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପାଇଁ ରଖ

ଅମ୍ବର ଦୁର୍ଗ

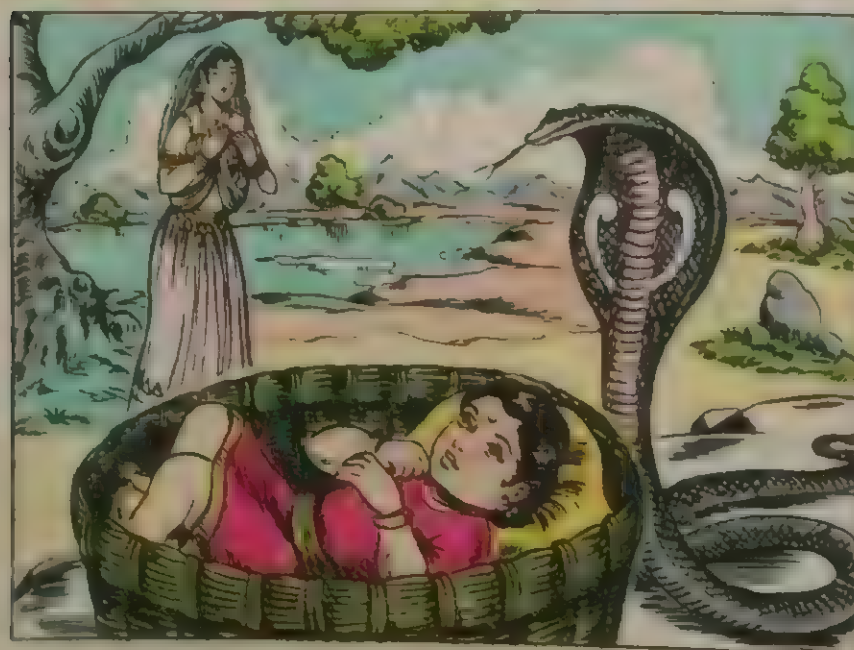
ବିଜୟନଗର ଜୟପୁର ନଗର ପାଖରେ
ଅମ୍ବର ଦୁର୍ଗ ଅବସ୍ଥିତ । ଏକଦା ଏହା
ଧୂଆଁର ନାମକ ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀ
ଥିଲା । ବହୁ ସଙ୍ଗୀତ ମନୋରମ
ଅଞ୍ଚଳିକା, ଗମ୍ଭୀର, ପ୍ରାସାଦ ଭିତରେ
ଅବସ୍ଥିତ । ପଥ ସମନ୍ୱିତ ଏ ଦୁର୍ଗର
ବହୁ ଭାଗ ମାର୍ବଲ ପଥରରେ ନିର୍ମିତ ।
ଏହା ଗୋଟିଏ ପବିତ୍ର ଭବନ ଭଳି
ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇ ରହିଛି ।

ଦେବ ଅଧିକ ମାଲ, ଅଳ୍ପ ଲାଭ
ହୁଏ । ଏ ଲୋକେ ପୁରୁଷର ଶରଣ
'ମା' ବଡ଼ କରନ୍ତି ଅଧିକ ପ୍ରଣାମ
କରୁଥିଲେ । ଏବଂ ଏ ଲୋକ
ନାମ ହିଁ ଅଧିକ । ମାତ୍ର ଏହି
ଏଠାରେ ଦୁର୍ଗା ପୂଜନ କରୁଥିଲେ
ବହୁତ ଦୃଢ଼ ।

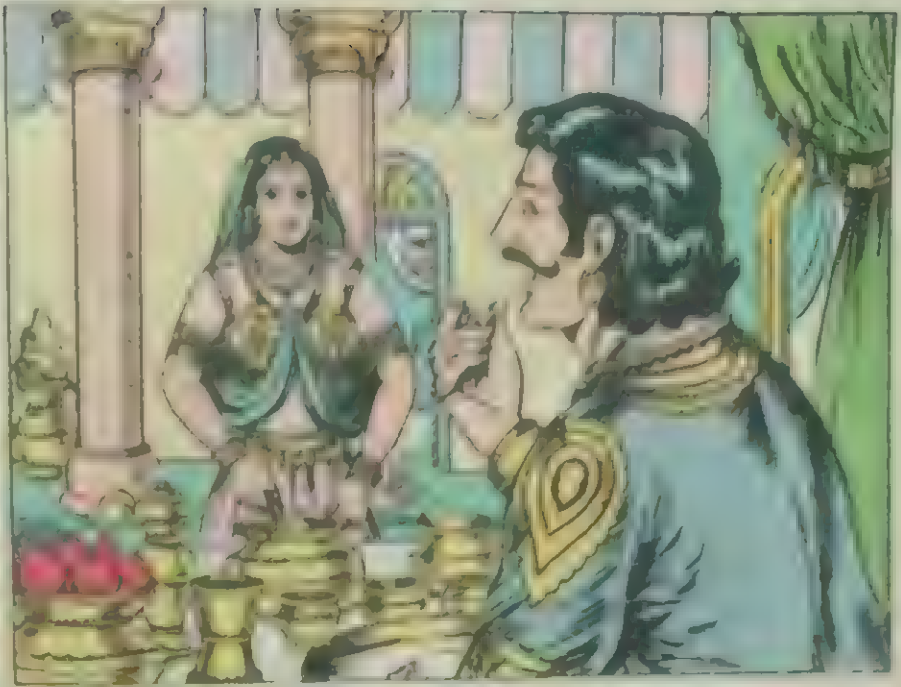
ଦଶମ ଶତାବ୍ଦୀର କଥା । ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର
ରହୁଥିବା ଗୋଟିଏ କଞ୍ଚ ଗୁମାସ୍ତାର
ଉପରେ ଶତ୍ରୁମାନେ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ।
ତାଙ୍କ ଶିଶୁ ପୁତ୍ରକୁ ଧରି ଗୁମାସ୍ତା ତାଙ୍କ
ନଅରୁ ଖସି ପଳାଇ ଆସିଲେ । ସେ
କଣେ ସାଧାରଣ ଗ୍ରାମୀଣ ନାରୀ
ଦେଶରେ ଶିଶୁ ପୁତ୍ରକୁ ଗୋଟିଏ ପାତ୍ର-
ଆରେ ମୁଣ୍ଡାଇ ବାଟ ଚାଲୁଥିଲେ ।

ଆଧୁନିକ ଅମ୍ବର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଟିଏ
ସ୍ଥାନରେ ଆସି ପଡ଼ିଥିବା ବେଳକୁ ସେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।
ସେ ଶ୍ରେଣୀ ପଥର ଉପରେ ପାତ୍ରଆଟି
ଥୋଇ କୋଇ ତୋଡ଼ିଲେ । ସେ
ପାତ୍ରଆ ପାଖକୁ ଫେରିବା ବେଳକୁ ତା'
ଉପରେ ଫଣା ତୋଇ ରହୁଛି କିନ୍ତୁ
ନାଗଟିଏ । ସାଗ ଅବଶୀ ଅସହ୍ୟ
ଗଲା ।

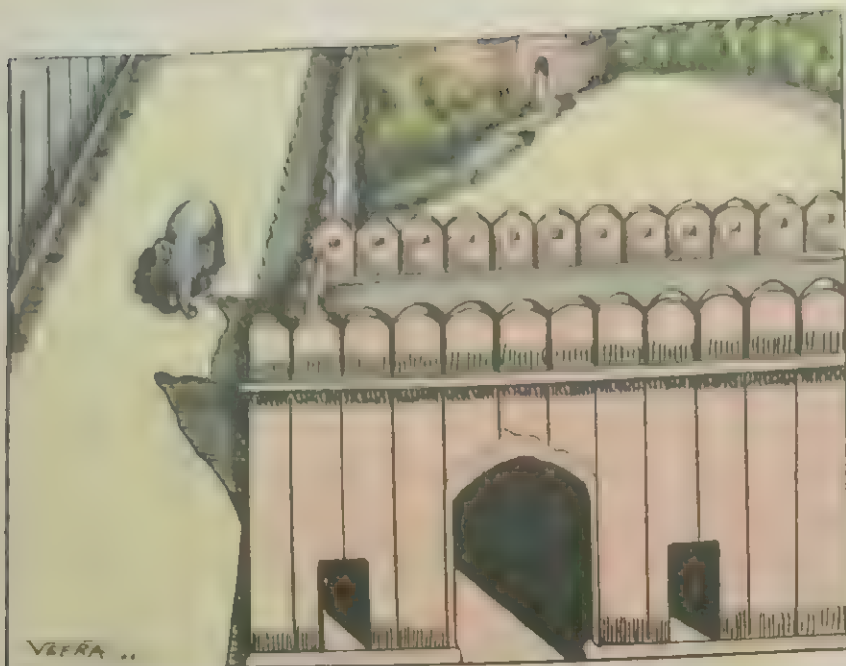
ଅନୁରାଗ ସେ ଯୁଦ୍ଧା ଦେବତାଙ୍କୁ କଣେ
ବାହୁଣ ସେ ରାଣୀକୁ କହୁଲେ ତ ତାଙ୍କ
ସ୍ବପ୍ନ ଦେନ ନା ଦେନ ସତା ହେବ ।
ଆଉ ସତାଙ୍କ ସେଷେଇ ଘରେ
ସେ ରାଣୀକୁ ବୁଲେ ମିଳେ । ତାଙ୍କ
କୋ ଏହେ ସୁଆଦିଆ ହେଉ ସେ
ହୁଆ ତାଙ୍କ ପଦେଇ ଯାଉ ବୁଝିଲେ
ତ ତାଙ୍କୁ ଭବନୀ ଭବ ଆଦର
ଦେଉଲେ ।

ରାଜପରିବାରରେ ରାଜପୁତ ଭବ
ବଳେ ସେ ଆଶ୍ରିତା ରାଣୀଙ୍କ ସ୍ବପ୍ନ ।
ମହମ୍ମଦ କର ଏହା ତରୁଣ ଦେନ
ଆଶ୍ରିତାବାତା ବଣ ହାତକୁ ସିଂହାସନ
ଛଡ଼ାଇ ନେଲେ । ତେବେ ମାନ
ବଣର ଅନ୍ୟମାନେ କେତେବର୍ଷ
ପରେ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କଲେ । ଏହା
ପରେ କେତେ ସତା ଅମ୍ବର
ସିଂହାସନରେ ବଲେ । ଭୂର୍ବର
ଆଶ୍ରୁତନ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ବୁଝାଏ ।

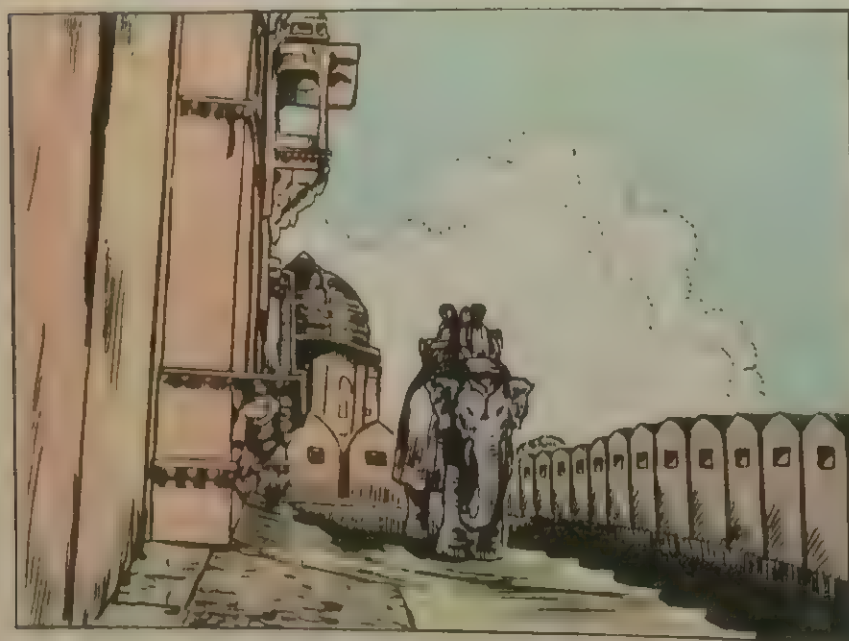
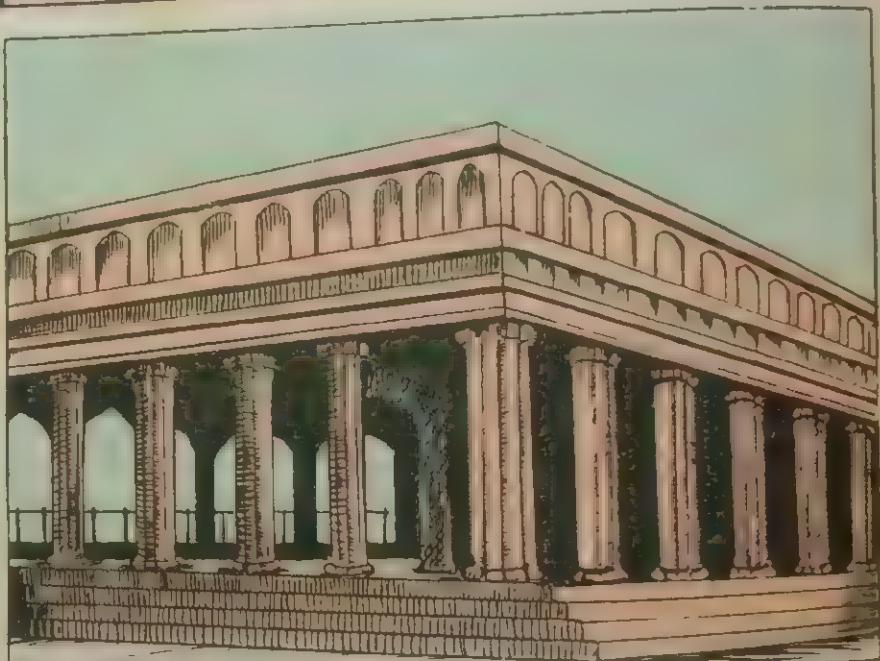
ସତା ଦୁର୍ଗା ଚନ୍ଦ୍ରପୁର (୧୯୧୯-
୧୯୪୦) ଅମ୍ବରକୁ ରାଜପାଣ
ଚନ୍ଦ୍ରପୁରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କଲେ । ପରେ
ମୋଗଲ ବାଦଶାହ ଶାହାଜାହାନ
ଅମ୍ବର ଅଧିକାର ତରବାକୁ ଚୋଷା
କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସତା ଚନ୍ଦ୍ରପୁର
ତାଙ୍କୁ ଘରଜାର ଦେଲେ ।

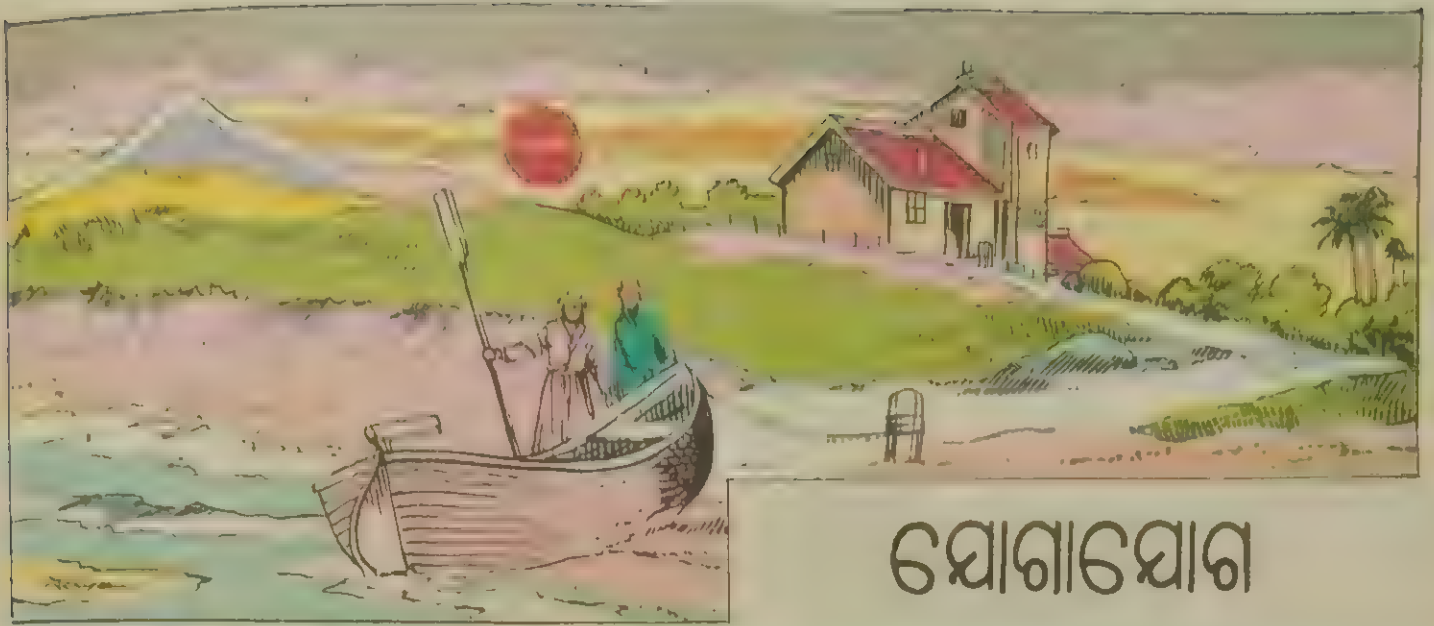
ଅମ୍ଭର ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟସ୍ଥାୟୀ ହେବାକୁ
 ଛାତ୍ରୀର ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ନିଦର୍ଶନ ।
 ଏହା ଯେଉଁ ପାହାଡ଼ ଉପରେ
 ଅବସ୍ଥିତ, ତା'ର ନାମ ଜୟଗଡ଼ ।
 ଦୁର୍ଗର ବହୁ ଦର୍ଶନୀୟ ଅଂଶ ଭିତରେ
 ଗୋଟିଏ ହେଲେ ସୁରପପୋଲ—
 ଚନ୍ଦ୍ରପୋଲ ତୋରଣ । ଏହା ତମିଜାର
 ଭାବରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକରଣକୁ
 ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

ସତ୍ତା ପ୍ରଥମ ଜୟସିଂହଙ୍କ ନିର୍ମିତ
 କର୍ତ୍ତାବ୍ଧି-ର ଆମ୍ଭ ଗୋଟିଏ ସୁଦୃଶ୍ୟ
 ରମାବତ୍ । ଏହାର ଶଙ୍ଖମଲମଲ
 ପ୍ରମୁଖନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ ।
 ମୋଗଲ ସମ୍ରାଟ ଆର୍ତ୍ତରଙ୍ଗଜେବ୍ ଏହାକୁ
 ଦେଖି ଭୀଷଣ ଭୀଷଣ-କାତର
 ହୋଇଥିଲେ । ଆଜି ଅବଶ୍ୟ ଏଠାରେ
 ଚରୁର ବଧାନ ହେଉ ଦୁଏ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭର ଦୁର୍ଗର ଇତିହାସ ଲେଖିବାକୁ
 ହେଲେ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରନ୍ଥର ଆବଶ୍ୟକ
 ପଡ଼େ । ଆଜି ଏ ଦୁର୍ଗ ଦେଖିବାକୁ
 ପ୍ରତ୍ୟହ ଶହ ଶହ ଭେକ ଦୂର-
 ଦୂରନ୍ତରୁ ଆସନ୍ତି । ଦୁର୍ଗ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ
 ଚଢ଼ିବା ପାଇଁ ହାତ ମହକୁଦ୍ ଅଛନ୍ତି ।
 ଭାରତର ଦୁର୍ଗମାନଙ୍କ ଭିତରେ
 ଅମ୍ଭର ଏକ ବିଶେଷ ସ୍ଥାନ ଅଛି ।

ଯୋଗାଯୋଗ

ନରଝେଁ ଦେଶର ବାଲିଜାକ୍ ସହରରେ ଜଣେ ଥିଲାବାଲା ଲୋକ ରହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଜମିଜମା ବହୁତ ଥିଲା । ସବୋପରି ଥିଲା ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଦ୍ଵୀପ ଉପରେ ମାଲିକାନା । ଦ୍ଵୀପଟିରେ ନୌକାରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହୁଏ । ବର୍ଷକର ଗୋଟିଏ ନିୟମ୍ ସମୟରେ ସେ ଦ୍ଵୀପ ଗୁରୁକଡ଼େ ପ୍ରଚୁର ମାଛ ମିଳନ୍ତି । ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅ ଜେନ୍ ଓ ଡେନ୍ ଯାଇ ସେ ଦ୍ଵୀପରେ ଦୁଇ ଗୁରୁଦିନ ରହି ପ୍ରଚୁର ମାଛ ଧରନ୍ତି ଓ ସେସବୁ ଶୁଖାଇ ନୌକାରେ ବୋହେଇ କରି ଘରକୁ ନେଇ ଆସନ୍ତି ।

“ମନେ ରଖ, କେବେ ହେଲେ ବର୍ଷା-ବେଳେ ଦ୍ଵୀପକୁ ଯିବ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ଦ୍ଵୀପର ବଣ ଭିତରୁ ଦଳେ ବାମନ ଆସି ଆମ ଦ୍ଵୀପରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି । ସମ୍ଭବତଃ

ସେମାନେ ଛପଣ ପ୍ରକୃତର ।” ଭଦ୍ରଲୋକ ତାଙ୍କ ଦୁଇ ପୁଅକୁ ବାରମ୍ବାର ଏ ଚେତାବନୀ ଦେଇ ରଖିଥାନ୍ତି ।

ଦିନେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଓ କେଇଦିନ ପରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କଲେ । ଜେନ୍ ଓ ଡେନ୍ ଯଥାବିଧି ତାଙ୍କର ସମ୍ବାର କରିସାରିବା ପରେ ଦିନେ ଡକା ହେ ସେ ଦ୍ଵୀପକୁ ଗଲେ । ତିନି ଗୁରୁଦିନ ରହି ମାଛ ଧରିଲେ ଓ ଦ୍ଵୀପରେ ଯାହା ଫଳ ମୂଳ ମିଳୁଥିଲା, ସେସବୁ ସଂଗ୍ରହ କଲେ ।

ଦିନେ ଡେନ୍ ଦ୍ଵୀପର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ଯାଇ ମାଛ ଧରୁଛି, ହଠାତ୍ କଲା ହାଣ୍ଡିଆ ମେଘ ଘୋଟି ଆସିଲା । ଜେନ୍ ତା’ ସାନ ଭାଇର ନାମ ଧରି ଥରେ ଅଧେ ଦୂର ପକାଇଲା । କିନ୍ତୁ ପବନ ବିପରୀତ ଦିଗରେ ବହୁଥିବାରୁ ଏବଂ ଡେନ୍ ଦୂରରେ ଥିବାରୁ ତା’

ଡାକ ଶୁଣିପାରିଲା ନାହିଁ । ଜେନ୍ ଦେଖିଲା ବର୍ଷା ଆସିବା ଉପରେ । ବର୍ଷା ହେଲେ ସେ ବଣୁଆ ବାମନମାନେ ସେଠି ଆସି ପଡ଼ିଥିବେ— ସେହି ଡରରେ ସେ ଡଙ୍ଗାକୁ ଉଠିପଡ଼ି ଆହୁଲା ପକାଇ ଦ୍ଵୀପ ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲା । ବାମନମାନେ ଯେ ଜେନ୍‌କୁ ମାରିପକାଇ ପାରନ୍ତି, ସେକଥା ଭାବିଲା ନାହିଁ ।

ଘରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ସେକଥା ଭାବିଲା ଓ ନିଜକୁ କହିଲା, “ମୋ ଶରୀର, ମୁଁ ବଞ୍ଚିଗଲା । ତା’ ଶରୀର ସେ ମଲା । କାହାର କ’ଣ କରିବାର ଅଛି ?”

ଏହାପରେ ସେ ନିଜ ଭାଇ ବିଷୟରେ ଥରେ ମଧ୍ୟ ଜୋଣସି ଚିନ୍ତା କଲ ନାହିଁ କି

ତାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲ ନାହିଁ ।

ଏଣେ ଡେନ୍ ବର୍ଷା ହେବାରୁ ଦ୍ଵୀପ ଉପରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ କୋଠି ଉତ୍ତରକୁ ପଲାଇ ଆସି ଦେଖେ ତ ଜେନ୍ ନାହିଁ । ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ସେ ବାହାରକୁ ଯାଇ ଜେନ୍‌କୁ ଖୋଜିଲା, କିନ୍ତୁ ପାଇଲା ନାହିଁ । ସେ ଯେତେବେଳେ ବହୁତ ଡକାଡ଼କା କରି ତା’ ଉତ୍ତର ପାଇଲା ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ଯାଇ ଦେଖେ ତ ସେମାନଙ୍କ ଡଙ୍ଗା ଶୁଣି କି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଜେନ୍ ଡଙ୍ଗାରେଇ କାହିଁକି କୁଆଡ଼େ ପଲାଇଗଲା ସେ ବୁଝିପାରିଲା ନାହିଁ । ଦୁଃଖ ସେ ଫେରି ଆସିବ, ଏହି ଆଶାରେ ସେ ବାଟ ଚାହିଁ ରହିଲା । ଦିନ ପରେ ଦିନ ଏମିତି ସାତ ଦିନ ବତିଗଲା । ତା’ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ବର୍ଷା ଋତୁ ।

ଦିନେ ସେ ତା’ କୋଠିର ଉପର ମହଲାରେ ବସି ବାହାରେ ହେଉଥିବା ବର୍ଷା ଆଡ଼େ ଅନାଇ ରହିଛି, ଦୂରରୁ ଦଳେ ବାମନ ମାଡ଼ି ଆସୁଥିବାର ଦେଖିଲା । ଏହିମାନେ ତେବେ ବର୍ଷା କାଳରେ ଏ ଦ୍ଵୀପକୁ ଆସନ୍ତୁ ! ଏମାନେ ହିଁ ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିବେ ବୋଲି ବାହର ଲୋକଙ୍କର ବିଶ୍ଵାସ ଥିଲା ଓ ଡେନ୍ ମଧ୍ୟ ବାରମ୍ବାର ସେକଥା ଶୁଣିଥିଲା । ସେ ଡଙ୍ଗାରେ ଘରର ଛାତକୁ ଲାଗି ରହିଥିବା ଗୋଟିଏ କାଠ ଭାଡ଼ି ଉପରେ ଲୁଚି ବସିଲା ।

ବାମନମାନେ ସେ କୋଠି ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ । ସମସ୍ତେ ତ ବାମନ । କିନ୍ତୁ ଇଏ କ'ଣ ? ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଥିଲା ଜଣେ ସୁନ୍ଦରୀ ଚରୁଣୀ । ସିଏ ସାଧାରଣ ଆକାରର ମଣିଷ ।

ବାମନ ସଙ୍ଘର ସେ ଚରୁଣୀକୁ କହିଲା, “ତମର ମନ ବଦଳିଗଲାଣି ? ଏଥର ଆମେ ବିଭା ହେବାଟି ?”

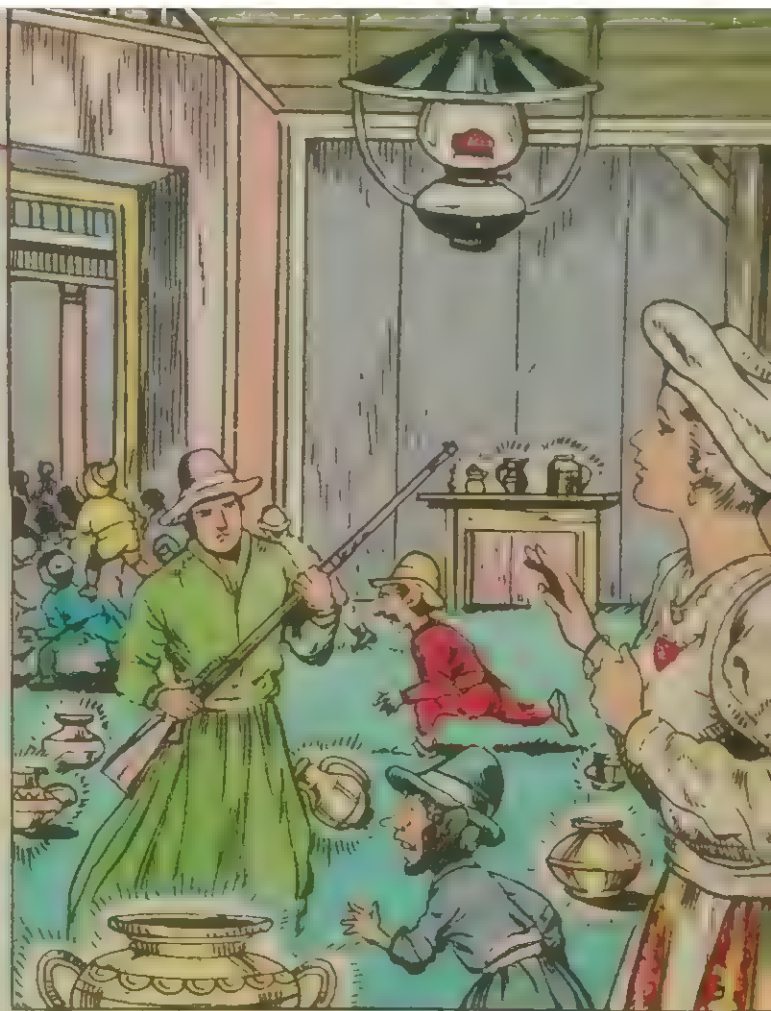
ଚରୁଣୀ ବିରକ୍ତ ହୋଇ କହିଲା, “ଦେଖ, ପ୍ରତି ବର୍ଷ ବର୍ଷା ଋତୁରେ ମୋତେ ଏକଥା କହିବାର ଅର୍ଥ କ'ଣ ? ମୁଁ କଦାପି ତମକୁ ବିଭା ହେବି ନାହିଁ । ଏକଥା ଆଉ କେତେ-ଥର କହିବି ?”

“ହଉ । ଯଦି ସତରେ ବିଭା ନ ହେବ, ତେବେ ମିଛରେ ବାହାଘର ଖେଳ ଖେଳିବା ଚାଲ । ତମେ କନିଆ ଆଉ ମୁଁ ବର ।” ବାମନ ସଙ୍ଘର କହିଲା ।

“ନା, ମୋର ସେଭଳି ଖେଳ ଖେଳିବାକୁ ମନ ନାହିଁ ।” ଚରୁଣୀ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

ବାମନ ସଙ୍ଘର ରାଗିଗଲା । “ଏ ଘରେ ଚାଲ ପକାଇ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେବି !” ସେ କହିଲା । ସେତକ ନୁହେଁ । ସେ ତା' ଲୋକକୁ ନିଆଁ ଆଣିବାକୁ ଫୁଲୁମ୍ ଦେଲା ।

ଡେନ୍ ଦେଖିଲା ଆଉ ବିଳମ୍ବ କଲେ ବିପଦ । ତା' ହାତରେ ବନ୍ଧୁକ ଥିଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ଗୁଳି ଫୁଟାଇଦେଲା—ଅବଶ୍ୟ

କାହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନୁହେଁ । ତା'ପରେ ଘଡ଼ିରୁ ତଟାଣ ଉପରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ।

ବାମନମାନେ ଚିତ୍କାର କରି ପଲାଇଲେ । ଚରୁଣୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଡେନ୍‌କୁ ପଚାରିଲା, “ତମେ କିଏ ?”

ଡେନ୍ ତା' କଥା ଗପିଲା । ଚରୁଣୀ ବି ତା' କଥା ଗପିଲା । ସେ ସାନ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଏ ଝରୁ ଜାତିର ଜୀବମାନେ ତାକୁ ଚୋରର ଆଣିଥିଲେ । ବାମନ ସଙ୍ଘର ତାକୁ ବହୁତ କଲବଲ କଲଣି ।

ଡେନ୍ ଝରକା ଦେଇ ଅନାଇ ଦେଖିଲା, ବାମନମାନେ ପହଞ୍ଚି ପହଞ୍ଚି ପଲାଇଲେ । ଚରୁଣୀକୁ ସେମାନେ ଯେଉଁ ନୌକାରେ

ଆସିଥିଲେ, ସେ ନୌକା ସେମିତି ବନ୍ଦା ହୋଇଛି ।

ଡେନ୍ ତରୁଣୀକୁ ଧରି ସେ ନୌକାରେ ବସି ତରୁଣୀର ଘର ଯେଉଁ ସହରରେ ସେ ସହରକୁ ଫେରିଗଲା । ତରୁଣୀର ଧନୀ ବାପା ମା' ଝିଅକୁ ଫେରି ପାଇ ଏଡ଼େ ଖୁସି ହେଲେ ଯେ ଡେନ୍‌କୁ ସେମାନେ ଛଡ଼ିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ଆଉ କେହି ନଥିଲେ । ଡେନ୍ ସେ ଝିଅକୁ ବିଦା ହେଲା ।

ଡେନ୍ ବର୍ଷକ ପରେ ଦିନେ ବାଲ୍‌ଜାକ୍ ସହରକୁ ଯାଇ ତା' ଭାଇ ଜେନ୍‌କୁ ଦେଖାକଲା । ଜେନ୍ ଭାବିଥିବା ଡେନ୍‌କୁ ବାମନମାନେ ମାରି ପକାଇଥିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାକୁ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ତଥା ଉତ୍ତମ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରିଥିବାର ଦେଖି ସେ ପଚାରିଲା, “ଏହା କିପରି ହେଲା ?”

“ଭାଇ, ବାମନମାନଙ୍କ ଦୟାରୁ !” ଡେନ୍ କହିଲା ।

ଜେନ୍ ଚୁପ୍ ରହିଲା । ପରଦିନ ସେ ମଧ୍ୟ ବାମନମାନଙ୍କ ଦୟା ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ସେ ଦ୍ଵୀପରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେତେବେଳକୁ ବର୍ଷା ଆସୁଥାଏ । ସେ କୋଠ ଭିତରେ ବସିଛି, ବାମନମାନେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେମାନେ ଦୁରରୁ ଜେନ୍ ଆସିବାର ଦେଖିଥିଲେ ଓ ତାକୁ ଡେନ୍ ବୋଲି ଧରି ନେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଧରେ ଧରେ ଘରର କବାଟ ବାହାରୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଇ ସେମାନେ ଘରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେଲେ । ତା'ପରେ ବାହାରେ ଅଛନ୍ତି ସବୁ କଲେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ନିଆଁ ଦାଉ ଦାଉ ଜଳି ଉଠିଲା ।

ଜେନ୍ ସେତେବେଳେ ନିଜର ଦୁର୍ବଳତା ବୁଝିଲା, ସେତେବେଳେ କୌଣସି ମତେ ଝରକା ଦେଇ ଶକ୍ତିଆ ଟାକରା ହୋଇ ବାହାରକୁ ପଳାଇ ଆସିଲା ଦିନା, ବହୁ ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ସେ ପାଶୋରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ପ୍ରାୟ ପାଗଳ ହୋଇଲେ ।

ଉତ୍ତର ରାମାୟଣ

ଶ୍ରୀରାମ ଶତ୍ରୁକରୁ ବଧ କରିସାରି ଅଯୋଧ୍ୟା ପେର ଆସିଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣସୂତା ପୁନଃ ଜୀବିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । କିଛିଦିନ ପରେ ଦିନେ ଶ୍ରୀରାମ ଦୁଇ ଅନୁଜ ଭରତ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ, “ବହୁଦିନରୁ ମୋ ମନ ଭିତରେ ଏକ ଆତାଂକ୍ଷୀ ଅଛି; ତାହା ହେଲା ରାଜସୂୟ ଯଜ୍ଞ କରିବାର ଇଚ୍ଛା । ଏ ଯଜ୍ଞ କଲେ ରାଜା, ପ୍ରଜା ଓ ରାଜ୍ୟର ସବୁଦିଗରୁ ମଙ୍ଗଳ ହୁଏ । ତୁମମାନଙ୍କର ମତ କ’ଣ ?”

“ଭବଦେବ, ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଧର୍ମ ନିଜେ ସବଦା ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ରହିଛି । ପୁଣି ଆପଣଙ୍କ ଯଶ ସ୍ବର୍ଗ, ମର୍ତ୍ତ୍ୟ, ପାତାଳ ବ୍ୟାପୀ ରହିଅଛି । ଯଦି ପୁଣି ଅଧିକ ଧର୍ମ ପାଇଁ ରାଜସୂୟ ଯଜ୍ଞ କରିବେ ତେବେ ଅନେକ ରାଜା

ନିଜର ପୌରୁଷ ଦେଖାଇବାକୁ ଯାଇ ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ ଓ ଅଯଥା ରକ୍ତପାତ ହେବ । ରାଜ୍ୟରେ ଅଶାନ୍ତ ବ୍ୟାପିବ । ତେଣୁ ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା ସେସବୁ ନ କଲେ ଉଲ୍ଲ ।” ଭରତ କହିଲେ ।

ତା’ପରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କହିଲେ, “ଭବଦେବ, ସମସ୍ତ ପାପକୁ ପ୍ରକାଶନ କରିପାରେ କେବଳ ଅଶ୍ବମେଧ ମହାଯଜ୍ଞ । ଏ ଯଜ୍ଞର ବହୁତ ଖ୍ୟାତି ଅଛି । କେବଳ ଆପଣଙ୍କ ପରି ରାଜା ଏହାକୁ କରିପାରିବାକୁ ସମର୍ଥ । ଏହା ଫଳରେ ମହାନ ପୁଣ୍ୟ ମିଳେ । ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଥରେ ଇନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ରରେ ଭଗୀ ହୋଇ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଏହି ଯଜ୍ଞ କରି ପାପମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।”

ସମ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଯଜ୍ଞ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଜାଣିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କାହାଣୀଟି କହିଲେ ।

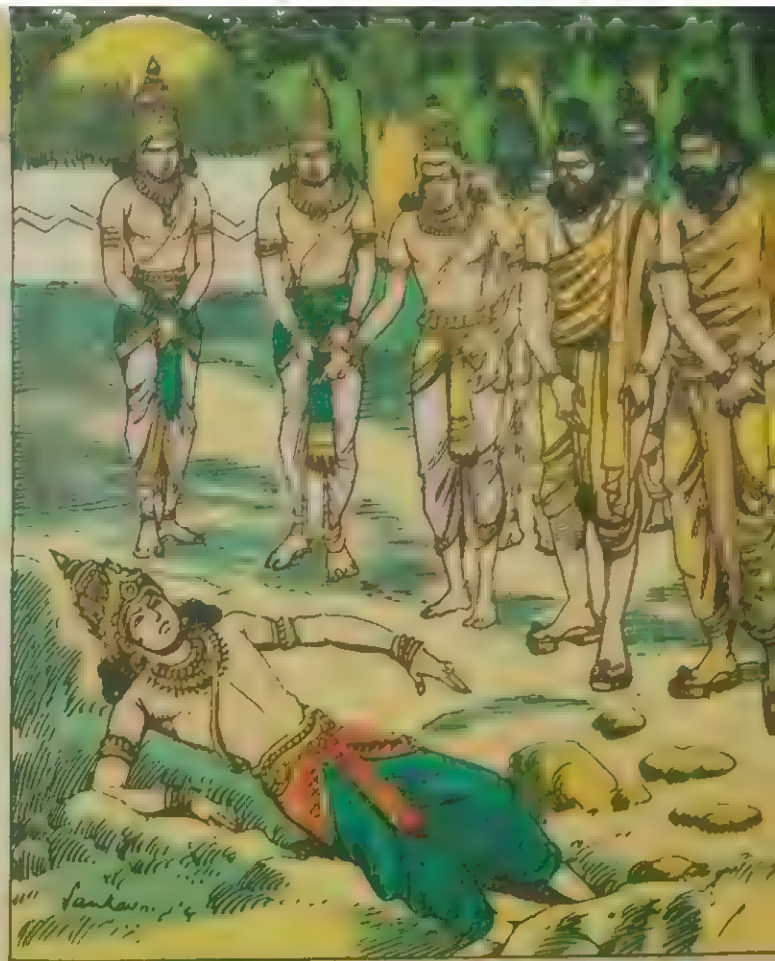
“ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ବୃତ୍ତ ନାମକ ଏକ ମହାପୁର ଥିଲା । ସେ ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଓ ଧର୍ମାନ୍ତ୍ୱା । ସେ ତନିଲେଙ୍କର ବାପିନ୍ଦ୍ରାଙ୍କ ପ୍ରତି ସମାନ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା । ତା’ର ଶାସନ କାଳରେ ସମୟ ଅନୁସାରେ ବର୍ଷା ମଧ୍ୟ ହେଉଥିଲା । ସୁନ୍ଦର ପସଲ ହେଉଥିଲା । ପାପ ଅନାଗୁର ଆଦୌ ନ ଥିଲା । ଧନ ଧାନ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ତା’ର ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଜାଗଣ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ କାଳତପାତ କରୁଥିଲେ ।

ଥରେ ବୃତ୍ତର ଇଚ୍ଛା ହେଲା ତପସ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ । ସେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ରକୁ ରାଜ୍ୟ ଦେଇ ନିଜେ ବଣକୁ ଚାଲିଗଲା । ତା’ର ଘୋର ତପସ୍ୟା ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ର, ଭୟଭୀତ ହୋଇ ଶାବିଷ୍ଠଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ, ଥରେ ବୃତ୍ତ ତପସ୍ୟା କରି ତନିଲେଙ୍କ ଉପରେ ଅଧିକାର କରି ବସିଛି । ଏଥର ଯଦି ସେ ତପସ୍ୟାରେ ସଫଳ ହୁଏ ତେବେ ଦେବତା-ମାନଙ୍କର, ବିଶେଷତଃ ମୋର ଅବସ୍ଥା କ’ଣ ହେବ ? ଯାହାହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଦୈତ୍ୟ-କୁଳରେ ଜନ୍ମ ନେଇଛି । ତା’ ଉପରେ କୌଣସି ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ଆପଣ ତାକୁ ସଫାର କରି ଆମକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।”

ଦେବରାଜ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ଭଗବାନ୍ ବିଷ୍ଣୁ କହିଲେ, “ଦେବରାଜ, ମହାତ୍ମା ବୃତ୍ତ ହେଉଛି ମୋର ମିତ୍ର; ତେଣୁ ମୁଁ ତାକୁ ସଫାର କରିପାରିବି ନାହିଁ । ପୁଣି ତୁମ ପ୍ରାର୍ଥନାର ମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ମୁଁ ତୁମ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ପାଇଁ ଏକ ଉପାୟ କରୁଛି । ମୁଁ ମୋର ଶକ୍ତିକୁ ତନି ରାଜାରେ ବିଭକ୍ତ କରିବି । ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ତୁମ ମଧ୍ୟରେ ରହିବ । ଦ୍ୱିତୀୟଟି ତୁମ ବକ୍ରାୟୁଧ ମଧ୍ୟରେ ରହିବ । ତୃତୀୟ ଅଂଶ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ରହିବ । ତେବେ ତୁମେ ନିଜେହିଁ ସଫଳରେ ତୁମ ବକ୍ରାୟୁଧ ଦ୍ୱାରା ବୃତ୍ତକୁ ବିନାଶ କରିପାରିବ ।

ସେହିପରି ହେଲା । ଇନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ସାଥରେ ଧରି ବୃତ୍ତ ଚପସ୍ୟା କରୁଥିବା ବଳକୁ ଗଲେ । ଚପସ୍ୟା ଶକ୍ତିରେ ବୃତ୍ତରଙ୍ଗ ଶରୀର ଥିଲା ଜାହାଜମାନ । ମନେ ହେଉଥିଲା ସେ ତା'ର ଚପସ୍ୟାଗ୍ନିରେ ଜଳିଲେକକୁ ଦଗ୍ଧ କରିପାରେ । ଇନ୍ଦ୍ର ମନେ ମନେ ସାହସ ସଞ୍ଚି କର ବୃତ୍ତକୁ ମାରିବାର ସଙ୍କଳ୍ପ କରି ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ ପୁରକ ହାତରେ ବଳ୍ଲ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଧରିଲେ ତା'ପରେ ବୃତ୍ତର ଶିରଛେଦ କଲେ ।

ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେହିଁ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାର ପାପ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଶରୀର ଗ୍ରାସ କଲା । ସେ ସେହି-ଠାରେହିଁ ଶକ୍ତିହୀନ ଓ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଲେ । ଦେବତାମାନେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଏଭଳି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ପୁଣି ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲେ, “ଭଗବାନ୍, ବୃତ୍ତକୁ ବଧ କରିବା ପରେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଜନିତ ପାପ ଯୋଗୁଁ ଇନ୍ଦ୍ର ଚଳନ୍ତଶକ୍ତିରହିତ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଛନ୍ତି । ଏହି ପାପରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇବାର ଉପାୟ କୁହନ୍ତୁ ।”

ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ, “ଯଦି ଇନ୍ଦ୍ର ଅଶ୍ବମେଧ ଯଜ୍ଞ କରନ୍ତି ତେବେ ସେହି ପାପରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ ।”

ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଏହି ଉପଦେଶକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଦେବଗଣ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଲେ । ଦେବଗୁରୁ ବୃହସ୍ପତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରଷିମୁନିଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଅଶ୍ବମେଧ ଯଜ୍ଞ କରାଗଲା ଓ

ଇନ୍ଦ୍ର ଅବଶେଷରେ ସେହି ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାପରୁ ମୁକ୍ତ ହେଲେ ।”

ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର ଏହି ଗଳ୍ପ ଶେଷ ହେବା ଉତ୍ତର ସ୍ବୟଂ ଶ୍ରୀରାମ ମଧ୍ୟ ଅଶ୍ବମେଧ ଯଜ୍ଞର ଫଳ ବିଷୟରେ ଏକ କାହାଣୀ ଶୁଣାଇଲେ ।

ବହୁବର୍ଷ ପୂର୍ବେ, କର୍ଦ୍ଦମ ପ୍ରଜାପତିଙ୍କ ପୁତ୍ର ଇଲ ବାହ୍ମିକ ଦେଶରେ ରାଜତ୍ବ କରୁଥାନ୍ତି । ସେ ଥିଲେ ବୀର, ପରାକ୍ରମୀ, ତେଜସ୍ବୀ ଓ ଧର୍ମନୀଷ୍ଠ । ଦେବତା, ରାକ୍ଷସ, ନାଗ, ଯକ୍ଷ, ତଥା ଶତ୍ରବମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସହିତ ଆଦରଭାବ ରଖୁଥିଲେ ।

ଥରେ ଚୈତ୍ର ମାସରେ ମହାରାଜ ଇଲ ନିଜର ଅମାତ୍ୟବର୍ଗ ଓ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କୁ

ନେଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ଶିକାର କରିବାକୁ ଗଲେ ।
ବନ ମଧ୍ୟରେ ତନ୍ମୁ ପକାଇ ଅନେକ ଦିନ
ଧରି ଶିକାର କରନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ସେଥିରେ
ତୃପ୍ତି ଆସିଲା ନାହିଁ । ହଜାର ହଜାର ପଶୁପକ୍ଷୀ
ବଧ କଲେ, ତଥାପି ରାଜଧାନୀ ଫେରିବାର
ନାମ ଧରୁ ନଥା'ନ୍ତି ।

ଦିନେ ଶିକାର କରୁ କରୁ ଗଡନ ବନ
ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପଶୁର ଅନୁସରଣ କରି
ସେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ ଶିବପାବନୀ ରହୁଥିବା
ଜଙ୍ଗଲରେ । ତାଙ୍କ ସହିତ ଅଳ୍ପ କେତେକ
ଅନୁଚର ମଧ୍ୟ ଥା'ନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଭକ୍ତ ବନର
ଏପରି ପ୍ରଭାବ ପୂର୍ବରୁ ଥାଏ ଯେ ସେଠାରେ
ପ୍ରବେଶ କରିବା ମାତ୍ରେ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ

ହୋଇଯିବ । ସେଠାରେ ପୁରୁଷ ରହୁପାଇବ
ନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେହି ଦଶା ହେଲା ।
ଏପରି ଅଗୁଣକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖି ରାଜା,
ବ୍ୟଥିତ ଓ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସେ
ଓ ତାଙ୍କର ଅନୁଚରମାନେ ଯାଇ ଶିବଙ୍କ
ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ପୂର୍ବରୂପ ଫେରି
ପାଇବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ।

“ତୁମେମାନେ ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପ ଦୂର କରିବା
ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଯାହା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିପାର ।”
ଭଗବାନ୍ ଶିବ କହିଲେ ।

ରାଜା ଇଲା ଭଗବାନ୍ ଶିବଙ୍କୁ ଆଉ କିଛି
ବର ମାଗିଲେ ନାହିଁ, ତା'ପରେ ଦେବୀ
ପାବନୀଙ୍କୁ ଅତି ବିନୀତ ହୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନା
କଲେ ତାଙ୍କୁ ଏ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ।
ତାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଦେବୀ ଦୟାକରି ତାଙ୍କୁ
ଏକ ବର ଦେଲେ ଯାହାର ପ୍ରଭାବରେ ସେ
ଏକମାସ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଏକମାସ ପୁରୁଷ ହୋଇ
ରହୁବେ । କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ସମୟର ଅଭିଜ୍ଞତା ପୁରୁଷ
ହେବାବେଳେ ଭୁଲିଯିବେ ଓ ପୁରୁଷ ସମୟର
ଅଭିଜ୍ଞତା ସ୍ତ୍ରୀ ହେବାବେଳେ ଭୁଲିଯିବେ ।

ସେହି ଦିନଠାରୁ ରାଜା “ଇଲା” ନାମ
ଧରି ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପରେ ତାଙ୍କର ଅନୁଚରବର୍ଗଙ୍କ
ସହ ବନ ମଧ୍ୟରେ ବସେଇ କଲେ । ଅନୁ-
ଚରବର୍ଗ ମଧ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥା'ନ୍ତି ।
ନିକଟସ୍ଥ ବନ ପ୍ରଦେଶରେ ଏକ ପୁନ୍ଦର
ସରୋବର ଥିଲା । ତା'ର ନିକଟରେ ଚନ୍ଦ୍ରକ

ସୁନ୍ଦର ବୁଧ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଆଶ୍ରମ କରି, ସେଠାରେ ରହି ତପସ୍ୟା କରୁଥା'ନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଥିଲା ଘୌରୀନାବହା । ସେ ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ।

ଇଲ ଓ ତାଙ୍କ ସହିତ ଥିବା ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଉକ୍ତ ସରୋବରରେ ସ୍ନାନ କରୁଥା'ନ୍ତି ଓ ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦ କରୁଥା'ନ୍ତି । ବୁଧ ଦୂରରୁ ଏହି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ବିଶେଷତଃ “ଇଲ”କୁ ଦେଖି ଭାବିଲେ, “ଏପରି ସୁନ୍ଦର ସ୍ତ୍ରୀ କ'ଣ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ସମ୍ଭବ ?” ତା'ପରେ ସେହି ପରିଚ୍ଛାଦିକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ଡାକି ପଚାରିଲେ, “ତୁମେମାନେ କିଏ ?”

ସେ କହିଲା, “ତପସ୍ବୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ସେହି ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରେଷ୍ଠା ସୁବର୍ଣ୍ଣା ହେଉଛନ୍ତି ଆମର ନେତ୍ରୀ । ଆମେ ଏଠାରେ ସୁନ୍ଦର ସରୋବର ଦେଖି ଜଳଜେଲି କରୁଥିଲୁ । ଏତକ ଯାହା କହିଲୁ; ଆଉ ଅଧିକା ମୁଁ କିଛି କହି ପାରୁନାହିଁ ।”

“ଠିକ୍ ଅଛି । ମୋ ଆଶ୍ରମରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁବିଧାବସ୍ଥୁ ଅଛି । ସମସ୍ତେ ଏଠାରେ ଆସି ରହିପାର ।” ବୁଧ କହିଲେ ।

ତା'ପରେ “ଇଲ”କୁ ଦେଖି ବୁଧ କହିଲେ, “ମୁଁ ହେଉଛି ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପୁତ୍ର ବୁଧ । ତମେ ମୋ ସହିତ ସ୍ନେହପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର କରି ଏଠାରେ ବାସ କର ।”

“ଯାହା ତୁମର ଇଚ୍ଛା ।” ଇଲ କହିଲେ ।

ଇଲ ଓ ବୁଧ ବହୁତ ଖୁସିରେ ରହିଥା'ନ୍ତି । ଦିନେ ହଠାତ୍ ସକାଳେ ଇଲ ମହାଶୟ

ଇଲରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଗଲେ । ତାଙ୍କର ଗତିମାସର ସବୁ ଘଟଣା ବିସ୍ମରଣ ହୋଇଗଲା । ସେ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ବୁଧଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, “ମୁନିବର, ମୁଁ ମୋର ସୈନିକମାନଙ୍କ ସହ ଏହି ବଣକୁ ଶିକାର କରିବାକୁ ଆସିଥିଲି । ତା'ପରେ କ'ଣ ହେଲା ମୋର କିଛି ମନେ ପଡୁନାହିଁ । ଆଉ ମୁଁ ବା ଏଠାରେ ଏକାକୀ କିପରି ରହିଛି ?”

“ସଜନ୍ । ପଥର ବର୍ଷା ହେବା ଯୋଗୁଁ ବୋଧହୁଏ ତୁମ ସୈନିକମାନେ ମରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଯିଏ ବା ବଞ୍ଚିଥିବେ ସେମାନେ ସଜଧାନୀକୁ ଫେରି ଯାଇଥିବେ । ତମେ ଏହି ଆଶ୍ରମରେ ରହିଛ । ତମେ କିଛି ଚିନ୍ତା

ସୁଦ୍ଧା କେବଳ ଦୁଇଟି କଥା କୁହୁଥିବା ବାବୁ
ସେହି ଅବସରରେ ଅନେକ କଥା
ସେଠାରେ ମୋର ନାହିଁ ହୁଏନା ତ ମୋର
ସୁଦ୍ଧା ହେଲେ ସେ ବହୁଳାନ୍ତି । ମୋ
ହୃଦରେ ଥିବା ସମୟରେ ସେ ହୃଦୟ ଧରି
ଏକ ପୁଅ ପ୍ରସବ କଲେ ।

ତା'ର କହୁଥିବା ପରେ ସୁଦ୍ଧା ଅନେକ
ରକ୍ଷିତାକୁ ଡକାଇ ଲୋକର ପୂଜାହେତୁ ଯାଏ
ପାଇବା ପାଇଁ କିଛି ପ୍ରୟାସ କରନ୍ତି
କହିଲେ । ଲେମ୍ବୁରେ ଲୋକ ଯିବା ବାଟେ
ଓ ଅନ୍ୟ ରକ୍ଷିମାନେ ମଧ୍ୟ ଆସି ସେଠାରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ସମସ୍ତେ ଭଲ ଭଲ ଭାବରେ
ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ କେହି ସେ ଅଶୁଭ
ଯଜ୍ଞ କରିବାକୁ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଲେ ।
ତା'ପରେ ଅଶୁଭେୟ ଯଜ୍ଞ କରାଗଲା । ଯଜ୍ଞ
କୁଣ୍ଡରୁ ନିଜେ ଟିକି ଆଣିବାକୁ ଦେଇ
ଲୋକ ବର ଦେଲେ । ସେ ପୁଅକୁ ସେହି
ପାଇଲେ ।

ବାହୁଳିକ ଦେଶରେ ଲୋକ କ୍ୟାସୁରୁ
ଶଶିବନ୍ଧୁ ଶାସନ କରୁଥା'ନ୍ତି । ପ୍ରତିଦିନସ୍ଥ
ନାମକ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଜ୍ୟରେ ମହାବଳ ଲୋକ
ଶାସନ କଲେ । ତାଙ୍କର ଓ ବୁଧଙ୍କର ଦୁଇ
ପୁରୁଷବସ ପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ ହୁଅନ୍ତେ, ସେହି ବୟସ
ସଦା ଲୋକ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ଶ୍ରୀରାମ ଏହି କାହାଣୀଟି ଶେଷରେ କହିଲେ
ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଅଶୁଭେୟ ଯଜ୍ଞ

ନକରି ଏହାରେହିଁ ରହୁଥାଅ ।” ବୁଧ
କହିଲେ ।

ଅନୁଚରମାନଙ୍କୁ ହରାଇ ଲୋକ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଦୁଃଖିତ ହେଲେ । ସେ ବୁଧଙ୍କୁ କହିଲେ,
“ଏବେ ମୋର ରାଜ୍ୟ ଚଳାଇବାର କୌଣସି
ଲଳସା ନାହିଁ । ଯଦି ଆପଣ ଅନୁମତି ଦେବେ
ତେବେ ମୋର କ୍ୟାସୁରୁ ଶଶିବନ୍ଧୁର
ରାଜ୍ୟାଭିଷେକ କରାଇ ମୁଁ ଅତିରେ ଏହି
ଆଶ୍ରମକୁ ଲେଉଟି ଆସିବି ।”

“ରାଜନ୍, ଏପରି ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର କୌଣସି
କାରଣ ନାହିଁ । ତମେ ଏହାରେ ଅନ୍ତତଃ ବର୍ଷେ
ସମ୍ପନ୍ନ ରୁହ । ତୁମର ଯେଉଁଥିରେ ଲୋକ ହେବ
ତା'ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁଁ କରିବି ।” ବୁଧ କହିଲେ ।

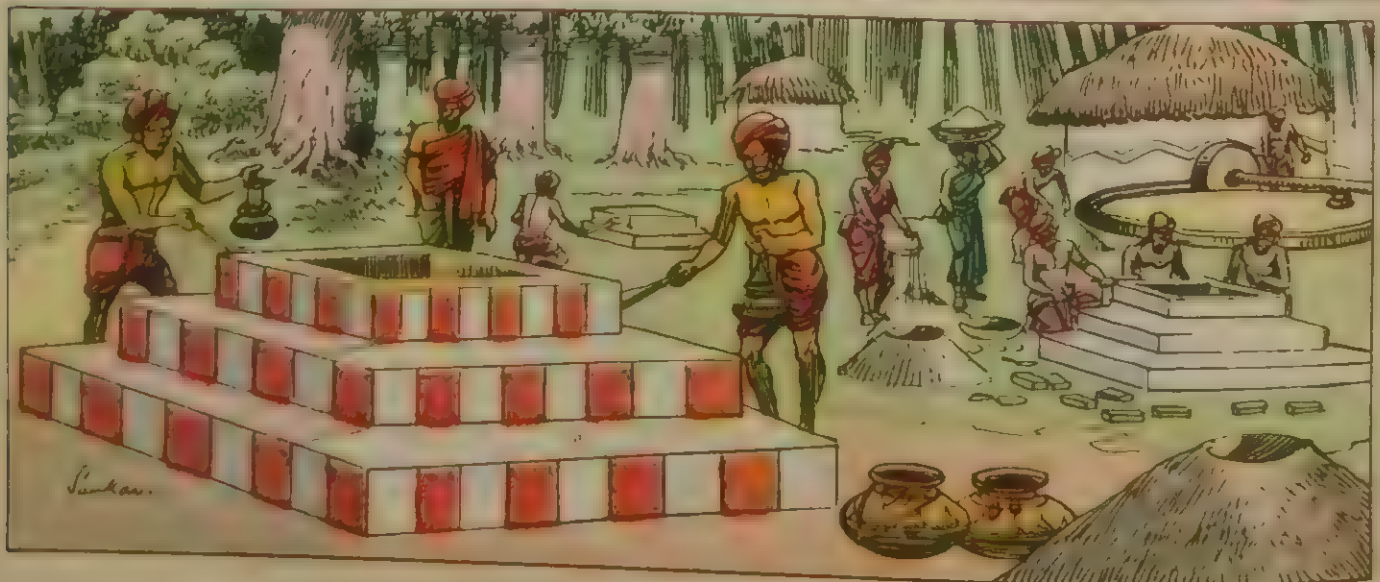
କାମରେ କୁଳକୁଳ ବାଜୁ, ଜାହାଲୀ ଓ
ବାମଦେବ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ସହଚ ସମସ୍ତ କଥା
ପରାମର୍ଶ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଏକଥା ଶୁଣିପ୍ରତି-
ମାନେ ଶୁଣି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।
ତା'ପରେ ଘଟକମ୍ବରୁମାନେ ମଞ୍ଚ ପାଇଁ
ସମସ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ଏକତ୍ର କରିବାରେ ଲାଗିଲେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସମସ୍ତ ଗଜ୍ୟକୁ ଦୁଇ ପଠାଇ
ଗଜାମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ । ସୁଗ୍ରୀବ,
ବରାହ ଓ ଶବରଗଜ ପ୍ରଭୃତି ମଧ୍ୟ ସପରିବାରରେ
ଆସିଲେ । ଅନେକ ଶେଷି ମୁନିଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରିତ
କରାଗଲା । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଅନେକ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ନାଗରିକ, ଗାୟକ, ନର୍ତ୍ତକ ଆଦିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ
ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଗଲା ।

ଗୋମତୀ ନଦୀ ତଟରେ ଥିବା ନୈମିଷ୍ୟା-
ରଣ୍ୟରେ ଯଜ୍ଞଶାଳା ନିର୍ମାଣ କରାଗଲା ।
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ମାତାମାନେ ଓ ପରିବାରର
ଅନ୍ୟମାନେ ସେଠାରୁ ଆସିଲେ । ବହୁତ
ଶାକ୍ୟ ସାମନ୍ତୀ, ନବବନ୍ଧୁ, ସୁବର୍ଣ୍ଣ, ଇତ୍ୟାଦି

ମଧ୍ୟ ସେଠାରୁ ଆଣାଲେ । ରଜାମାନଙ୍କର
ଯେପରି କିଛି ଅସୁବିଧା ନ ହୁଏ ସେକଥା
ଭରତ ବୁଝିଥା'ନ୍ତି । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ
ପାଇଁ ବହୁ ଉପହାର ଆଣି ଆସିଥା'ନ୍ତି ।
ଇନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡଳରେ ଭରତ ମାତାଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଏକ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିମା ତିନି କରି ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଯଜ୍ଞ ପାଇଁ
ଆଣିଥା'ନ୍ତି । ଯଜ୍ଞପଣ୍ଡିତ ଅଭିମନ୍ୟୁ ତ କରି
ଛଡ଼ି ଦିଆଗଲା । ତାହା ସହଚ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ
ଅନ୍ୟ ସେନାପତିମାନେ ଗଲେ ।

ଯଜ୍ଞ ଅତି ଆନନ୍ଦ ପୂର୍ବକ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।
ଯିଏ ଯାହା ଚାହୁଁଥା'ନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କୁ ଚତୁଃଶୀର
ମିଳୁଥାଏ । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ, ବସ୍ତ୍ର, ଧନ, ରତ୍ନ, ଧେନୁ,
ସବୁ କିଛି ବହୁତ ଦାନ ଦିଆ ଯାଉଥାଏ ।
ବିଶିଷ୍ଟ ଲୋକମାନେ କହୁଥାନ୍ତି କି ଏପରି ଯଜ୍ଞ
ଇନ୍ଦ୍ର କୁବେର ମଧ୍ୟ କରିନାହାନ୍ତି । ପ୍ରିୟ
ବାନଭଗଣ ଓ ରାକ୍ଷସଗଣ ସଦା ସର୍ବଦା ସେବା
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗି ରହୁଥା'ନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ
ଯଜ୍ଞ ବର୍ଷେ ଚାଲି ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା ।

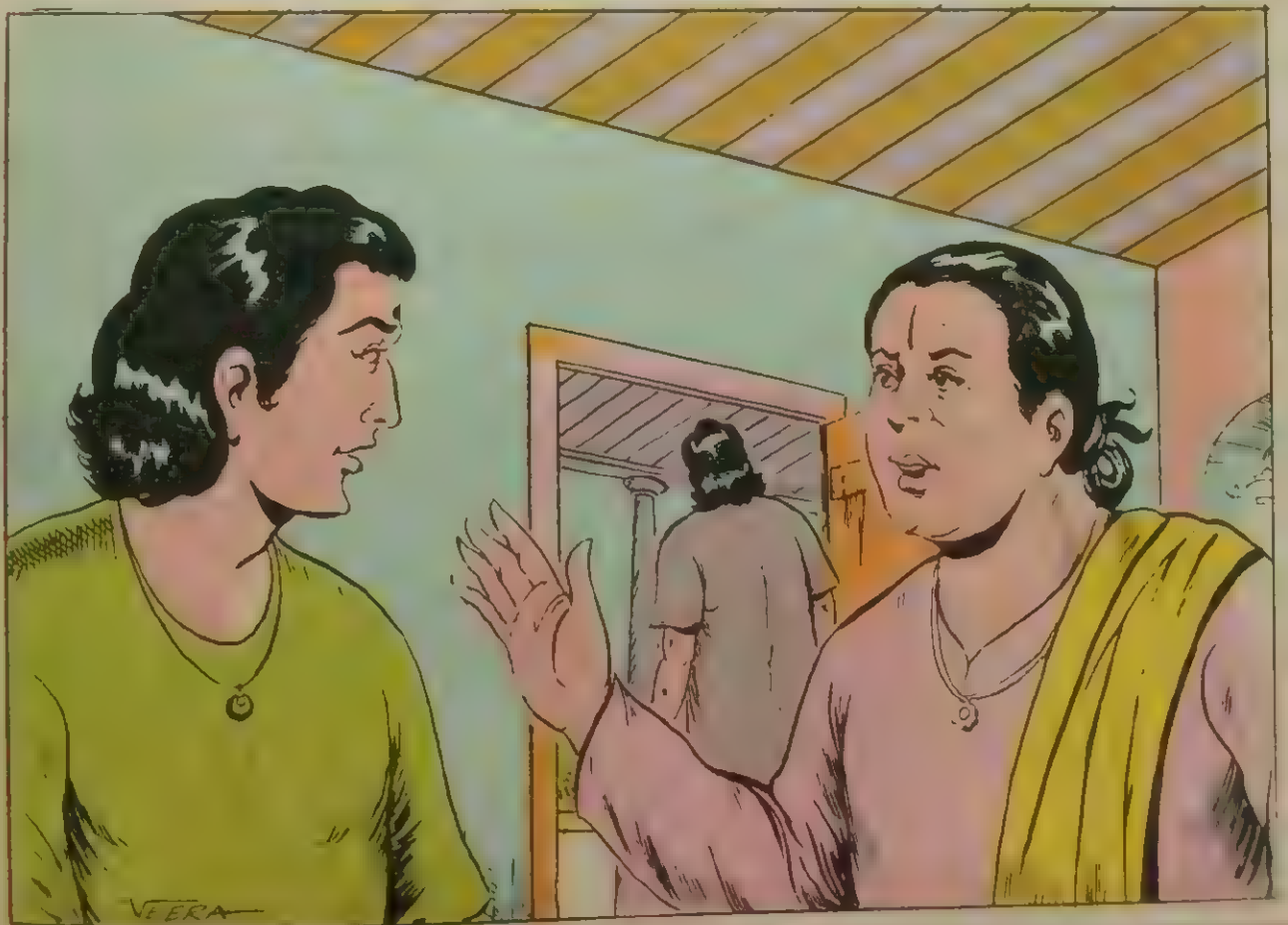

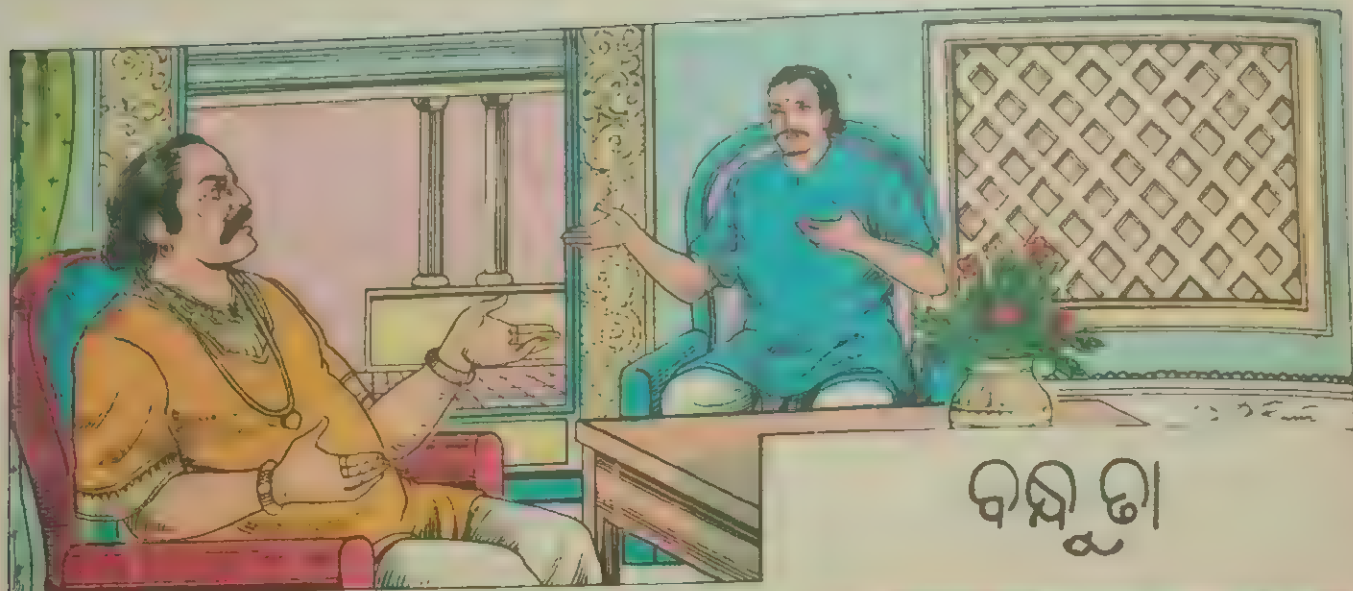
ବୈଦ୍ୟ ବିଦ୍ୟା

ଲୀଳା ପୁରର ବାସିନ୍ଦ୍ରୀଙ୍କ ଜଣେ ବୈଦ୍ୟ ହେବାରେ ବିଶେଷ ଖ୍ୟାତି ଆଣି କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପ୍ରଦୀପ ନାମରେ ଜଣେ ଟିପ୍ପଣୀ ଥାଏ । ଜିନେ ପଦ୍ମାବତୀ ବାସିନ୍ଦ୍ରୀଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, “ମହାଶୟ, ଆପଣଙ୍କ ମତରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ରୋଗକୁ ଚିକିତ୍ସା କରିବା ସବୁଠାରୁ କଠିନ ?”

“ପ୍ରଦୀପ, ସବୁଠାରୁ କଠିନ ହେଉଛି ମୂର୍ଖ ଲୋକଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା କରିବା । ସେ ସେତେଲେ ବୁଦ୍ଧି ଶକ୍ତି କରି ସାବଧାନ ହୋଇ ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ହୁଏ । ତାଙ୍କୁ ଯାହା କରବାକୁ ହୁଏ ସେମାନେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବୁଦ୍ଧି ନପାରି ଭଲ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଫଳ ହୁଏ ଓଲଟା ।” ବାସିନ୍ଦ୍ରୀ କହିଲେ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଦେଶୀ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେହ ଦ୍ଵାରା ବୁଣ୍ଡା ହୋଇ ହେଉ ହେଉ ସେଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ଓ କହିଲା, “ବୈଦ୍ୟ ମହାଶୟ, ଗତବର୍ଷ ଆପଣ ମୋତେ ଶରୀରର ପାଇଁ ଔଷଧ ଦେଇ କହିଥିଲେ ସ୍ଥାନ ନ କରିବାକୁ । ମୁଁ ସେହିଦିନଠୁ ଭୟରେ ସ୍ଥାନ କରେ ନାହିଁ କାଳେ ଜର ହୋଇପକ ବୋଲି । କିନ୍ତୁ ଦେହସାର ମୋର କାନ୍ଧୁ ବୁଣ୍ଡିଆରେ ଭର୍ତ୍ତି । ମୁଁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟକ୍ଷି । ଏବେ କିଛି ଔଷଧ ଦଅନ୍ତୁ ।”

ବାସିନ୍ଦ୍ରୀ ତାକୁ ଔଷଧ ଦେଇ ପ୍ରତିଦିନ ସ୍ଥାନ କରିବାକୁ କହି ଦିଆ କଲେ ଓ ପରେ ପ୍ରଦୀପକୁ କହିଲେ, “ଦେଖ, ଇଏ ଗୋଟିଏ ମୂର୍ଖ ଲୋକ । ତାକୁ ଅଣ୍ଟାଜର ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ନ କରିବାକୁ କହିଥିଲି; ଆଉ ସେ ଜର ଭୟରେ ସ୍ଥାନ ନ କରି କାନ୍ଧୁବୁଣ୍ଡିଆରେ ରୋଗ ଭେରୁଛି । ତେଣୁ ଏପରି ଲୋକଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା କରିବାବେଳେ ସାବଧାନ ହେବାକୁ ହୁଏ ।”

ବନ୍ଧୁତା

ଭୂଷଣ ପାତ୍ର ନରସିଂହ ଗ୍ରାମରେ ଗୁଡ଼ଲ ବ୍ୟବସାୟ କରି ଖୁବ୍ ପଇସା ରୋଜଗାର କରିଥାଏ । ସେହି ଗ୍ରାମରେ ସାଗର ଦାସ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁମାସ୍ତା କରି ଚଳୁଥାଏ । ଦୁହେଁ ପିଲାବେଳରୁ ବନ୍ଧୁ । କିନ୍ତୁ ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ଦୁହେଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବହୁତ ବେଶି । ପୁଣି ଶତ ବର୍ଷ ଫସଲ ନ ହେବାରୁ ସାଗରର ଘରେ ବହୁତ ଅଭାବ ଦେଖାଦେଲା । କିନ୍ତୁ ଭୂଷଣର ବ୍ୟବସାୟ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବଡ଼ ଚାଲିଥାଏ ।

ଦିନେ ସାଗର ଅନନ୍ୟୋପାୟ ହୋଇ ଭୂଷଣ ପାଖରେ ଯାଇ ପଚାରି କହିଲା, “ଭାଇ, ଯଦି କିଛି ମୂଲ୍ୟବନ ଧାର୍ ଦେବ ତେବେ, କିଛି ବ୍ୟବସାୟ କରି ଚଳିଯା’ନ୍ତି ।”

“ଆଜ୍ଞା, କି ବ୍ୟବସାୟ କରିବ ?” ଭୂଷଣ ପଚାରିଲା ।

“କାହିଁକି ? ଗୁଡ଼ଲ ବ୍ୟବସାୟ ।”

“ଗୁଡ଼ଲ ବ୍ୟବସାୟ ? କେଉଁଠି କରିବ ? ଆମ ଗାଁରେ ନା ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ?” ଭୂଷଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି କାହିଁକି ?” ଭାଇ ଗାଁରେ କରିବ ।” ସାଗର କହିଲା ।

ଭୂଷଣ କିଛି ଚିନ୍ତା କଲା ପରେ କହିଲା, “ଦେଖ ଭାଇ, ତମେ ତ ମୋର ବନ୍ଧୁ । ତମ ଘରେ ଅସୁବିଧା ପଡ଼ିଛି ତ ଆଜ୍ଞା କିଛି ଟଙ୍କା ମୁଁ ଧାର୍ ଦେଉଛି, କିଛିଦିନ ସେଥିରେ ଚଳିଯିବ । କିନ୍ତୁ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟବନ ଦେବାକୁ ମୋର ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳ ନାହିଁ । ମୁଁ ସେଥିପାଇଁ ଦୁଃଖିତ ।”

ସାଗର ଏକଥା ଶୁଣି ମନେ ମନେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ କହିଲା, “ଯେତେ ମୂଲ୍ୟବନ ଦେଇ ନ ପାରିବ ତେବେ ଆଜ୍ଞା କିଛି ସାହାଯ୍ୟ

ମୋର ଦରକାର ନାହିଁ ।” ତା’ପରେ ସେ ସେଠାରୁ ଚାଲି ଆସିଲା ।

ସାଗରର କିଛିଦିନ ଆର୍ଥିକ ସଙ୍କଟ ମଧ୍ୟରେ କଟିଗଲା । ପୁଣି ନୂଆ ବର୍ଷକୁ ନୂଆ ପସଲରୁ କିଛି ଟଙ୍କା ପାଇଲା । କିନ୍ତୁ ପରିବାରରେ ଏବେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ସମସ୍ୟା । ସାଗରର ଭ୍ରମା ବୋଲି ଗୋଟିଏ ବିବାହ-ଯୋଗ୍ୟା କନ୍ୟା ଥାଏ । ତା’ର ବିବାହ ପାଇଁ ବହୁତ ଭଲ ଭଲ ପ୍ରସ୍ତାବ ସବୁ ଆସୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଯୌତୁକ ଓ ବିବାହ ଶଙ୍ଖ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପଇସା ନ ଥିବାରୁ ସେ କାହାକୁ କଥା ଦେଇ ପାରୁ ନଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରସ୍ତାବ ଆସିଥାଏ । ବାହାଘରରେ ଦଶହଜାର ଟଙ୍କା ଶଙ୍ଖ ଦେବ । ଏବେ ଟଙ୍କା ଧାର୍

ଦେବାବାର ଲୋକ ସେ ଗ୍ରାମରେ ବୁଲି ଚାଲି ଦୁଃଖ କେନ୍ଦ୍ର ନଥିଲେ ।

ଝିଅର ବିବାହ କଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ସାଗର ପ୍ରାୟ ଆହାରହୀନ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ତାକୁ ଏବେ ବ୍ୟସ୍ତ ଚାନ୍ଦି ଦେଖି ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ଧିନେ ତାକୁ କହିଲା ଯେପରି ଯେପରି ହସାବରେ ଥରେ ଭୃଷଣ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ । ପୁରୁ ଘଟଣା ମନେପଡ଼ି ସାଗର କେବଳ ଦର୍ଦ୍ଦଶାସ ମୁଣ୍ଡେଇ । କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀର ଅନୁରୋଧ ଓ ନିଜର ଆର୍ଥିକ ସଙ୍କଟ କଥା ଶୁଣି ଶେଷକୁ ସେ ଭୃଷଣ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ମନସ୍ତ କଲା ।

ପରଦିନ ସେ ଭୃଷଣ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ସବୁକଥା କହିଲା । ଭୃଷଣ ସବୁ ଶୁଣି କହିଲା. “ଆରେ ସାଗର, ତମର କ’ଣ ଆମ ବନ୍ଧୁତା

ଉପରେ କଣ୍ଠାସ ନାହିଁ ? ତମର ଆକାଶ ମୋ ପାଖକୁ ଆସିବା ଲାଗିଲା ନାହିଁ । କଣ୍ଠା କ'ଣ ମୋ ଝିଅ ନୁହେଁ ?” ଏବେ କହୁ ସେ ଘର ଭିତରୁ ଏକ ସହାୟ ଲୋଟ ଆଣି ସାଜର ହାତରେ ଦେଇ କହିଲା, “ନିଅ ଏ ପତର ଚଢ଼ାଇ ଟଙ୍କା । ବକାତ ଲଲ ଗବରେ କର ।”

“ମୋର ତ ଦଶହଜାର ଟଙ୍କା ଦରକାର ହେଲା ।” ସରର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲା ।

“ସେକଥା ସତ ଯେ ତେବେ ଖର୍ଚ୍ଚବାଜ୍ ଦାହକାର ଦେବା ପରେ ବି ଅନୁସଙ୍ଗିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ସବୁ ପାଇଁ କ'ଣ ଟଙ୍କା ଦରକାର ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ? ଏ ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଉମା ପାଇଁ ଉପହାର ସ୍ବରୂପ ମୁଁ ଦେଲି ।” ଭୂଷଣ କହିଲା ।

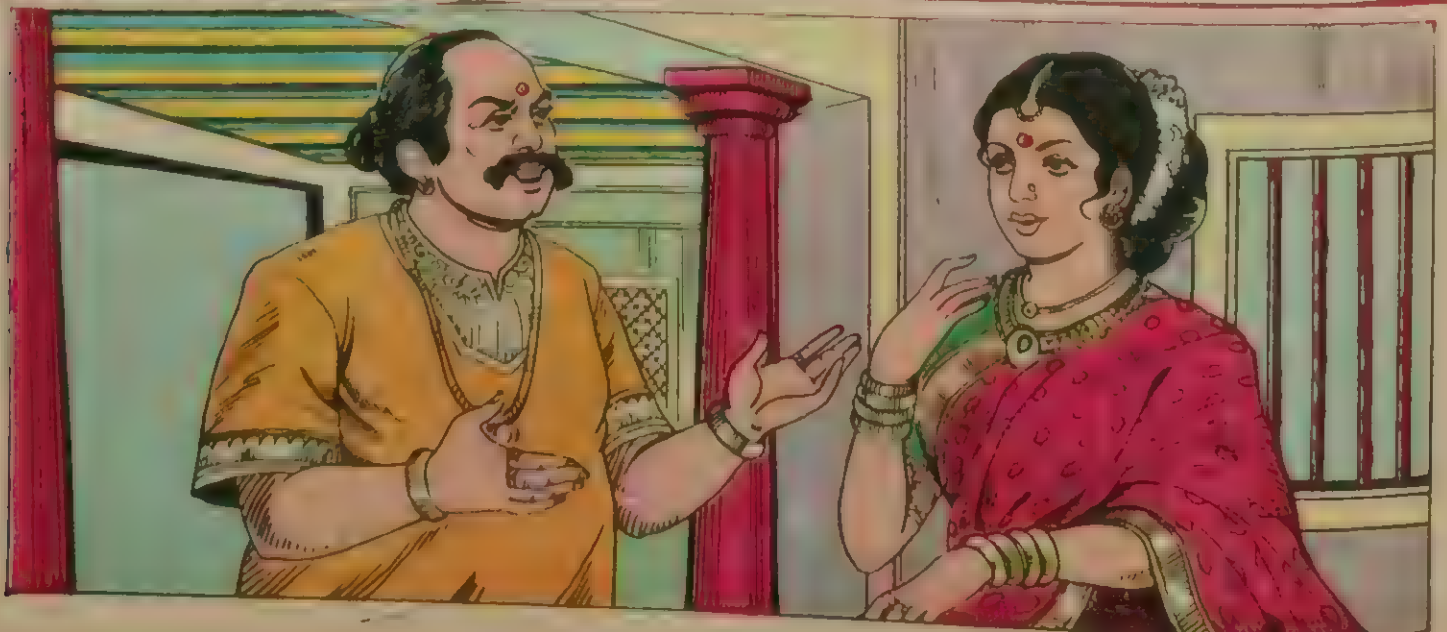
ସାଜର ଅତି ଖୁସି ମନରେ ଟଙ୍କାଚଳ ଧରି ଘରକୁ ଫେରିଲା । ସାଗର ଯିବା ପରେ ଭୂଷଣର ସ୍ତ୍ରୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା, “ଗତଧର ତୁମ ବହୁଳ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଧାର ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେଲା । ଏବେ ତାଙ୍କର

ଦରକାରକୁ ଆମକୁ ଅଳ୍ପକ ପଞ୍ଚ ହଜାର ଦେଲା । ଏ କିପରି କଥା ?”

ଭୂଷଣ କହିଲା, “ଗତଧର ସାଗର ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଟଙ୍କା ଗୃହଣିଲା । ତମେ ଜାଣି ନାହିଁ କି ବ୍ୟବସାୟ କରବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ? ଗୃହଣ ବ୍ୟବସାୟ: ପୁଣି ଏଇ ଗାରେ । ତା’ ମାନେ ବ୍ୟବସାୟରେ ସେ ମୋର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିଦ୍ବନ୍ଦୀ ହେବାକୁ ଯାଉଥିଲା । ଆଉ ତମେ ଭ୍ରାତୃତ୍ବ ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତାକୁ ଟଙ୍କା ଦେଇଥା’ନ୍ତି ?”

“କିନ୍ତୁ ଏବେ କିମିତି ଏତେ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ କଲା ?” ପ୍ରସ୍ତ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୁଁ ବହୁ ଭାବରେ ବହୁର ସହାୟତା କରିଛି । ତା’ର ଝିଅ ମୋ’ର ଝିଅ ପରି । ମୋ ଭିତରର ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଧୁ ଏଠାରେ ସହାୟତା କରିଛି; ବ୍ୟବସାୟୀ ଭୂଷଣ ନୁହେଁ । ଏବେ ତୁମେ ବୁଝି ପାରୁଛ ?” ହସି ହସି କହିଲା ଭୂଷଣ ।

ଜାମାତା ନିର୍ବାଚନ

[୭]

ପ୍ରିୟମ୍ବଦା ଜୟ ବିଜୟ କହିଲେ, “ମୁଁ ତୁମ ଭିତରୁ ଜଣକୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କିନ୍ତୁ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେ ତୁମେ ରାଜଦାସକୁ ହରାଇ ଦେବ ।” ସର୍ତ୍ତ ଶୁଣିବା ପରେ ଜୟ ବିଜୟ ରାଜଦାସ ସହିତ କୁସ୍ତି କରିବାକୁ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କଲେ ।

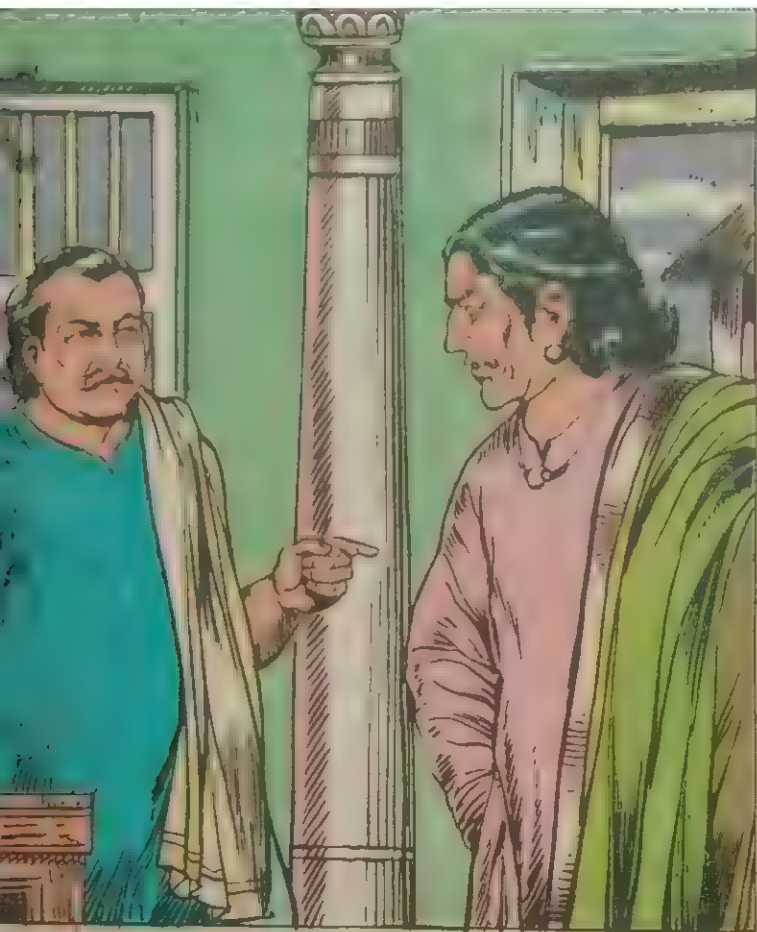
କୁସ୍ତି ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ରାଜଦାସ କହିଲା, “ଦେଖ, ମୁଁ ଜଣ ଜଣ କରି କାହିଁକି କୁସ୍ତି ଲଢ଼ିବି ? ବରଂ ଏକାବେଳେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସହିତ କୁସ୍ତି ଲଢ଼ିବି ।” ରାଜଦାସର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଦୁହେଁ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । କୁସ୍ତି ଆରମ୍ଭ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ କୁସ୍ତିରେ ରାଜଦାସ ହାରିଗଲା । ରାଜଦାସର ପରାଜୟ ଦେଖି ପ୍ରିୟମ୍ବଦା ନିରାଶ ହୋଇଗଲେ ।

ଏବେ ଉପାୟ କ’ଣ ? ଜୟ ବିଜୟ ଆସି ପ୍ରିୟମ୍ବଦାକୁ କହିଲେ, “ଏବେ କୁସ୍ତି ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତୁମେ ଜାତୀୟ ବିବାହ କରିବ ।

ପ୍ରିୟମ୍ବଦା କହିଲେ, “ପ୍ରଥମେ ନିର୍ଣ୍ଣୟକର ତୁମ ଦୁହେଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଏ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ? ଯଦି ନିଜେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନ କରି ପାରିବ ତେବେ ତୁମ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଯାଇ ପଚାର ।”

ଦୁହେଁ ଯାଇ ନିଜ ନିଜର ପିତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଆପଣାର ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଦୁଇ ପିତା ମହା ଅଭିଯୋଗରେ ପଡ଼ିଲେ ।

ବଡ଼ ମୁଖିଆ କହିଲେ, “ଦେଖ, ମୋ ପୁଅ ଜୟ ବଡ଼ । ମୋର ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକ ଅଛି । ସେହିଁ ପ୍ରିୟମ୍ବଦାକୁ ବିବାହ କରିବ ।”

ସାନ ମୁଖିଆ କହିଲେ, “ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ସମସ୍ୟା ଆମ ମଧ୍ୟରେ ନଥିଲା । ଆମ ଭିତରେ ପ୍ରକୃତରେ କିଏ ଧନୀ ଓ ଆମ ପୁଅମାନଙ୍କ ଭିତରେ କିଏ ବଡ଼ ଓ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସେକଥା କେହି ଜାଣେ ନାହିଁ । ଏବେ ମୁଁ ତୁମ କଥା ମାନିଗଲେ ସାରା ଜୀବନ ମୋ ପୁଅ ତୁମ ପୁଅଠାରୁ ସାନ ହୋଇ ରହିବ । ସେକଥା ମୁଁ କିପରି ସହ୍ୟବ ?”

ଦୁଇ ମୁଖିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭେଦଭାବ ଦେଖା ଦେବା ଏହାହିଁ ପ୍ରଥମ । ସେମାନେ ଏପରି ମଧ୍ୟ ଭାବିଲେ, ଦୁହଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମତଭେଦ କରିବାକୁ ରାଜଦାପ ଏ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିବା ନାହିଁ ତ ?”

ତା’ପରେ ଦୁଇ ମୁଖିଆ ଯାଇ ରାଜଦାପ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଏହାର ସମାଧାନ ପାଇଁ । ରାଜଦାପ ସବୁ ଶୁଣି କହିଲା, “ଦେଖନ୍ତୁ ଏସବୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ପ୍ରିୟମୁଦା ଯୋଗୁଁ । ସେହିଁ ସେ ଦୁହଁଙ୍କ ମୋ ସହିତ ଲଢ଼ିବାକୁ କହିଲା । ଆପଣମାନଙ୍କ କଳହ ମଧ୍ୟ ତା’ର ଯୋଗୁଁ ।”

ରାଜଦାପର କଥା ଶୁଣି ବଡ଼ ମୁଖିଆ ରାଗିଯାଇ କହିଲା, “ଯାହା ହେବାର ହୋଇଛି । ପ୍ରିୟମୁଦାର ସେଥିରେ କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ । ତମେ ଗୃହଥିଲେ ଦୁହଁଙ୍କ ଲଢ଼ାଇରେ ପରାଜିତ କରି ପାରିଥା’ନ୍ତୁ । ତମେ ଇଚ୍ଛାକରି ହାରିଛ । କାରଣ ତମେ ଦୁହଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଳହ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ।”

ରାଜଦାପ କହିଲା, “ହରି, ହରି ! ମୁଁ ସେ ଦୁହଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି, ଅଥଚ ଆପଣମାନେ ଏପରି କହୁଛନ୍ତି ? ମୁଁ କ’ଣ ସେପରି ନୀତି କର୍ମ କରିଥିବି ବୋଲି ଆପଣମାନେ ଭୁଲୁଛନ୍ତି ?”

“ତେବେ ତମେ ସିଧା ସିଧା କୁହ, ତୁମେ କିପରି ଆମ ପୁଅମାନଙ୍କ ପାଖରେ ହାରିଗଲ ?” ସାନ ମୁଖିଆ ପଚାରିଲେ ।

“ମୁଁ ସତ କହୁଛି, ସେମାନେ ମୋତେ କୁହୁଁ ଲଢ଼ାଇରେ ପରାଜିତ କରିଛନ୍ତି ।” ରାଜଦାପ କହିଲା ।

“ଏକଥା ଆମେ କିପରି ବିଶ୍ୱାସ କରିବୁ ? ଆମେ ସବୁ ଦେଖିଥିବା ତୁମର ସେସବୁ ଶକ୍ତି

ଏବେ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ?” ବଡ଼ ମୁଠିଆ ପଚାରିଲେ ।

ଏବେ ମୋ ଭିତରେ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ର ନାହିଁ । ସବୁ କ୍ଷେତ୍ର ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଛି । ତା’ର କାରଣ ପ୍ରିୟମଦା । ସେ ଏହି ଗ୍ରାମରେ ପହଞ୍ଚି ପ୍ରଥମେ ମୋତେ ବୋହୂ କରିବାକୁ କହିଲା । ମୋ ମନରେ କ୍ଷମେ ସେହି ଇଚ୍ଛା ଡାକ୍ତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହା ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଏକ ଇଚ୍ଛା । ତେଣୁ ମୋର କ୍ଷେତ୍ର ସବୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ମୋ ମନରେ ଏକମାତ୍ର ଇଚ୍ଛା ଯେ କେହି ମୋର ଅପକାର କଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ବି ଯେପରି ତା’ର ଉପକାର କରେ । କିନ୍ତୁ ଏବେ ମୋର ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାର୍ଥ ଆସି ରହିବାରୁ ସମସ୍ତ ଅଲୌକିକ କ୍ଷେତ୍ର ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଛି । ତେଣୁ ଆପଣମାନେ ଯଦି ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ମୁଁ ପ୍ରିୟମଦାଙ୍କୁ ନେଇ ଏ ଗ୍ରାମରୁ ଚାରିଦିନ ପାଇଁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯିବି ।” ରାଜଦାସ କହିଲା ।

ରାଜଦାସର କଥା ଶୁଣି ଦୁହେଁ ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲେ । “ଆଜ୍ଞା ତମେ ଯାହା କହୁଛ ତାହା କ’ଣ ସତ୍ୟ ? ଆମେ ଯଦି ଅପକାର କରୁଥିବା ଲୋକର ଉପକାର କରୁ ଓ ଶରପ ଲୋକର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରୁ ତେବେ ଆମେ କ୍ଷେତ୍ରାଳୀ ହୋଇଯିବୁ ?” ଜଣେ ମୁଠିଆ ପଚାରିଲେ ।

“ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ ଯିଏ କରିବ ବା ଅନ୍ୟର ଉପକାର ବା ଅନ୍ୟରୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ, ସେ ନିଷ୍ଠୁର କ୍ଷେତ୍ରାଳୀ ହୋଇ ଉଠିବ । ସ୍ୱାର୍ଥ ପଣିବା ମନେ ମଣିଷ କ୍ଷେତ୍ରାଳୀ ହୋଇଥାଏ ।” ରାଜଦାସ କହିଲା । ଦୁଇଜଣ ମୁଠିଆ ହଠାତ୍ ରାଜଦାସ ପ୍ରତି ଶ୍ରେୟାଂସ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସେମାନେ ହାତ ଯୋଡ଼ି ପ୍ରଣାମ କରି ରାଜଦାସକୁ କହିଲେ, “ହଇ, ତମେ ଆମଠୁ ବୟସରେ ବଡ଼ତ ସାନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଜ୍ଞାନରେ ବଡ଼ । ଆମେ ଅଜ୍ଞାନ ଓ ସ୍ୱାର୍ଥବେଶ୍ଟ ଏହି ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଅନେକ ଅମଙ୍ଗଳ କରିଛୁ । ଆଜିଠାରୁ ଆମେ ସେମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥରେ ହୋଇ କରୁ ।”

ଆପଣମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଯେଉଁ ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହାନ । ଯେଉଁ କାମ ପାଇଁ ମୁଁ ଏ ଗ୍ରାମକୁ ଆସିଥିଲି ତାହା ଫଳବତୀ ହୋଇଛି । ଏବେ ଆପଣମାନେ ଆଶିର୍ବାଦ ଦେଲେ ମୁଁ ପ୍ରିୟସ୍ୱଦାଙ୍କୁ ନେଇ ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବି ।” ରଜଦାସ କହିଲେ ।

ଦୁଇ ମୁଣିଆ ଘରକୁ ଫେରି ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଏବେ ରଜଦାସ ମନରେ ସ୍ୱାର୍ଥରୁଦ୍ଧ ଆସିଛି । ସେ ପ୍ରିୟସ୍ୱଦାଙ୍କୁ ବବାଡ଼ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ତମେ ଦିହେଁ ତା’ କଥା ଭୁଲିଯାଅ । ସେ ପ୍ରିୟସ୍ୱଦାଙ୍କୁ ନେଇ ଏଠାରୁ ଚାଲିଯାଉ ।”

“ନା ନା, ତା’ କପର ହେବ ?” ଜୟ ଓ ବିଜୟ ଗୁଣିଯାଇ କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା ? ଆଜିକାଲି ତୁମେ ଦୁହେଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ବିଗ୍ନ ହୋଇଛନ୍ତି । ତୁମର ଜନ୍ମ ଆଉ ବରଦାସ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଆମେ ପ୍ରିୟସ୍ୱଦା ଓ ରଜଦାସକୁ ସମାନର ସହ ବବାଡ଼ କରାଇ ଏ ଗ୍ରାମରୁ ବିଦାୟ ଦେବୁ ।” ଜଣେ ମୁଣିଆ ଗୁଣିଯାଇ କହିଲେ ।

ଏବେ ଜୟ ଗୁଣି ଉଠି କହିଲା, “ଆପଣମାନେ ଯାହା ଚାହୁଁବେ ତାହା ହେବ ନା କ’ଣ ? ଆଉ ଆମେ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ସହ୍ୟ କରିବୁ ? ଅସମ୍ଭବ । ଏବେ ଆପଣମାନେ ବୁଦ୍ଧ । ଚୁପ୍ ହୋଇ ଘରେ ବସନ୍ତୁ । ଗ୍ରାମର କୌଣସି କଥାରେ ପାଟି ଫିଟାଇଲେ ବା ଘରୁ ବାହାରେ ଆସିଲେ ଆପଣଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଗୁଣି ଦେବୁ । ଏବେ ଆମେ ଦୁହେଁ ମୁଣିଆ ।”

“କ’ଣ ଏବେ ଠିକ୍ ବୁଝିପାରୁଛ ତ ?” ବିଜୟ କହିଲା ।

ତା’ପରେ ଦୁଇ ବୁଢ଼ା ଘରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ରହିଲେ । ଗ୍ରାମରେ ହଲ୍‌ହୁଲ୍ ପଡ଼ିଗଲା । ଗ୍ରାମରେ ଜୟ ବିଜୟଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାର ବୁଦ୍ଧି ପାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଦିନେ ରଜଦାସ ଦୁହଁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲା, “ଯେଉଁ ଯୁବତୀ ତୁମକୁ ପସନ୍ଦ କରୁନାହିଁ ତାକୁ ଓ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ଦିଅନାହିଁ ।”

ଦୁହେଁ ଗୁଣିଯାଇ କହିଲେ, “କ’ଣ ତମେ ଉପଦେଶ ଦେବାକୁ ଆସିଛ ? ଆମେ ଯାହା

କହିଲେ ଆମ ଲକ୍ଷ । ତୁମକୁ ସେ ମନେ
ଆମେ କଷ୍ଟ ଦେଇନାହିଁ ଦେଇଣା ତୁମର
ଗ୍ରାମ । ଏବେ ସାତଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଗ୍ରାମ
ହଜିର ନ ଗଲେ ତମେ ଆଜି ସାତ ମଧ୍ୟ ପାଇବ
ନାହିଁ, ବୁଝିଲେ ତ ?”

ରାଜାପାତ୍ର ମେଠାରୁ ଯାଇ ଗାମବାସୀଙ୍କୁ
କହିଲା. “ସ୍ବରମାନେ, ଆସଣମାନଙ୍କ ଦୁଇ
ମୁଣିଆ ଏବେ ବନ୍ଦୀ । ଆସଣମାନେ ତାଙ୍କୁ
ରକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ?”

ରାଜାପାତ୍ର କଥା ଶୁଣି ସେମାନେ କହିଲେ,
“ଏଇ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ନାମ ଆଗରୁ ଥିଲା ଧୀର ଓ
କର । ସେମାନେ ଭଗବାନ୍ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଦ୍ବାରପାଳ
ଜୟ ବିଜୟ । ମୁନିଙ୍କ ଶାପ ଓ କାଳପୁରୁଷଙ୍କ
ଇଚ୍ଛାରୁ ଏମାନେ ରକ୍ଷିତ ବୁଦ୍ଧି ନେଇ ଏ
ଗାଁରେ ଜନ୍ମ ନେଇଛନ୍ତି ଆମ କର୍ମଫଳରୁ ।”

“କ’ଣ ସେମାନଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାରରୁ ମୁକ୍ତି
ପାଇବାକୁ କିଛି ଉପାୟ ତୁମ ପୁର ମୁଣିଆ-
ମାନେ କହି ନାହାନ୍ତି ?” ରାଜାପାତ୍ର ପଚାରିଲା ।

ଜଣେ ଗାମବାସୀ କହିଲା, “ମୁଣିଆମାନେ
କହିଥିଲେ ଯେ ମହାବିଷ୍ଣୁ ଆମ ସେମାନଙ୍କ
ଅତ୍ୟାଚାରରୁ ଗ୍ରାମକୁ ରକ୍ଷା କରିବେ ।”

“ମୁଁହିଁ ସେହି ମହାବିଷ୍ଣୁ । ପ୍ରିୟମୁଦା
ଦେଉଛନ୍ତି ମାୟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ । ସମାପ୍ତ ଶ୍ରମର
ବାନରମାନଙ୍କ ଅଂଶରେ ତୁମେ ସବୁ ଜନ୍ମ
ନେଇଛ । ଆଜି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜୟ ବିଜୟକୁ
ହାତରେ ବନ୍ଦୀ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଶି
ଜୟ ବିଜୟକୁ ଅବଶ୍ୟ ହରିଜ ଦେବା ।
ତମେ ସମସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାରରୁ
ମୁକ୍ତି ଦେବ ।”

“ତୁମେ ମହାବିଷ୍ଣୁ ଏହାର ପ୍ରମାଣ କ’ଣ ?
ଯେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଡ଼ ମୁଣିଆମାନେ ନ କହିଛନ୍ତି
ଆମେ ତ ବିଶ୍ବାସ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ।”
ସମସ୍ତେ ଏକ ସ୍ବରରେ କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା ତମେ ସମସ୍ତେ ଯାଇ ମୋର
ସମ୍ମୁଖରେହିଁ ତାହା ବଡ଼ ମୁଣିଆମାନଙ୍କୁ
ପଚାର ।” ରାଜାପାତ୍ର କହିଲା ।

ପରୀକ୍ଷା

ପାଟ୍ନାରେ ଜଣେ ଗଣ୍ଡବ ବ୍ୟକ୍ତି ଥାଏ । ତା' ନାମ ମୋହନ ଦାସ । ସେ ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ଚକ୍ରୁଥାଏ । ଘରେ ଏକମାତ୍ର ହିଅ ରଜପ୍ରସା । ପରିବାର ବୋଲି ଆଉ କେହି ନଥା'ନ୍ତି । ଦିନେ ବହୁତ ମୋହନ ଭାବିଲା ରଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ନିଜର ଦୁଃଖ ଜଣାଇବ । ରଜା କହିଲେ, “ତମେ ଯଦି ମୋର ଗୃହେଷ୍ଠି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବ ତେବେ ମୁଁ ତୁମକୁ ପୁରସ୍କାର ସ୍ୱରୂପ କିଛି ଜମିବାଡ଼ି ଦେବି । ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ସବୁଠାରୁ ବେଗବାନ୍ ବସ୍ତୁ କିଏ ? ସବୁଠାରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କ'ଣ ? ସବୁଠାରୁ କୋମଳ ବସ୍ତୁ କ'ଣ ? ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଆନନ୍ଦପ୍ରଦ ଜିନିଷ କ'ଣ ? ଦିନକ ଭିତରେ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲେ ତୁମର ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ ହେବ ।”

ବହୁତ ମୋହନ ଦାସ ଘରକୁ ଦୁଃଖ ମନରେ ଫେରିଲା । ଉତ୍ତର ଦେବା ତା' ପାଇଁ

ଅସମ୍ଭବ । ତଥାପି ବହୁତ ଭାବ ଚାଲିଥାଏ ଘରେ ବାପାର ଏହି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ହିଅ ପଚାରିଲା, “ଆଜି ଏତେ ଅନ୍ୟ ମନସ୍ତ ଓ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବାପରି ଜଣା ଯାଉଛି ?”

ମୋହନ ଦାସ କହିଲା, “ହିଅ, ମୁଁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ ମାଗିବାକୁ ରଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲି । ସେ ମୋତେ କହିଲେ ଗୃହେଷ୍ଠି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଲେ ସେ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ମୁଁ ପ୍ରଶ୍ନ ସବୁର କୌଣସି ଉତ୍ତର ନ ପାଇବାରୁ ମୋ ମନ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ।”

ରଜପ୍ରସା ବାପାଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକ ଶୁଣିବା ପରେ ହସି ହସି କହିଲା, “ଏଇ ପାଇଁ ତମେ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛ ? ସବୁଠାରୁ ବେଗବାନ୍ ବସ୍ତୁ ହେଉଛି ମନ, କିନ୍ତୁ ବାହ୍ୟ ଜଗତରେ ତାହା ହେଉଛି ପବନ । ସବୁଠାରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଉଛି ମନ, କିନ୍ତୁ ବାହ୍ୟ ଭବରେ

ଦେଖିଲେ ପୃଥ୍ବୀ । ସବୁଠାରୁ କୋମଳ
 ହେଉଛି ମନ, କିନ୍ତୁ ବାହ୍ୟ ଭାବରେ ଦେଖିଲେ
 ମଣିଷର ହାତ ସବୁଠାରୁ କେ ମଳ । କାରଣ
 ଯେତେ କୋମଳ ବିଚ୍ଛଣା ଉପରେ ଶୋଇଲେ
 ମଧ୍ୟ ମଣିଷ ତା' ହାତଟିକୁ ମୋଡ଼ି ମୁଣ୍ଡତଳେ
 ରଖେ । ପୁଣି ସବୁଠାରୁ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ବସ୍ତୁ
 ମଧ୍ୟ ମନ । ଅନ୍ତର ଆନନ୍ଦଠାରୁ ଆଉ
 ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବାହ୍ୟ ଭାବରେ
 ଦେଖିଲେ ତାହା ହେଉଛି ନିନ୍ଦା । ନିନ୍ଦାରେ
 ମଣିଷ ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଭୁଲିଯାଏ ଓ ମହା
 ଆନନ୍ଦରେ ଓ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଶୋଇଥାଏ ।”

ପରଦିନ ମୋହନ ଦାସ ରାଜାଙ୍କୁ ଭେଟି
 ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେଲା । ରାଜା
 ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ, “ଉତ୍ତର ତୁମ
 ନିଜ ବୁଦ୍ଧିରୁ ଦେଇଛ ?”

“ମହାରାଜ, ମୋ ଉତ୍ତର ଗୁଡ଼ିକ ଅବଶ୍ୟ
 ମୁଁ ମୋ ଝିଅ ରାଜପ୍ରସାଦର ବୁଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ଦେଇ
 ପାରିଛି ।” ମୋହନ ଦାସ କହିଲା ।

ରାଜା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ, “କ’ଣ
 ତୁମ ଝିଅ ଏତେ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ? ତେବେ ଏହି
 ସୁତାକୁ ନେଇ ତୁମ ଝିଅକୁ ଦେଇ କୁହ ଯେ
 କାଲି ଭିତରେ ଏହି ସୁତାରେ ସେ ଏକ ଜରି
 ଉତ୍ତରାସୁ ମୋ ପାଇଁ ବୁଣିଦେବ ।” ଏତକ
 କହି ସେ କିଛି ସୁତା ମୋହନ ଦାସକୁ ଦେଲେ ।

ମୋହନ ଦାସ ନିରାଶ ହୋଇ ସୁତାତକ
 ଧରି ଘରକୁ ଫେରିଲା । ବାପାଙ୍କର ମୁହଁକୁ

ଗୁଡ଼ି ଝିଅ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା,
 “ବାପା, ତମେ ପୁଣି କାହିଁକି ଏତେ ଚିନ୍ତିତ
 ଦେଖାଯାଉଛ ?”

“ଝିଅ, ରାଜା ପୁଣି ଏକ ପରୀକ୍ଷାରେ
 ମୋତେ ପକାଇଛନ୍ତି । ଏହି ସୁତାରେ ତୁ
 କାଲି ଭିତରେ ଏକ ଜରି ଉତ୍ତରାସୁ ବୁଣି
 ଦେବାକୁ ହେବ ।” ମୋହନ ଦାସ କହିଲା ।

“ବାପା, ଇଏ ବା କେଉଁ କଥା ? ତମେ
 ଝାଡୁ ଦେହରୁ ଗୋଟିଏ ଝୁଲୁକାକାଠି ନେଇ
 ରାଜାଙ୍କୁ ଦେବ ଓ କହିବ ସେଥିରେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଓ କଣ୍ଡା ତଆରି କରି ଦେଲେ ମୁଁ ଏଇ
 ସୁତାରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ତରାସୁ ବୁଣି
 ଦେବି ନିଶ୍ଚୟ ।” ରାଜପ୍ରସାଦ କହିଲା ।

ମୋହନ ଦାସ ଝୁଲୁକାକାଟିଟିଏ ନେଇ
 ରଜାଙ୍କ ପାଖରେ ଝିଅ କହୁଥିବା କଥା କହୁଲା ।
 ରଜା ଅବାକ୍ ହୋଇଯାଇ କହିଲେ, “ବାଃ,
 ତୁମ ଝିଅ ତ ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ! ଆଜି ମୁଁ
 ତୁମକୁ କିଛି ବୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଟା ଦେଉଛି । ଝିଅକୁ
 କହିବ କାଲି ସୁଦ୍ଧା ସେ ଅଣ୍ଟାକୁ ଉତ୍ତମ କରି
 ପୁଅର ବୁକୁଡ଼ା ହୁଆ ପଠାଇ ଦେବ ।”

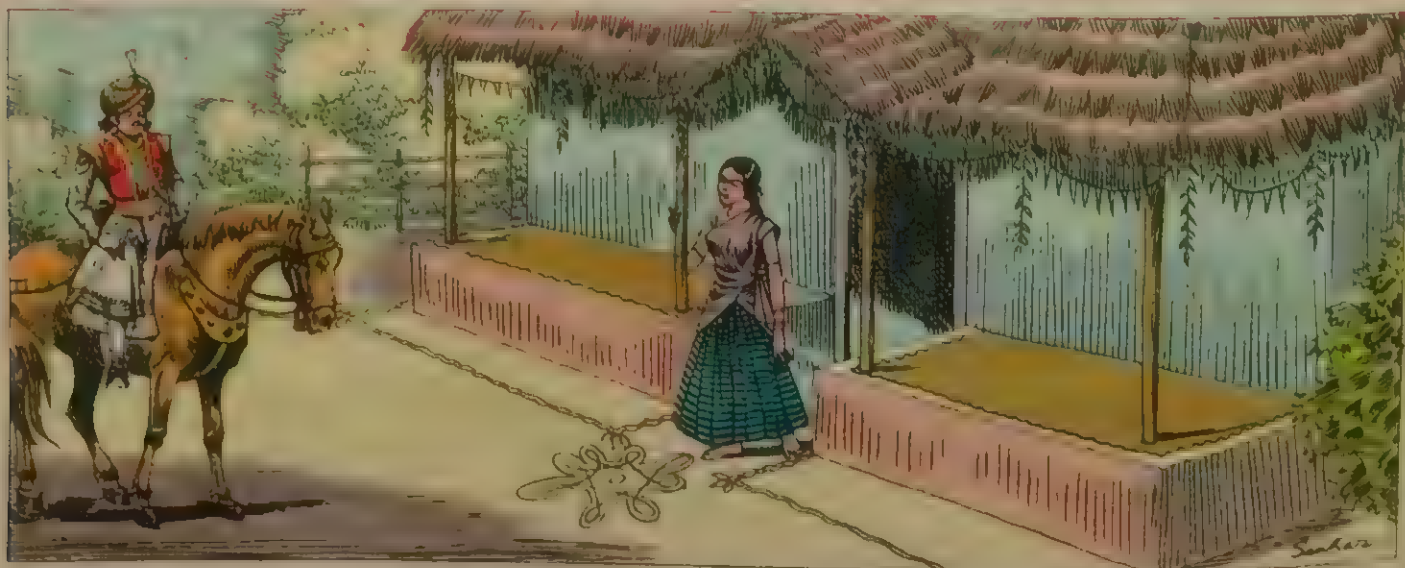
ଅଗତ୍ୟା ଅଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକ ଧରି ଚନ୍ଦ୍ରାମଗ୍ନ ହୋଇ
 ମୋହନ ଦାସ ଆସି ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।
 ରଜପ୍ରସାଦ ଅଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ରଖିଲା । ପରଦିନ
 ସେ କହିଲା, “ବାପା, ଏବେ ଯାଇ ରଜାଙ୍କୁ
 କୁହ ଯେ ଅଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକ ପୁଅଟି ହୁଆ ହୋଇ
 ଯାଇଛନ୍ତି । ଦିନକ ମଧ୍ୟରେ ଫଳହୁବା ଧାନ
 ଗୁଡ଼ିକ କରି ସେ ଶୀଘ୍ର ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
 ନହେଲେ ହୁଆ ଗୁଡ଼ିକ ମରିଯିବେ ।”

ମୋହନ ଦାସ ରଜାଙ୍କୁ ଯାଇ ଏକଥା କହିବା
 ମାତ୍ରେ ରଜା ଖୁସି ହୋଇ କହିଲେ, “ମୁଁ
 କିଛି ସମୟ ପରେ ତୁମ ଘରକୁ ଆସୁଛି ।”

ରଜପ୍ରସାଦ ରଜାଙ୍କୁ ସ୍ବାଗତ କରିବା ପାଇଁ
 ବାହାରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ
 ପାଦ ଘରେ ଓ ଅନ୍ୟ ପାଦ ବାହାରେ ଥାଏ ।
 ଏଇ ସମୟରେ ରଜା ଆସି ଦେଖିଲେ । କିନ୍ତୁ
 ସେ ଘୋଡ଼ାରୁ ନ ଓହ୍ଲାଇ ସୁନ୍ଦର ରଜପ୍ରସାଦକୁ
 ଚାହିଁ କହିଲେ, “ରଜପ୍ରସାଦ, ମୁଁ ଘୋଡ଼ାରୁ
 ଓହ୍ଲାଇ ତୁମ ଘରକୁ ଯିବି ନା ନ ଓହ୍ଲାଇ
 ଆଗକୁ ଯିବି ?”

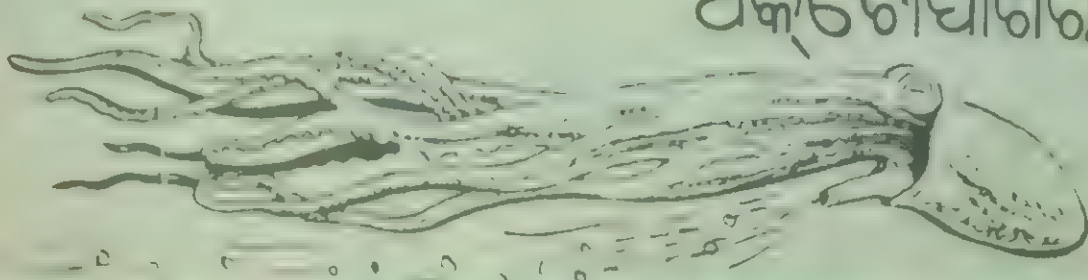
“ମହାରଜ, ଆପଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ଭବ, ଅଧିକ
 ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷିତ । ଆପଣ ପ୍ରଥମେ
 ଲୁହନ୍ତୁ ମୁଁ ବାହାରୁ ଭିତରକୁ ଯାଉଛି ନା
 ଭିତରୁ ବାହାରକୁ ଯାଉଛି ? ଏ ଭିତର ଶୁଣିବା
 ପରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବି ।”

ରଜା ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେଲେ । ସେ ଘୋଡ଼ାରୁ
 ଓହ୍ଲାଇ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ ଓ ମୋହନ
 ଦାସକୁ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ମୋହରରେ ଭର୍ତ୍ତି ଏକ ଥଳୀ
 ଦେଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ ରଜା ବୁଦ୍ଧିମତୀ
 ରଜପ୍ରସାଦକୁ ବିବାହ କଲେ ।

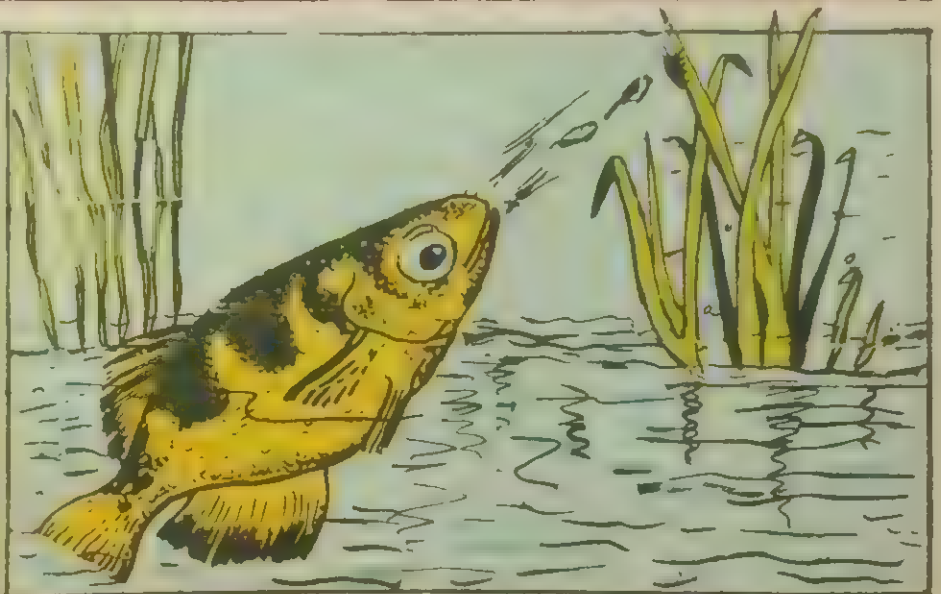
ଅକ୍ଟୋପାଶର ଗତି !

ଅକ୍ଟୋପାଶ ନାମକ ଏକ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବ ଯାହା ଖୁବ୍ ଲମ୍ବା ଓ ଚାପିଳା ହୁଏ । ଆଠଟି ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ଚାପି ଯାହା ସହାୟକରେ ସେ ଗଭୀର ସମୁଦ୍ର ଯାଏ । ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀଙ୍କଠାରୁ ଏହାର ଲମ୍ବା ଚାପି ଯାହା ଆଠଟି ଚାପି ହୁଏ ତାହା କିମ୍ବଦନ୍ତୀ କହିଲେ ଯେ ଶୋଷିତ ହୁଏ ।

ମାଛର ଅଭିଭୂତ ବୃଦ୍ଧି

ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ଏସିଆରେ ଏକ ପ୍ରକାର ମାଛ କୁଳରେ ଥିବା ଘାସ ଓ ଜଳ ପ୍ରଭୃତିରେ ଥିବା ସ୍ଥେଟ ସ୍ଥେଟ ଚାପି ପତଙ୍ଗକୁ ନିଜ ମୁହଁରୁ ଜଳର ପିତ୍ତକାରୀ କୋରରେ ମାରନ୍ତି । ସେମାନେ ଝୁଡ଼ିପଡ଼ି ପାଣିରେ ପଡ଼ିଲେ ତାହା ଧରି ଖାନ୍ତି ।

ଆଜୀବନ ବନି ହୁଏ

କେଉଁ ନାମକ ଏକ ପ୍ରକାର ମୂଷା, ଯଦି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜନ୍ତୁ ସହଜତ ବନ୍ଧୁତା କରେ ତେବେ ସାରା ଜୀବନ ସେ ତାହା ଗ୍ରହଣ ନାହିଁ । ବିକଳରୁ ହୁଆମାନେ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ହେଲେ ମା'ବାପାଙ୍କ ଆଶ୍ରୟରେ ଘର ବନାଇ ରହନ୍ତି । ହୁଆଡ଼େ ଦୂରକୁ ପଳନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଜହ୍ନ ମାୟା

ଆଲୋକ ଓ ଆନନ୍ଦର ମାସିକ ପତ୍ରିକା

- * ଭାରତର ପ୍ରାଚୀନ କାହାଣୀମାଳା ସହିତ ନୂତନ କାହାଣୀମାଳାର ଅପୂର୍ବ ସମନ୍ୱୟ ।
- * ସରଳ ଓ ସମତ ଭାଷାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ—ଜହ୍ନମାୟା ।
- * ଦ୍ଵାସଂରସ ସହ ମାନବିକତା ଓ ନୀତିଶିକ୍ଷାରେ ସମୃଦ୍ଧ ପତ୍ରିକା—ଜହ୍ନମାୟା ।
- * ଜହ୍ନମାୟା କେବଳ ଶିଶୁ ବା କଶୋରମାନଙ୍କ ପତ୍ରିକା ନୁହେଁ, ପରିବାରର ସମସ୍ତେ ଏହା ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି ।
- * ସାଧାରଣଜନର ଭଣ୍ଡାର—ଜହ୍ନମାୟା ।
- * ଇଂରାଜୀ ଓ ସଂସ୍କୃତ ସମେତ ତେରଗୋଟି ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏ ପତ୍ରିକା ଭାରତର ଏକତାର ପ୍ରତୀକ ।

‘ଜହ୍ନମାୟା’ ପଢନ୍ତୁ ଓ ପଢାନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଦେୟ : ଟ ୩୦-୦୦

‘ଜହ୍ନମାୟା’ ର ଗ୍ରାହକ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଆପଣଙ୍କ ପୁର ଠିକଣା ସହ ମନଅର୍ଦ୍ଧର ତଳ ଠିକଣାକୁ ପଠାନ୍ତୁ :

ଡକ୍ଟର ଏଜେନ୍ସିଜ୍

ଚନ୍ଦ୍ରମାମା ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍,

ବଡ଼ପଲ୍ଲୀ, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କୃତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ନଭେମ୍ବର ୧୯୮୭ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

M. Natarajan

V. M. Omar

★ ଭାରତ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଧାତୁରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ ପରସ୍କୃତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବ ★ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୦ ପୃଷ୍ଠା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପତ୍ରସୂଚୀ ଦରକାର ।
★ ସ୍ବାଧୀନ ଭାରତୀୟ ବିବେଚିତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
★ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେସ୍‌କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ତଦାମାମା ଫଟୋ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୧୭ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଜୁଲାଇ '୮୭ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

ପ୍ରଥମ ଚନ୍ଦ୍ର : ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ୁକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ବୋହ !

ଦ୍ବିତୀୟ ଚନ୍ଦ୍ର : ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ିବା କେଡ଼େ ମଜା !!

ପୁରସ୍କାର ଚକ୍ରପାଣି : ବୁଝି ବହାଣ ଦାଣ୍ଡ, ବଣା ।

ଚକ୍ରପାଣି ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଜନ୍ମମାମୁଁ

ବାସ୍ତିକ ଦେୟ : ଟ. ୩୦-୦୦

ମନଃପର୍ବ ପଠାଇବା ଠିକଣା :

ଡକ୍ଟର ଏଜେନ୍ସି, ତଦାମାମା ବଲ୍‌ଡକ୍ସ, ଦକ୍ଷିଣ, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୧୭

ଦେଶ ସବାସେ ଦେୟ ଚକ୍ରପାଣି ପାଇଁ ଜମ୍ମା ଠିକଣାକୁ ଲେଖନ୍ତୁ :

ତଦାମାମା ପବ୍ଲିକେଶନ୍ସ, ତଦାମାମା ବଲ୍‌ଡକ୍ସ, ଦକ୍ଷିଣ, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୧୭

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting

No share prices,
no political fortunes, yet...

**Over 40% of Heritage readers
are professionals or executives,
61% from households
with a professional / executive
as the chief wage earner.
Half hold a postgraduate degree
or a professional diploma.**

— from an IMRB
conducted in C

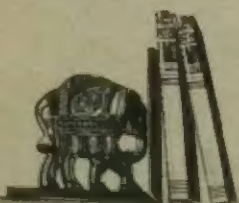

It's an unusual magazine. It has a vision for today and tomorrow.

It features ancient cities and contemporary fiction, culture and scientific developments, instead of filmstar interviews and political gossip. And it has found a growing readership, an IMRB survey reveals. Professionals, executives and their families are reading The Heritage in depth – 40% from cover to cover, 42% more than half the magazine.

More than 80% of The Heritage readers are reading an issue more than once. And over 90% are slowly building their own Heritage collection.

Isn't it time you discovered why?

**THE
HERITAGE**

ରାମ ଓ ଶ୍ୟାମ

ପାଠକ

ମହାକାଶର ବିଚିତ୍ର ପ୍ରାଣି ପଢ଼ିତ
ପାଞ୍ଚାତ

ରାମ ଓ ଶ୍ୟାମ ବୃକ୍ଷରେ ଥିବା ଏକ
କୋଳା ଗୁଳିରେ ଫିଟାଇ ଆକାଶକୁ ଚାଲି
ଗଲେ ।

ହେଉଛି କୋଳା ଗୁଳିର ଏକ ବିଶେଷ
ମହାକାଶଯାନ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର ।

ଆଜି ଶ୍ୟାମ,
ମନେ ହୁଏ ଆମ ଗ୍ରହକୁ
ଆସିବ ଏ ମହାକାଶଯାନ ।

ପାଖରେ ଚାନ୍ଦ୍ର ଯୁଦ୍ଧ ନାଚେ
ମହାକାଶଯାନଟି ଚାଲିଗଲେ
ଆକାଶ ଉଡ଼ିଗଲା ।
କିନ୍ତୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏକ
ଅକ୍ଷତ ଗଜ ଗୁଳା ଗୁଡ଼ିଏ
ଶୁଣିଗଲା ।

ମାହାଦେବାରେ ସେମାନେ ବସିବା ଚାଲିଗଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଏ ପ୍ରାଣୀଟି
ଜାଗାଟି ବିଚିତ୍ର

ମନେ ହୁଏ ସେ
ପାଖରେ ଗୁଳା

ଶୁଣ, ତାକୁ ଆମର
ପୋଷା କରିବା

ତାକୁ
ଓପି ଡାକିବା
ପରିଚୟ ଦେଇ
ତାକୁ ଆମର ସାଙ୍ଗ
କରିନେବା ।

ହେଉଛି ବିଚିତ୍ର ପ୍ରାଣୀଟି ପ୍ରତି
ରାମ ଓ ଶ୍ୟାମର ଥିଲା ତର
ମିଆ ପରିଚୟକୁ ମାଟି ଲପେରେ
ଧଳେଇ ଦେଇ ଲଷ୍ୟକଲେ
ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଚାଲି !

ଓପି ଗଳ୍ପକଥାଟା ପଢ଼ିଲା ସେହି
ଧିରେ ଧିରେ ଆଗେଇ ଆସିଲା,
ପରିଚୟର ସ୍ଥାନ ତାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା
ଗୋଟିଏ ପରସ ଗୋଟିଏ ସେ ସବୁ
ଶେଷ କରିଦେଲା ।

ରାମ ଓ ଶ୍ୟାମ କୁ ଅବାକୁ କରି ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓପି
ଆଗେଇ ଆସି କରମର୍ଦ୍ଦନ ନଲା ତାଙ୍କ ସହିତ ହସିବସି ।

ଓପି ଆଜି କି ଖୁସି
ଚାନ୍ଦ୍ର ହୋଇ ଆମର,
ପରିଚୟ ଖାଆ ବୁଝି !

ରସାଳ, ଗଧୁର, ମଜାଦାର

ପାଠକ
ପରିଚୟ

Treat yourself to something special!

Big BON BONs from nutrine

Tasty, creamy, fruity delights
in four delicious flavours

NEW
GREAT BON BONs
from nutrine,
naturally!

MILK CREAM
LEMON COCONUT
FRUITY • CHOCOMINT

nutrine

BON BON

 nutrine India's largest selling sweets
Nutrine Confectionery Company Private Limited, Chittoor, A.P.